

Belgisch Instituut voor
postdiensten en telecommunicatie

Raadpleging over het strategisch plan 2024-2026 van het BIPT

Hoe kunt u reageren op dit document?

Tot 23 april 2024

Enkel via e-mail naar consultation.sg@bipt.be

Met de referentie : **CONSULT-2024-A8**

Aanspreekpunt: Nicolas Glowacki (nicolas.glowacki@ibpt.be), adviseur

Antwoorden dienen elektronisch te worden verzonden naar het opgegeven adres.

Voeg dit [formulier als eerste blad](#) bij uw antwoord a.u.b.

Uw opmerkingen zouden moeten verwijzen naar de paragrafen en/of tekstgedeelten waarop ze betrekking hebben en duidelijk aangeven wat vertrouwelijk is.

Strategisch plan

2024-2026

WOORD VAN DE RAAD

In een steeds sneller veranderende samenleving vormen digitale infrastructuren de ruggengraat voor duurzame technologische en maatschappelijke innovatie. Big data, cloud, Internet of Things (and Bodies), e-commerce, artificiële intelligentie, dataruimten, zelfrijdende voertuigen, virtuele werelden, enzovoort, zijn onlosmakelijk verbonden met connectiviteit en performante netwerken. De markten waarop het BIPT traditioneel bevoegdheden uitoefent, ondergaan dan ook belangrijke transformaties, wat onvermijdelijk een impact zal hebben op de omvang en de wijze van toezicht.

Dit geldt vooreerst voor de elektronische-communicatiesector. Deze sector lanceerde de voorbije jaren een cyclus van investeringen in de vaste en mobiele netwerken (fiber, 5G) waarvan de effecten zich gedurende meerdere decennia zullen laten voelen. Tegelijkertijd staat deze sector voor een groot aantal uitdagingen die tot een grondige reflectie nopen over de toekomst. Hetzelfde geldt voor de postsector, waarvan de eeuwenoude kernactiviteit de afgelopen tien jaar radicaal is veranderd. De digitale sector, die nog altijd ongebreideld groeit, ziet zich steeds meer geconfronteerd met de vastberadenheid van de EU-wetgever om deze sector strikter te reguleren.

Hoewel de context verandert en steeds complexer wordt, blijven een aantal traditionele vragen terugkeren. Hoe zit het met het behoud van de concurrentie als motor van innovatie ten voordele van de gebruikers? Hoe kunnen noodzakelijke investeringen worden gestimuleerd? Hoe kunnen we alle gebruikers verzekeren dat zij toegang hebben tot nieuwe diensten, dat hun rechten worden gerespecteerd en dat zij zich kunnen begeven in een zo veilig en betrouwbaar mogelijke digitale omgeving? Tezelfdertijd duiken nieuwe vragen op, zoals hoe een veilige digitale omgeving te verzoenen valt met vrijheid van meningsuiting en bescherming van privacy. Of hoe de ecologische transitie kan worden beheerd? Hoe er bijgedragen kan worden aan de versnelling van de uitvoering ervan? Dergelijke vraagstukken omtrent duurzaamheid en het vrijwaren van mensenrechten in een technologie- en datagedreven samenleving dwingen het BIPT om de traditionele blik van economische en technologische reglementering te verruimen.

Meer dan ooit is de prioriteit van het BIPT om bij te dragen aan het formuleren van antwoorden op deze vragen en concrete maatregelen te nemen in samenspraak met de stakeholders. Om dit te bereiken steunen we op een combinatie van drie middelen: ten eerste de regelgeving, die moet worden gedefinieerd en toegepast wanneer dat nodig en gerechtvaardigd is; ten tweede het toezicht om na te gaan of de genomen besluiten daadwerkelijk worden uitgevoerd en om sancties op te leggen aan degenen die, uit nalatigheid of bewust, daarvan afwijken; tot slot, de deskundigheid en ondersteuning die het Instituut, spontaan of op verzoek, maar altijd zonder afbreuk te doen aan zijn onafhankelijkheid, aan de betrokken stakeholders verstrekt wanneer dat nodig is.

Ons terdege bewust van al deze uitdagingen en overwegingen hebben wij, de nieuwe Raad van het BIPT, samen met onze teams, en op basis van de opmerkingen van talrijke stakeholders, het ontwerp van strategisch plan van het Instituut voor de komende drie jaar opgesteld. Net als in de vorige strategische plannen, bevestigt dit plan de wil van het BIPT om ervoor te zorgen dat de markten waarvoor het verantwoordelijk is, zich ontwikkelen op een manier die zowel concurrerend is als bevorderlijk voor doeltreffende investeringen. Het plan wijst ook op het belang van duurzaamheid en van een bijdrage tot de vermindering van de ecologische voetafdruk. Het versterkt ook de aandacht van het Instituut op zowel de gebruikers als de veiligheid en de veerkracht van de digitale infrastructuren, en de noodzaak om de uitgevoerde controles te intensiveren. Meermaals wijst het op het toenemende belang van samenwerking met andere autoriteiten die een rol spelen in het toezicht op digitale technologieën. Het BIPT bundelde in het verleden geregeld succesvol de krachten met collega-autoriteiten en het is de wens van het BIPT om dergelijke samenwerking in de toekomst verder uit te bouwen, met respect voor eenieders bevoegdheden.

Dit plan herbevestigt tevens de waarden van het Instituut: onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, transparantie. Deze kernwaarden dragen wij en alle medewerkers van het BIPT hoog in het vaandel; zij zullen ons blijven leiden, ongeacht de context.

Deze continuïteit belet niet dat het Instituut zich ontwikkelt, zowel in zijn werkwijze als door de nieuwe bevoegdheden die het krijgt toegewezen, met name in de digitale sector. Ook deze ontwikkelingen zullen

worden voorgesteld in dit document, dat een algemene visie zal geven op de strategie die de Raad van het BIPT de komende drie jaar wil ontwikkelen.

INHOUDSOPGAVE

WOORD VAN DE RAAD	3
1. HET BIPT	6
1.1 Context	6
1.2 Het BIPT en de strategische plannen	7
2. ONZE VISIE	8
3. ONZE MISSIE	10
4. ONZE WAARDEN	12
5. ONZE STRATEGISCHE ASSEN	14
6. ONZE SECTOREN	16
7. ONZE ACTIES EN PLANNEN – PER SECTOR	17
7.1 Telecomsector	17
7.2 Postale sector	33
7.3 Digitale sector	42
7.4 Andere sectoren die verband houden met elektronische communicatie	49
7.5 Het BIPT, zijn werking en zijn stakeholders	53
8. ONZE ACTIES EN PLANNEN – PER STRATEGISCHE AS	61
8.1 Concurrentie en marktontwikkeling	61
8.2 Belangen van de gebruikers	63
8.3 Veiligheid van de digitale infrastructuren	65
8.4 Controles en begeleiding	66
8.5 Efficiënte werking	68
8.6 Samenvatting	69
9. ONZE EVALUATIE	70

1. HET BIPT

1.1 Context

Het BIPT is opgericht in 1991 als een parastatale instelling en heeft in 2003 een eigen statuut gekregen om zijn autonomie ten opzichte van de uitvoerende macht te waarborgen.

Kort samengevat, is het BIPT belast met een regulerende en controlerende opdracht op talrijke bevoegdheidsdomeinen: de markt voor elektronische communicatie, de postmarkt, het elektromagnetisch spectrum van de radiofrequenties en netwerkveiligheid. Het BIPT is ook bevoegd voor consumentenbescherming op die gebieden. Bovendien is het BIPT bevoegd voor audiovisuele en auditieve mediadiensten, maar alleen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Binnen elk bevoegdheidsdomein, moet het BIPT een reeks doelstellingen verwezenlijken die doorgaans rechtstreeks voortvloeien uit het Belgische en Europese regelgevingskader. Op het gebied van elektronische communicatie heeft het BIPT bijvoorbeeld tot taak de concurrentie te bevorderen, bij te dragen tot de ontwikkeling van de interne markt en te waken over de belangen van de gebruikers.

Om die doelstellingen te verwezenlijken beschikt het BIPT over verschillende instrumenten: adviezen uitbrengen, administratieve besluiten nemen, de naleving van de wetgeving controleren en toezicht houden op bepaalde taken van algemeen belang.

Bij geschillen kan het BIPT optreden door middel van een verzoeningsprocedure waarbij het de betrokken operatoren helpt een compromis te vinden, en door middel van een procedure voor geschillenbeslechting tussen operatoren.

Hoewel het BIPT een onafhankelijk statuut heeft, voorziet de wetgever in een reeks controlemechanismen. Als onafhankelijke instantie moet het BIPT rekenschap afleggen van zijn activiteiten.

- De Raad van het BIPT stelt om de drie jaar een strategisch plan op dat wordt voorgesteld aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.
- Op basis van dit strategisch plan stelt de Raad dan een jaarlijks werkplan op dat in het strategisch plan past.
- Ten slotte wordt een jaarverslag over de voorbije activiteiten en over de evolutie van de post- en telecommunicatiemarkt bezorgd aan de regering. De Raad wordt daarover gehoord door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

De minister van Begroting oefent controle uit op het begrotingsontwerp dat het BIPT heeft opgesteld, dat sinds zijn oprichting volledig wordt gefinancierd door middelen die hoofdzakelijk afkomstig zijn uit de gereglementeerde sectoren, zonder dotaties van overheidswege.

De besluiten van het BIPT kunnen worden aangevochten bij het Marktenhof. Dat hof kan de besluiten van het BIPT opschorten, ze vernietigen met terugwerkende kracht of ze vervangen.

1.2 Het BIPT en de strategische plannen

Het strategisch plan van het BIPT bepaalt de strategische assen en prioritaire werkgebieden van het Instituut. Het draagt eveneens bij tot het goed bestuur van het BIPT. Dit plan is zowel het resultaat van de ervaring van het BIPT als een antwoord op de evolutie van de omgeving waarin het BIPT werkt. Het voldoet ook aan een van de verplichtingen van het BIPT waarmee het zich kan onderwerpen aan de democratische controle op zijn werking¹.

Sinds 1993 en in de eerste jaren van zijn bestaan schetste het BIPT zijn toekomstige werk in het kader van zijn jaarverslagen; vanaf 2003 stelde het halfjaarlijkse beheersplannen en verslagen over het verrichte werk op, alvorens in 2005 zijn aanpak te moderniseren door zijn missies, werkgebieden en waarden te vermelden in het 12e jaarlijkse werkverslag, dat de beheersplannen aanvulde.

Het eerste echte strategisch plan van het BIPT werd in 2010 opgesteld en besloeg de periode tot 2013. Daarna kwamen nog drie driejarenplannen in het decennium dat daarop volgde. Dit is het vijfde strategisch plan dat gepubliceerd wordt door het BIPT.

Op 2 januari 2024 is een nieuwe Raad van het BIPT aangetreden, bestaande uit de volgende leden : Michel van Bellinghen (voorzitter), Bernardo Herman, Peggy Valcke en Stefaan Vyverman. De Raad van het BIPT is vervolgens begonnen met het opstellen van het strategisch plan voor de periode 2024-2026.

Hoewel dit nieuwe strategisch plan de lijn doortrekt van het vorige, is niettemin volop rekening gehouden met de meest recente ontwikkelingen die zowel op de markten als op het Belgische regelgevingskader van invloed zijn. Hoewel de visie, waarden, missies en strategische assen van het BIPT die hier zullen worden gepresenteerd, in grote mate vergelijkbaar zijn met die van de afgelopen periode, zijn ze dus niet over de hele lijn precies dezelfde. Om relevant te blijven, zijn sommige daarvan namelijk doelgericht aangepast om rekening te houden met de belangrijkste tendensen die zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan. Deze aanpassingen zullen in elk van de betrokken onderwerpen worden aangegeven.

Ook de structuur van ons strategisch plan is aangepast, aangezien onze acties en verantwoordelijkheden nu niet alleen worden gepresenteerd vanuit het perspectief van de strategische assen van het Instituut (zoals voordien het geval was), maar ook vanuit dat van de betrokken sectoren. De bevoegdheden die aan het BIPT zijn toegekend, bestrijken immers een groot en groeiend aantal gebieden en leiden tot interactie met stakeholders van zeer uiteenlopende aard. Daarom hebben wij, ter wille van de duidelijkheid voor onze gesprekspartners, gekozen voor deze tweeledige aanpak, die hen in staat stelt om, naar hun verwachtingen, de plannen en initiatieven van het Instituut op een relevante manier te begrijpen.

Net als bij het opstellen van het vorige plan heeft de Raad van het BIPT een reeks diepgaande gesprekken gehad met verschillende deskundigen die gespecialiseerd zijn in telecommunicatie, post en digitale toepassingen. Deze gesprekken, die in januari en februari 2024 plaatsvonden, hebben de Raad in staat gesteld het standpunt van deze deskundigen te horen over de belangrijkste huidige en toekomstige kwesties die verband houden met de verschillende werkterreinen van het Instituut. In dezelfde periode heeft de Raad van het BIPT ook gesproken met een veertigtal van zijn *stakeholders*, zowel economische spelers die in welke hoedanigheid dan ook actief zijn op de markten die door het BIPT worden gereguleerd of onder zijn toezicht staan (operatoren, leveranciers, verenigingen die de sectoren of gebruikers daarvan vertegenwoordigen) als instellingen en overheidsinstanties waarmee het Instituut vaak samenwerkt. De samenvatting van die gesprekken is opgenomen in het gedeelte "Onze acties en plannen – per sector" van dit document.

Dit ontwerp van strategisch plan werd binnen de twaalf weken na het aantreden van de nieuwe Raad ter raadpleging gepubliceerd op de website van het BIPT. Deze raadpleging vindt plaats van 26 maart tot 23 april 2024. Na aanpassing van het document op basis van de uitkomst van de raadpleging zal de Raad het plan definitief goedkeuren.

Bedankt aan iedereen.

¹ Artikel 34 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

2. ONZE VISIE

Aan de hand van een visie kan een organisatie omschrijven waarvoor ze staat. De visie waarvoor we hebben gekozen, beknopt maar doortastend, weerspiegelt wat we nastreven en geeft voor onze medewerkers en stakeholders duidelijk de ambitie weer die ons drijft.

"Een betrouwbare, duurzame en competitieve digitale omgeving voor iedereen"

Deze visie sluit nauw aan bij die van het vorig strategisch plan ("een betrouwbare en concurrerende communicatieomgeving voor iedereen") maar is aangepast op twee punten. Deze aanpassingen en de andere aspecten die uit deze visie voortspruiten, worden hieronder beschreven.

Een digitale omgeving

"Digitaal" dus en niet enkel meer "communicatie". Deze evolutie kan worden verklaard door:

- de uitbreiding van de bevoegdheden van het BIPT ingevolge de goedkeuring, binnen het Europese regelgevingskader, van onder andere (maar niet alleen), de "DSA" (*Digital Services Act*);
- de evolutie van de postsector van brievenpostbezorging naar de levering van digitale postdiensten en pakketbezorging in het kader van e-commerce.

Betrouwbaar

Het aspect "betrouwbaarheid" is een fundamentele vaste waarde in de visie van het BIPT, zowel vanuit het oogpunt van de veiligheid en de kwaliteit van de geleverde diensten als vanuit het oogpunt van de eerbiediging van de privacy. Het BIPT controleert ook de betrouwbaarheid van de informatie, zoals die door de operatoren aan de gebruikers wordt verstrekt.

Duurzaam

"Duurzaamheid" was al op een diffuse manier aanwezig in het vorig strategisch plan. De omvang van de uitdaging vereist echter dat dit een uitdrukkelijk onderdeel wordt van de visie van het Instituut, zodat het alle aandacht krijgt die het nodig heeft. Als lid van Berec beschouwt het BIPT de verdere digitalisering als een cruciale motor om de doelstellingen van de Europese Green Deal te verwezenlijken. De digitale transitie vormt immers een van de belangrijkste pijlers van de ecologische transitie omdat deze andere sectoren in staat stelt om sneller en grondiger duurzamer te worden. Beide transities versterken elkaar en gaan hand in hand².

Competitief

Het BIPT wil dat gebruikers kunnen profiteren van verschillende infrastructuren en van een ruime keuze aan aanbieders van diensten en producten. Het BIPT is ervan overtuigd dat een duurzaam, concurrerend landschap gunstig is voor een toename van de investeringen in geavanceerde en innoverende diensten en technologieën. Het BIPT verwelkomt en stimuleert elke investering in alle netwerken, diensten en technologieën die erop gericht zijn de gebruikers in ons land performante diensten van hoge kwaliteit te bieden tegen concurrerende prijzen.

² Zie [BEREC's commitment to sustainability underlined in Twin Transition Statement by EU Member States](#), 13 juli 2022.

Voor iedereen

Het feit dat elke gebruiker en burger toegang kan krijgen tot deze digitale omgeving onder zo goed mogelijke omstandigheden rekening houdend met hun situatie, blijft een diepe ambitie van het BIPT.

De visie die zojuist is beschreven, weerspiegelt de essentie van de missie die aan het BIPT is toevertrouwd. Deze missie wordt in het volgende hoofdstuk gepresenteerd.

3. ONZE MISSIE

De **missie** van een organisatie geeft haar haar bestaansreden via het doel dat ze wil bereiken. Zij scheidt een kader voor zowel de strategie als voor de operationele werking. Dankzij de missie kan worden nagegaan of een specifieke handeling of een ontwikkeling van de organisatie, in een of andere richting, niet de verkeerde weg opgaat.

De formulering van onze missie is des te belangrijker omdat het BIPT, als regulator, ten dienste staat van de maatschappij en van de sectoren die het reguleert. De missie van het BIPT goed definiëren komt erop neer te bepalen welke toegevoegde waarde het aan de maatschappij kan bieden.

Het BIPT wordt hierbij bijgestaan door de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, die deze missie definieert in het artikel 5: "Binnen het kader van het uitoefenen van zijn bevoegdheden treft het Instituut alle redelijke, noodzakelijke en evenredige maatregelen om de in artikel 6 genoemde doelstellingen te verwezenlijken. Het handelt volledig onpartijdig, objectief, transparant en op niet-discriminerende en evenredige wijze".

De digitale omgeving in brede zin is het belangrijkste werkkterrein van het BIPT. De doelstellingen die het BIPT nastreeft om zijn missie te verwezenlijken zijn de volgende:

1. **een gezonde en duurzame concurrentie bevorderen en de toegang tot de markt vrijwaren;**
2. **bijdragen tot de ontwikkeling van een interne markt van efficiënte netwerken en sterk presterende diensten;**
3. **waken over de belangen van de gebruikers rekening houdend met sociale inclusie, met een hoog niveau van bescherming, met duidelijke informatie en met transparantie;**

- 4. de schaarse middelen beheren, zoals de radiofrequenties en de nummervoorraden;**
- 5. de veiligheid van de digitale infrastructuren waarborgen;**
- 6. de connectiviteit met en de toegang tot, alsmede de benutting van netwerken met een zeer hoge capaciteit (VHCN = *Very High Capacity Networks*), met inbegrip van vaste, mobiele en draadloze netwerken, bevorderen.**
- 7. toezicht houden op de toepassing van de digitale regelgeving**

Van deze doelstellingen zijn de eerste zes identiek (op twee aanpassingen na³) aan die in het vorige strategisch plan. De zevende, die betrekking heeft op digitale regulering, is een nieuwe doelstelling die verband houdt met de bevoegdheden die het BIPT in het kader van de talrijke wetgevende ontwikkelingen in verband met de digitale sector toegewezen krijgt⁴.

³ De term "duurzaam" werd toegevoegd aan de missie "Bevordering van de concurrentie" en "Netwerkveiligheid" is gewijzigd naar "Veiligheid van de digitale infrastructuren". Cf. deel 2 "Onze visie" voor de redenen achter deze aanpassingen.

⁴ Er moet worden benadrukt dat het BIPT niet noodzakelijk de enige regelgevende instantie is met betrekking tot deze doelstellingen en dat het Instituut, waar nodig, overleg zal plegen met de autoriteiten waarvan de bevoegdheden verband houden met zijn eigen bevoegdheden of ermee worden gedeeld.

4. ONZE WAARDEN

De waarden van een organisatie zijn essentieel opdat iedereen zich kan herkennen in de acties die ze onderneemt om haar missie te verwezenlijken en haar visie ten uitvoer te brengen. De waarden van een organisatie zorgen ervoor dat iedereen, haar personeel, haar klanten en haar leveranciers, zich er dagelijks van kunnen vergewissen dat alle acties die ze onderneemt conform de missie en de visie zijn. Deze waarden uitdragen is onontbeerlijk om ze te vervullen.

De gekozen waarden zijn dezelfde als die welke in de vorige twee strategische plannen waren opgenomen: onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en transparantie.

Onafhankelijkheid

Een kritische houding ten opzichte van alle stakeholders is verankerd in het DNA van het BIPT. De onafhankelijkheid van de regulator maakt hem geloofwaardig in zijn rol tegenover de marktspelers die hij reguleert en tegenover alle belanghebbende partijen. Zo wordt hij genoopt om soms tegenstrijdige standpunten te verdedigen. Door de onafhankelijkheid krijgen de stakeholders te maken met een regulator die stabiele en in de tijd voorspelbare acties onderneemt zonder evenwel de noodzaak uit het oog te verliezen om zich aan te passen aan de marktsituatie die, van nature, soms kan evolueren.

Deze onafhankelijkheid wordt gewaarborgd door de Europese richtlijnen inzake elektronische communicatie en audiovisuele mediadiensten en moet ook worden vertaald in een kritische houding ten opzichte van externe druk en in een voortdurende vraagstelling bij de acties, de effecten en de perceptie die deze genereert. Ze wordt eveneens weerspiegeld in het ethische gedrag en de verantwoordelijkheidszin van het personeel, dat een gewoonte moet maken van kritisch denken.

Het BIPT moet ervoor zorgen dat het onafhankelijk blijft. Het specifieke statuut en de financiële autonomie, versterkt in het Europees wetboek voor elektronische communicatie, vormen daarbij de beste garanties voor een efficiënte en volledig onafhankelijke uitvoering van zijn taken.

Betrouwbaarheid

Als expertisecentrum wenst het BIPT een positie in te nemen waarbij het dankzij zijn knowhow een betrouwbare en competente partner is voor alle stakeholders.

Die betrouwbaarheid wordt intern ondersteund door het professionalisme, het teamwerk en de wendbaarheid van het BIPT.

Het professionalisme dat het BIPT nastreeft, is multidisciplinair en combineert technische, economische en juridische expertise binnen het domein van de elektronische communicatie, de postdiensten, de digitale sector en de media.

Het BIPT wil snel en soepel reageren op situaties die zich voordoen en op de vaak erg snelle technologische en economische ontwikkelingen op de markt; de flexibiliteit van zijn medewerkers en de interne en externe samenwerking zijn van groot belang. Het BIPT past zijn structuren en zijn werkwijze aan telkens wanneer dat nodig blijkt. Hoewel het BIPT is onderverdeeld in diensten, wordt prioriteit gegeven aan projectgerichte en, indien nodig, transversale samenwerking tussen de diensten waarbij resultaatgerichtheid van cruciaal belang is.

Transparantie

Transparantie is een belangrijk element dat de controle op het optreden van het BIPT garandeert. Het gaat enerzijds om interne en externe openheid en zichtbaarheid, en anderzijds om dialoog en toegankelijkheid. Transparantie komt voort uit het feit dat alle acties en besluiten naar behoren worden gemotiveerd en zo vaak mogelijk voor openbare raadpleging worden voorgelegd. Transparantie en openheid moeten echter hand in hand gaan met een effectieve en solide besluitvorming om waar nodig tijdig in te grijpen.

5. ONZE STRATEGISCHE ASSEN

Om zijn optreden te structureren definieert het BIPT een reeks **strategische assen** waarrond het zijn doelstellingen organiseert. Deze assen vertegenwoordigen de belangrijkste thema's waaraan het BIPT tijdens de periode in kwestie prioriteit zal verlenen. Voor 2024-2026, zullen er zo vijf assen zijn.

De eerste betreft de **concurrentie en de marktontwikkeling** waarvoor het BIPT de rol van toezichhoudende of regulerende autoriteit vervult. Deze as beoogt ervoor te zorgen dat er zich concurrerende markten ontwikkelen waar innovatie wordt gestimuleerd en waar die ontwikkeling op duurzame wijze tot stand zal komen. De daarmee verband houdende doelstellingen zijn de bevordering van de concurrentie, de ontwikkeling van de interne markt en de bevordering van de VHCN-connectiviteit alsook de onderdelen van het beheer van schaarse middelen en van de digitale regulering die specifiek zijn voor dit thema.

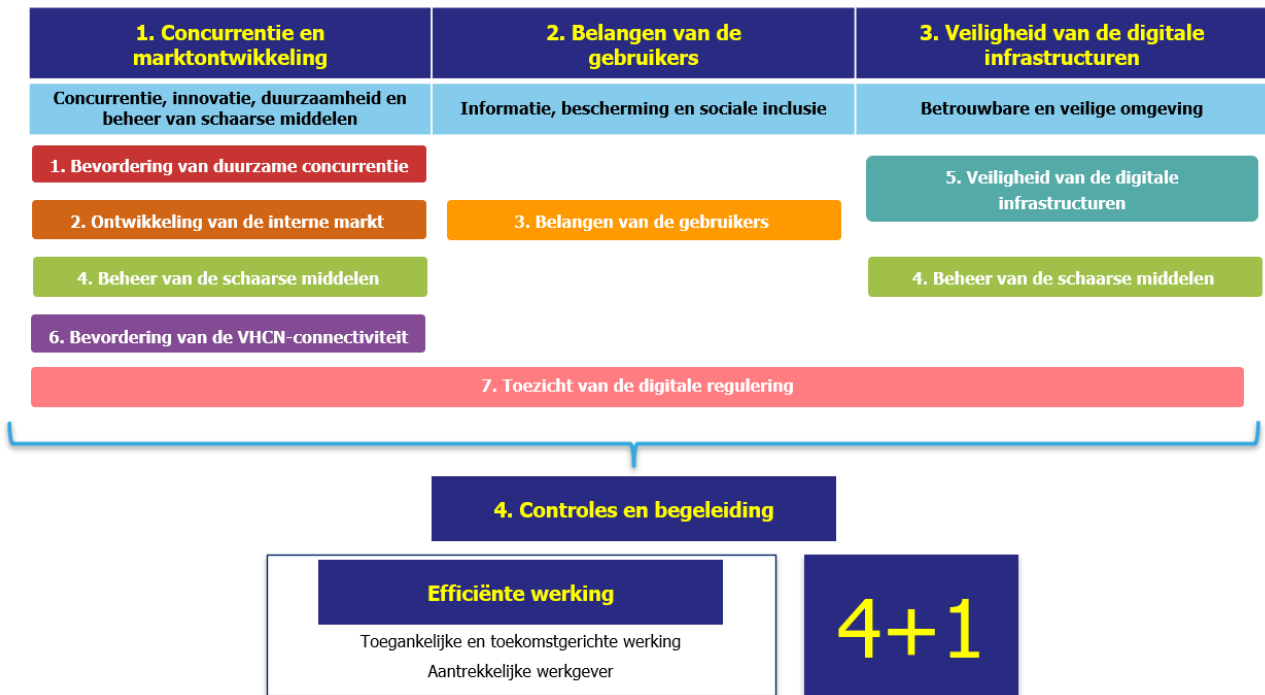
De tweede as richt zich op kwesties met betrekking tot de **belangen van de gebruikers**. Die as moet ervoor zorgen dat gebruikers over de informatie beschikken die nodig is om hun dienstverleners naar behoren te kunnen kiezen, en dat zij beschermd worden in hun rechten. Daaronder vallen ook de kwesties in verband met sociale inclusie. De daarmee verband houdende doelstellingen zijn de belangen van de gebruikers in het algemeen en het deel van de digitale regulering dat specifiek is voor dit thema.

De derde as betreft de **veiligheid van de digitale infrastructuren**. Doel daarvan is ervoor te zorgen dat de ontwikkeling van de markten en de benutting ervan door de gebruikers kunnen plaatsvinden in een betrouwbare en veilige digitale omgeving. De daarmee verband houdende doelstellingen zijn de veiligheid van de digitale infrastructuur en de onderdelen van het beheer van schaarse middelen en van de digitale regulering die specifiek zijn voor dit thema.

De vierde as is transversaal ten opzichte van de vorige drie, aangezien deze betrekking heeft op de intensivering van de **controles** die door het BIPT worden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de betrokken marktspelers hun wettelijke verplichtingen nakomen. Deze as zal zich dus wel degelijk richten op de uitvoering van de controles als zodanig, terwijl de identificatie en, waar nodig, de bepaling van de uit te voeren controles in het kader van de vorige strategische assen zullen worden behandeld. Het zal ook gepaard gaan met een aspect "begeleiding", met als doel de dialoog met de marktspelers over deze onderwerpen te versterken, hen te herinneren aan hun verplichtingen.

Naast deze vier assen, die de externe projecten van het BIPT betreffen, is er nog een vijfde (uitgedrukt als "4 + 1"), namelijk de **efficiënte werking**, die betrekking heeft op de interne projecten van het Instituut en erop gericht is de werking ervan te verbeteren, alsook op de manier waarop het Instituut interageert met zijn "stakeholders".

In de onderstaande figuur wordt een overzicht van deze strategische assen gegeven en van de manier waarop zij de verschillende doelstellingen die het BIPT nastreeft.

6. ONZE SECTOREN

Op grond van de opdrachten die bij wet aan het BIPT zijn toebedeeld, oefent het een regulerende, toezichthoudende of geschillenbeslechtende activiteit uit met betrekking tot de volgende sectoren:

1. de **telecomsector**, of meer bepaald de sector van de operatoren van openbare telecommunicatienetwerken, waarvan de belangrijkste spelers Proximus, Telenet en Orange/VOO zijn, de toekomstige vierde mobiele operator Digi-Citymesh, de operatoren die gespecialiseerd zijn in B2B-cliënteel (waaronder BT, Colt, Vodafone, Eurofiber of Dstny), enz.⁵
2. de **postsector**, die postbezorging en pakketbezorging in verband met e-commerce omvat;
3. de **digitale sector**, met inbegrip van met name de "platformen" en, meer in het algemeen, elke speler in de digitale economie op wie de wetgeving waarvoor het BIPT de bevoegde autoriteit is betrekking kan hebben;
4. **andere sectoren die verband houden met elektronische communicatie**, voor bepaalde specifieke onderwerpen, waaronder:
 - particulieren en socio-economische spelers in het algemeen wat betreft hun gebruik van private (radio- of 5G-)telecommunicatienetwerken, ongeacht of deze voor vrijetijdsdoeleinden of voor beroepsmatige doeleinden worden gebruikt. Het BIPT verleent de nodige vergunningen voor de uitrol van dergelijke netwerken, controleert het spectrumgebruik en controleert de conformiteit van de gebruikte apparatuur.
 - de markt voor radioproducten (smartphones, mobiele radiozondontvangers, drones, enz.), waarvoor het BIPT de toezichthoudende autoriteit is die verantwoordelijk is voor het controleren van de conformiteit van de in de handel gebrachte apparatuur.
 - in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, de activiteiten van de audiovisuele-mediasector die niet exclusief aan een van de twee aanwezige gemeenschappen (Vlaamse Gemeenschap en Franse Gemeenschap) worden gekoppeld. In dit kader, ziet het BIPT vooral toe op de inachtneming van het opgelegde wetgevingskader inzake audiovisuele mediadiensten (bijvoorbeeld het verbod om bepaalde inhoud te verspreiden die schadelijk kan zijn voor minderjarigen of de gezondheid of de openbare veiligheid schade kan toebrengen) en videoplatformdiensten (bijvoorbeeld het door de aanbieder invoeren van procedures ter waarschuwing voor onwettige inhoud).

⁵ Tot deze categorie behoren ook bepaalde publiekrechtelijke ondernemingen, zoals Infrabel (beheerder van de Belgische spoorweginfrastructuur) of Astrid (operator van het gemeenschappelijke communicatienetwerk van de hulp- en veiligheidsdiensten), die in het kader van de opdrachten van openbare dienst die ze vervullen op nationale schaal gebruikmaken van spectrum.

7. ONZE ACTIES EN PLANNEN – PER SECTOR

7.1 Telecomsector

7.1.1 UITDAGINGEN

"**Gigabit** voor iedereen!" Dat is de doelstelling die de Europese Unie zich in het kader van haar "digitale decennium" tegen 2030 heeft gesteld op het gebied van connectiviteit⁶.

Aangezien meer dan 82% van zijn huishoudens vandaag over een dienst met 1 Gbps⁷ kunnen beschikken, bevindt België zich in een goeie positie om deze doelstelling te bereiken. Voor de telecomoperatoren blijft de industriële uitdaging niettemin immens: op de eerste plaats voor Proximus, waarvan het historische kopernetwerk niet de gewenste snelheden kan bieden en dat sinds 2020 een omvangrijk project voor de uitrol van glasvezel uitvoert⁸; vervolgens voor de kabeloperatoren Telenet en Orange/VOO, die wel al gigabit aanbieden, maar die ook van plan zijn om geleidelijk over te schakelen op glasvezel om te profiteren van de troeven die deze technologie te bieden heeft⁹ ¹⁰; ook voor de dunst bevolkte gebieden van het land, waar de kosten van de glasvezeluitrol vragen kunnen doen rijzen over de rentabiliteit en de financiering van deze investering; ten slotte voor de uitrol van 5G, die de operatoren parallel met de glasvezeluitrol uitvoeren¹¹.

Aan deze zoektocht naar gigabit wordt nog een ander probleem toegevoegd: de **sterke concentratie van de Belgische markt** voor vast breedbandinternet. Deze concentratie, die in het verleden al als bijzonder hoog werd aangemerkt, nam verder toe na de overname van VOO door Orange in 2023¹². Een hoge concentratie kan echter leiden tot een geringe concurrentie tussen de operatoren en tot herhaalde prijsstijgingen voor de consument, terwijl België al bekend staat als een van de duurste landen in de Europese Unie op het gebied van vaste breedband¹³. Zou deze situatie nog kunnen veranderen? Hoewel sommige ontwikkelingen voor de consument in de juiste richting zouden kunnen evolueren (te beginnen met de aanstaande komst van de nieuwe operator Digi¹⁴ en de door Telenet aangekondigde ambitie om zich te

⁶ Besluit (EU) 2022/2481 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot vaststelling van het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030.

⁷ Percentage vastgesteld door het BIPT tijdens zijn laatste officiële meting, in juni 2023. Sindsdien kondigde Orange in januari 2024 aan dat het gigabitsnelheden op zijn vast netwerk aan 95% van de Belgische huishoudens kan aanbieden.

⁸ Eind 2023 bestond het toegangsnetwerk van Proximus voor 30% uit glasvezel. Zijn doel is 70% te bereiken tegen 2028 en 95% tegen 2032.

⁹ Telenet heeft al aangekondigd via Wyre, dat samen met Fluvius is opgericht, 60 tot 70% van zijn toegangsnetwerk te willen uitrusten met glasvezel (FTTH/B) tegen 2028 en 78% tegen 2038. Orange-VOO heeft dan weer aangekondigd dat het tegen 2040 over 66% FTTH/B-toegang wil beschikken.

¹⁰ Wat betreft de voordelen van glasvezel in vergelijking met andere technologieën, kunnen we met name noemen: de mogelijkheid om zeer hoge snelheden te bereiken (10 Gbps of meer); lage latentie; aanzienlijke energiewinst; minder blootstelling aan storingen; enz.

¹¹ Het "*digitale decennium*" van de Europese Commissie streeft ernaar dat 5G tegen 2030 beschikbaar is in alle bevolkte gebieden.

¹² Momenteel is meer dan 95% van de vaste retailbreedbandlijnen in het kabelgebied van VOO eigendom van twee operatoren (Proximus en Orange/VOO). In het Telenet-gebied is dat percentage meer dan 85% voor Telenet en Proximus.

¹³ Het begin van de periode 2020-2023 onderscheidde zich nochtans door een relatieve verbetering van de situatie door de verdere ontwikkeling van uitdager Orange (van een marktaandeel van 3% in 2016 tot meer dan 10% in 2022), vanaf het regelgevingskader dat in 2018 door de CRC is vastgesteld voor de wholesalemarkten voor vaste breedband en omroep. De voormelde overname van VOO door Orange resulteerde echter in het bijna verdwijnen van de grootste alternatieve operator op de markt.

¹⁴ Aangezien deze operator in 2022 de vergunningen heeft verkregen waarmee hij de vierde grootste mobiele operator (MNO) van het land kan worden – van wie het mobiele aanbod volgens de planning in de zomer van 2024 zal worden gelanceerd – is hij van plan zijn

ontwikkelen in Wallonië), roepen andere op tot waakzaamheid. Het gaat hierbij onder meer om de overeenkomsten die al bestaan of waarover wordt onderhandeld tussen operatoren. Sinds 2020 zijn de directe of indirecte banden tussen operatoren immers toegenomen en is de structuur van de markt complexer geworden, zoals blijkt uit:

- de oprichting van meerdere joint ventures, zowel voor de uitrol van glasvezel (Telenet en Fluvius, die Wyre hebben opgericht; Proximus en Eurofiber die Unifiber hebben gevormd, en Proximus en EQT Infrastructure die Fiberklaar hebben opgericht) als van mobiele netwerken (joint venture van Orange-Proximus voor het delen van RAN-infrastructuur).
- het sluiten tussen Orange-VOO en Telenet van een akkoord voor wederzijdse toegang tot hun netwerk.
- de recente verklaringen van verschillende operatoren dat het belangrijk (zelfs noodzakelijk) is om samenwerkingen aan te gaan in plaats van glasvezelinfrastructuren te dupliceren, en wel om de kosten voor uitrol te verlagen en de glasvezeldekking te versnellen en/of uit te breiden.
- het sluiten door Proximus van een overeenkomst met Digi over mobiele wholesalediensten en de mobiele infrastructuur.
- het verschijnen in België van een grote TowerCo¹⁵ na de verkoop in 2022 door Telenet van zijn mobiele-telecommunicatietorens aan DigitalBridge Investments.

Bovendien heeft de uitdaging voor de operatoren in het geval van FTTH/B betrekking op zowel de maximalisering van de dekking als de mate waarin de netwerken gebruikt worden, hetgeen vragen doet rijzen over de limieten van de infrastructuurconcurrentie (*overbuild*) en over de samenwerking tussen operatoren.

Uiteindelijk suggereren deze trends een waarschijnlijke evolutie van de markt in de richting van een situatie van "co-opetitie" (d.w.z. een mix van samenwerking en concurrentie), met een onzeker effect op de regelgevingsdoelstellingen (investeringen, dekking, concurrentie, verscheidenheid van keuze, prijs en kwaliteit voor de gebruikers). Met dit perspectief voor ogen wilde het BIPT in zijn mededeling van 10 oktober 2023 de contouren aangeven van mogelijke akkoorden over de coöperatieve uitrol van FTTH-netwerken. Deze onderwerpen zullen de komende drie jaar tot de prioritaire thema's van het BIPT behoren.

Een andere belangrijke kwestie in de telecommunicatiesector is **de veiligheid**. Het op de proef stellen van de netwerken na een uitzonderlijke crisis is iets dat onvermijdelijk op de een of andere manier opnieuw zal gebeuren, hetzij direct (omdat de infrastructuur wordt getroffen), hetzij indirect (omdat de infrastructuur plotseling moet reageren op een enorme toestroom van verkeer). Naast de COVID-19-epidemie, en om slechts twee van de meest markante voorbeelden voor ons land te noemen, liggen de aanslagen van 2016 nog vers in ons geheugen, en verschillende steden en dorpen in het land dragen nog steeds de littekens van de zware overstromingen van 2021. Bij elk van deze gebeurtenissen werden lessen geleerd op het vlak van telecommunicatie, ook wat hun dagelijkse beheer betreft. Want hoewel het voor de gebruikers vanzelfsprekend is, is de betrouwbaarheid van die installaties voor degenen die er verantwoordelijk voor zijn, een permanente uitdaging.

Deze uitdaging is immers permanent door het belang dat de telecommunicatienetwerken in ons leven hebben gekregen en door de hoge verwachtingen die daaruit zijn ontstaan. Deze uitdaging is ook permanent vanwege de steeds veelzijdiger aard ervan. Bij de reeds genoemde uitzonderlijke risico's (plotselinge toestroom van

activiteiten op termijn ook uit te breiden naar diensten voor vast internet en televisie, met een positionering die aangekondigd wordt als potentieel agressief in termen van prijs.

¹⁵ Een TowerCo (voor "Tower Company") is een onderneming die telecommunicatietorens bezit en deze met name leaset aan telecomoperatoren voor hun netwerk.

verkeer, natuurrampen, sabotage en aanvallen), en bij de meer "gewone" veroorzaakt door incidentele technologische defecten, komen namelijk nog een reeks andere risico's: sommige daarvan kennen we goed maar zullen steeds meer toenemen, andere zijn aan het opkomen en de impact ervan is nog onzeker. We vermelden:

- de capaciteit van de netwerken en het spectrum om de permanente vermeerdering van het verkeer op te vangen die zal worden teweeggebracht door de ontplooiing van geconnecteerde voorwerpen (IoT, *Internet of Things*) in combinatie met de komst van 5G.
- de toenemende technologische complexiteit van de evolutie van de netwerken (virtualisering, cloud, open netwerken, kwantuminternet, enz.).
- de aspecten met betrekking tot cyberbeveiliging, zoals georganiseerde misdaad en fraude in allerlei vormen (*phishing*, ransomware, malware, data hacking, identiteitsdiefstal, enz.), spionage, hybride dreigingen, enz.
- de vragen en onzekerheden in verband met de ontwikkelingen en mogelijkheden van artificiële intelligentie.
- de vragen en onzekerheden in verband met de mogelijkheid van een gewapend conflict en de weerbaarheid van de netwerken, zoals de oorlog in Oekraïne duidelijk maakt.

Gelet op die risico's heeft de Europese Unie verschillende teksten aangenomen of bestudeert het de goedkeuring ervan, om de beveiliging van zowel de digitale infrastructuur als de digitale omgeving te versterken¹⁶. Voor de telecomoperatoren zullen de omzetting van die teksten in Belgisch recht en de toepassing ervan op het terrein belangrijke gevolgen hebben (of hebben die reeds), die het BIPT nauwlettend in het oog houdt en zal blijven houden, in al hun aspecten die verband houden met zijn bevoegdheidsgebieden.

¹⁶ We vermelden onder andere: de NIS 2-richtlijn (*Network and Information Security*, versie 2), inzake cyberbeveiliging; de CER-richtlijn (*Critical Entities Resilience* of "Weerbaarheid van kritieke entiteiten"), die de richtlijn inzake kritieke infrastructuur van 2008 vervangt; de RED-richtlijn (*Radio Equipment Directive*), betreffende het in de handel brengen van radioapparatuur, waarvan de bepalingen met name gericht zijn op een efficiënt gebruik van spectrale hulpbronnen alsook de garantie van een adequaat niveau van elektromagnetische compatibiliteit; de AI Act (*Artificial Intelligence Act*), betreffende artificiële intelligentie; enz. Ook andere teksten over cyberbeveiliging en de digitale sector in ruimere zin worden voorbereid.

7.1.2 VISIE VAN DE DESKUNDIGEN, STANDPUNT VAN HET BIPT

Om het overzicht dat zojuist is gegeven te vervolledigen, voegen we de samenvatting toe van een selectie adviezen en meningen die de deskundigen - die door het BIPT zijn bevestigd - hebben gepresenteerd tijdens interviews met hen. Ook het standpunt van het Instituut ten aanzien van deze adviezen wordt aangegeven.

Over de economische en financiële context van de telecomsector

<p><i>De afgelopen jaren zijn de resultaten op de beurs en de financiële prestaties van de telecomgroepen over het algemeen middelmatig geweest (vooral in vergelijking met die van de grote techbedrijven). De investeringen die deze operatoren momenteel moeten doen (5G, glasvezel) zijn zwaar en duur, ook al stijgen hun inkomsten niet veel. De investeringen die deze operatoren momenteel moeten dragen (5G, glasvezel) zijn zwaar en kostelijk, terwijl hun inkomsten slechts in geringe mate stijgen.</i></p> <p><i>Het terugkerende debat over een "fair share" (d.w.z. een financiële bijdrage van de grote internetplatforms in de investeringen die de operatoren in de netwerken moeten doen) maakt ook deel uit van dit probleem. Bij de raadpleging van de experts door het BIPT spraken de meeste experts zich eerder negatief uit over het fair share principe.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT is zich ten volle bewust van de economische en financiële realiteit van de sector en integreert dat aspect systematisch in zijn analyses, bijvoorbeeld in de kostenmodellen en in het kader van de wholesaletarieven.</p> <p>Ten aanzien van de kwestie van de "fair share" heeft het BIPT zijn standpunt uiteengezet in een mededeling van 8 november 2023.</p> <p>Het BIPT is van mening dat, hoewel het aspect "investering" essentieel is, deze in samenhang met andere aspecten, met name de concurrentie, moet bekeken worden.</p>

Over de vraag naar gigabit- en 5G-diensten

<p><i>In verband met het vorige punt wijzen de deskundigen erop dat de toename van het gebruik door de consument van 5G- en vaste gigabitdiensten traag blijft verlopen en één van de belangrijkste uitdagingen in de sector blijft. Enkele van de redenen voor deze situatie zijn:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Het ontbreken van een killer-app voor 5G en, in het algemeen, de moeilijkheid voor operatoren om nieuwe aantrekkelijke en relevante "use cases" te ontwikkelen.</i> - <i>Gevolg van het vorige punt: de geringe behoefte van gebruikers (in dit stadium althans) om zich op dit soort diensten te abonneren.</i> - <i>De kwestie van de prijzen voor deze diensten in de Belgische context kan niet worden vermeden, aangezien ons land al een van de duurste in Europa is op het gebied van vaste diensten.</i> <p><i>De deskundigen vermelden verschillende mogelijkheden om deze situatie te verhelpen, waaronder het actiever promoten van de mogelijkheden die deze nieuwe technologieën bieden. Sommige deskundigen zijn overigens van mening dat de huidige aanpak van "netneutraliteit" moet worden herbekeken.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT merkt inderdaad op dat, net als elders in Europa, de toename van het gebruik van gigabitdiensten in ons land vrij traag verloopt. Wat 5G betreft, is de kans evenwel klein dat de trends die elders in Europa te zien zijn, in ons land anders zullen zijn.</p> <p>Om het draagvlak bij gebruikers aangaande nieuwe technologieën te verhogen, is het BIPT voornemens zijn inspanningen op dit gebied te intensiveren, met name door middel van alle informatiemiddelen die het reeds aan de gebruikers ter beschikking stelt (zie infra).</p>

	<p>Wat de netneutraliteit betreft, benadrukt het BIPT dat dit onderwerp hoofdzakelijk op Europees niveau wordt onderzocht en dat het Instituut hier aan meewerkt via zijn bijdragen in het kader van Berec. Het BIPT publiceert ook een jaarlijks verslag over het toezicht op de netneutraliteit in België. In de jongste editie van dat verslag (juni 2023) is het BIPT van mening dat er tot nu toe in België geen belangrijke redenen zijn om zich zorgen te maken over open-internettoegang.¹⁷</p>
--	--

Over de B2B-markt

<p><i>De deskundigen zijn van mening dat, terwijl de ontwikkelingen op de particuliere markt blijvend aandacht krijgen door hun zichtbaarheid en belang voor het grote publiek, de regelgevingskwesaties met betrekking tot de bedrijvenmarkt, die essentieel is voor de innovatie en het concurrentievermogen in het land, niet mogen worden verwaarloosd.</i></p>		<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT is zich ten volle bewust van de sleutelrol van operatoren die zich richten op de B2B-sector en zet zich in voor de ontwikkeling van een concurrentiekader dat hun ontwikkeling bevordert. De voornaamste initiatieven van het BIPT in dit verband voor de periode 2024-2026 zullen met name betrekking hebben op de herziening van de marktanalyse met betrekking tot de levering van specifieke capaciteit alsook op de beschikbaarstelling van spectrum voor private 5G-netwerken. Het BIPT zal het aantal price-squeeze tests in de B2B-markt verder opvoeren.</p>	

Over het risico van coördinatie tussen operatoren

<p><i>Verscheidende deskundigen zijn van mening dat het risico van coördinatie tussen operatoren in België steeds groter wordt. Deze beschouwing is gebaseerd op:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>de sterke daling van de churn rates die bij de overstap naar glasvezel wordt waargenomen</i> - <i>de door de operatoren gehanteerde prijzen, die de neiging hebben om naar elkaar toe te groeien</i> - <i>de overeenkomsten over wederzijdse toegang tot de netwerken of over het delen van infrastructuur.</i> 		<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT ziet inderdaad dat dergelijke trends zich op de Belgische markt aan het ontwikkelen zijn. Deze situatie maakt deel uit van de waarschijnlijke ontwikkeling van de markt naar een situatie van "co-opetitie" (zie supra). Het BIPT volgt deze situatie op de voet en zal dit blijven doen om na te gaan of de doelstellingen van het regelgevingskader op het vlak van mededinging en het belang van de gebruikers worden gehaald. Het BIPT zal alle nodige initiatieven nemen om dit te waarborgen, indien nodig in samenwerking met de mededingingsautoriteiten.</p>	

Over het ontwerp van "Digital Networks Act"

<p><i>Op 21 februari 2024 heeft de Europese Commissie een Witboek gepubliceerd met de titel "How to master Europe's digital infrastructure needs?"¹⁸ Dit witboek start een raadpleging die zou kunnen uitmonden in de "Digital Network Act" (DNA), die er met name op gericht is investeringen te stimuleren en een digitale eengemaakte markt te creëren waarin meer pan-Europese consolidatie van de operatoren zou kunnen plaatsvinden.</i></p>		<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
---	--	---

¹⁷ Mededeling van 30 juni 2023 over het toezicht op netneutraliteit in België

¹⁸ « Commissaire Breton - Présentation du Livre blanc sur le futur des infrastructures numériques de l'Europe » (in het Frans)

<p><i>Over een verdere pan-Europese consolidatie van de telecomsector zijn de meningen van deze deskundigen verdeeld: enerzijds zijn sommige van mening dat het "platformiseren" van de netwerken de schaalvoordelen aanzienlijk zal versnellen, en anderzijds geloven sommige dat telecommunicatie in de eerste plaats een lokale markt zal blijven en dat de mogelijkheden voor pan-Europese synergieën overschat worden, en tot slot denken sommige, die genuanceerder zijn, dat terwijl de echte activa en het radiospectrum "nationaal" zijn, het beheer van de core netwerken en van het RAN alsook het creëren van diensten, geheel of gedeeltelijk, best wel op pan-Europees niveau zouden kunnen gebeuren.</i></p>	
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>In het algemeen, wat de consolidatie van de sector binnen een land betreft, stelt het BIPT vast dat telecomoperatoren blijven pleiten voor een versoepeling van de regels inzake fusies en overnameprocedures. Zoals hierboven vermeld volgt het BIPT deze ontwikkelingen op de voet en zal het dit blijven doen om zich ervan te vergewissen dat de doelstellingen van het regelgevingskader worden bereikt.</p> <p>Met betrekking tot het witboek dat ter raadpleging is voorgelegd en het ontwerp van de "Digital Networks Act" dat daaruit kan voortvloeien, benadrukt het BIPT nogmaals de noodzaak om de doelstellingen op het vlak van investeringen, mededinging en gebruikersbelang gezamenlijk te beschouwen. Het BIPT zal (met name in het kader van Berec) de beschouwingen daarover op de voet volgen en ervoor zorgen dat de conclusies die het daaruit trekt, via de daartoe bestemde kanalen onder de aandacht van de Commissie worden gebracht.</p>

Over "ServCo" en "NetCo"

<p><i>Verscheidende deskundigen zijn er stellig over: vrijwillige scheidingen (structurele scheidingen en "delaying") zullen toenemen. Een van de mogelijke modellen: een entiteit die zich bezighoudt met de fysieke activa ("NetCo"), een andere die het netwerk beheert (virtualisering en software-defined networks) en een derde die diensten creëert ("ServCo"). Op welke termijn? De adviezen zijn voorzichtig, waarbij het merendeel van die deskundigen van oordeel is dat deze beweging de komende tien jaar waarschijnlijk nog niet zo radicaal zal zijn, omdat volgens hen de meeste operatoren nog niet klaar zijn om die stap massaal te zetten.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT constateert wat dat betreft een evolutie in die zin in België, met enerzijds Telenet, dat zijn antennesites voor het mobiele netwerk heeft verkocht, en anderzijds de oprichting van joint ventures door Telenet en Proximus om hun FTTH-netwerken geheel of gedeeltelijk uit te rollen (terwijl ze toch de controle behouden in de zin van het mededingingsrecht). Zonder de mogelijkheid van een versnelling van deze trend in België uit te sluiten, is het BIPT echter van mening dat een radicalere ontwikkeling in ons land de komende drie jaar weinig waarschijnlijk is.</p>

Over de "cloudification" en de platformisering van de netwerken

<p><i>Zullen de grote platforms (zoals Amazon) hun cloud-activiteiten (waarin ze al actief zijn) uitbreiden naar netwerkbeheer en/of connectiviteit? Ook hier zijn de meningen verdeeld. Sommige deskundigen zijn van mening dat deze ondernemingen niet geïnteresseerd zijn in het uitbreiden van hun activiteiten naar connectiviteit; andere oordelen evenwel dat zij misschien een rol zouden willen spelen in het netwerkbeheer; nog andere denken dat een aantal van hen zich specifiek op de 5G-markt zouden kunnen richten.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
---	---

Standpunt van het BIPT	Het BIPT volgt de ontwikkelingen ter zake aandachtig en zal de gevolgen die ze zouden kunnen hebben in termen van concurrentie (met name wat betreft de marktmacht van de platformen), veiligheid, het delen van de waarde tussen operatoren en platformen, enz. onderzoeken.
-------------------------------	---

Over het delen van infrastructuur in het algemeen

<i>Over het algemeen zijn de deskundigen van mening dat de overeenkomsten inzake gedeeld gebruik van infrastructuur naar verwachting zullen toenemen om de kosten voor de aanleg van netwerken, zowel voor mobiel als voor vast, te drukken.</i>		Adviezen en meningen van de deskundigen
Standpunt van het BIPT	Zoals het BIPT zich hierover al heeft kunnen uitspreken (zie onder andere de mededeling van 10 oktober 2023 over de FTTH-netwerken ¹⁹), is het op zich niet gekant tegen projecten voor het delen van infrastructuur (in het bijzonder in de dunst bevolkte gebieden), mits evenwel met name de voorwaarden van een eerlijke en duurzame concurrentie ten voordele van de eindgebruikers in acht worden genomen. Het zoeken naar dit evenwicht tussen investeringen, samenwerking en concurrentie zal een van de prioriteiten van de komende jaren zijn, met name via de analyse van de breedbandmarkt.	

Over de "ducts"

<i>Wat de uitrol van glasvezel en de bevordering van de concurrentie betreft, moedigen verschillende deskundigen het BIPT aan om de toegang tot kabelgoten ("ducts") te bevorderen en deze markt meer te reguleren.</i>		Adviezen en meningen van de deskundigen
Standpunt van het BIPT	Historisch gezien telt België twee telecommunicatie-infrastructuren (koper en coaxkabel), die meestal zonder ducts tot bij de eindgebruikers zijn aangelegd. Als gevolg hiervan is het nu voor een groot deel van de glasvezeluitrol nodig om ondergrondse "ducts" te leggen of op zoek te gaan naar alternatieve oplossingen (gevels, palen). Het BIPT zal de beste opties bestuderen om de glasvezeluitrol te bevorderen in een concurrerende omgeving, waarbij sprake kan zijn van toegang tot ducts door middel van een symmetrische (via de hieronder vermelde GIA) of asymmetrische regulering (via de analyse van de breedbandmarkt).	

Over de "Gigabit Infrastructure Act" (GIA)

<i>Wat betreft de Gigabit Infrastructure Act (GIA), de nieuwe Europese wet die gericht is op het versnellen van de uitrol van netwerken met zeer hoge capaciteit (gigabit en 5G), verwelkomen de bevroegde deskundigen deze wet, maar zijn zij ook van mening dat deze niet alles oplost en dat de feitelijke toepassingsvoorwaarden nauwlettend in het oog zullen moeten worden gehouden.</i>		Adviezen en meningen van de deskundigen
<i>Een van deze deskundigen moedigt het BIPT aan om een openbaar register van de besluiten inzake geschillenbeslechting in verband hiermee aan te leggen, zodat deze besluiten bekend zijn bij de spelers in de sector en ze zich erop kunnen beroepen.</i>		
Standpunt van het BIPT	De <i>Gigabit Infrastructure Act</i> (GIA) is de opvolger van de Broadband Cost Reduction Directive (BCRD) die door zijn complexe omzetting in de Belgische wetgeving niet op alle vlakken even effectief is geweest. De toekomstige inwerkingtreding van de GIA is een verbetering wat de omstandigheden betreft waarin de netwerkuitrol in België zal plaatsvinden, door onder andere nog meer in te zetten op digitalisering, harmonisatie en	

¹⁹ [Mededeling van 10 oktober 2023 over samenwerking bij de uitrol van FTTH-netwerken](#)

	<p>vlottere vergunningsprocedures en zo sommige tekortkomingen van de BCRD weg te werken. Het BIPT zal actief meewerken aan dit proces en zijn expertise verlenen waar nodig, opdat de GIA een maximale positieve impact zou hebben op de uitrol van VHCN-netwerken in België.</p> <p>De geschilleninstantie in deze context wordt vastgelegd door een interfederaal samenwerkingsakkoord, en is nog niet volledig operationeel. Aangezien dit een belangrijk onderdeel van de BCRD en de toekomstige GIA betreft, zal het BIPT hier zijn schouders verder onder zetten om dit orgaan te activeren en te zorgen voor een maximale transparantie, met name door een publicatie van de toekomstige beslissingen.</p>
--	--

Over de aanstaande uitdoving van het kopernetwerk

<p><i>De uitdoving van het kopernetwerk ("Copper Switch-off") wordt als belangrijk beschouwd, zowel in termen van duurzaamheid en energietransitie als voor het stimuleren van consumenten om sneller over te stappen op glasvezel. Een deskundige is van mening dat dit een van de belangrijkste onderwerpen is voor de komende drie jaar.</i></p>		<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT is zich ten volle bewust van het belang van dit onderwerp en heeft in 2023 een mededeling gepubliceerd waarbij het huidige proces van Proximus inzake het afschakelen van het kopernetwerk werd bekeken²⁰. Op basis van input van de alternatieve operatoren en aansluitend overleg met Proximus zijn enkele onduidelijkheden weggewerkt. Deze werden samengevat in de mededeling waardoor er voor de alternatieve operatoren meer duidelijkheid kwam in het proces, wat tot een betere verstandhouding heeft geleid. Hierdoor kan het afschakelproces vlotter en sneller verlopen. Het BIPT zal het proces van dichtbij opvolgen en de nodige maatregelen nemen indien het dit nodig acht.</p> <p>Een extra aandachtspunt is een duidelijke en transparante communicatie naar de consument, zodat deze begrijpt waarom hij best dient over te stappen naar glasvezel. Hierbij zal het BIPT ook de positieve effecten inzake duurzaamheid en ecologische voetafdruk van het fibernetwerk benadrukken. Hiervoor zal het BIPT nagaan of er extra informatie kan gegeven worden op haar glasvezelwebsite (www.glasvezelinfo.be).</p>	

Over de private 5G-netwerken

<p><i>De deskundigen benadrukken dat private netwerken vaak een belangrijke bron van innovatie zijn geweest. Daarom moedigen zij het scheppen van voorwaarden voor de ontwikkeling van een deugdelijk ecosysteem aan dat initiatieven op het gebied van 5G zal stimuleren. Het ter beschikking stellen van nieuwe 5G-spectrumbanden in de "upper 6 GHz" frequentieband kan de ontwikkeling van specifieke private 5G-netwerken verder stimuleren.</i></p>		<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Zoals reeds aangekondigd, heeft het BIPT een deel (200 MHz) van de 3800-4200MHz-band gereserveerd voor het verlenen van vergunningen voor private lokale 5G-netwerken. Bedrijven kunnen hier nu al gebruik van maken. Deze hoeveelheid van 200 MHz zal in de toekomst worden beoordeeld op basis van de marktvrage naar lokale private verbindingen enerzijds en openbare netwerken anderzijds. Het BIPT zal onderzoeken of er een marktvrage is voor het ter beschikking stellen van bijkomende private 5G-spectrumbanden in de "upper 6 GHz" frequentieband</p>	

²⁰ [Mededeling van 20 juni 2023 over het afschakelen van het kopernetwerk door Proximus](#)

Over 6G

<p><i>In het kader van onder meer de ontwikkeling richting 6G hebben de deskundigen de aandacht van het BIPT gevestigd op de nodige follow-up van enerzijds, de integratie tussen mobiele technologieën en satellietcommunicatie en anderzijds, de vragen in verband met radioplaatsbepaling en de grenzen tussen technologie en privacy.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT bevestigt dat het aandacht besteedt aan deze technologische ontwikkelingen en dat het de manier waarop zij zich zullen ontwikkelen, zal volgen. In het algemeen zal het BIPT in de loop van de periode 2024-2026 de behoeften die nodig zijn voor 6G vaststellen, zodat de eerste lancering en exploitatie van de netwerken en diensten die van deze technologie gebruikmaken, vanaf 2030 van start kunnen gaan.</p>

Over de veiligheid van de digitale infrastructuren

<p><i>Dit thema werd bijna unaniem genoemd als een belangrijk aandachtspunt voor de telecomsector en de digitale sector.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT is zich ten volle bewust van het belang van dit onderwerp en heeft er een specifieke strategische as van gemaakt in het kader van zijn activiteiten voor de periode 2024-2026. De uitvoerige uitwerking van dit thema is te vinden in het voorgaande deel ("Uitdagingen") en in het volgende deel ("Belangrijkste initiatieven van het BIPT voor 2024-2026") van dit hoofdstuk.</p>

Over de duurzaamheid van de netwerken

<p><i>De deskundigen benadrukten het belang van de duurzaamheid en de noodzaak voor de operatoren om hun inspanningen op het gebied van energie-efficiëntie en vermindering van de ecologische voetafdruk voort te zetten. Zij moedigen het BIPT aan zijn initiatieven om de sector in die richting te duwen, te intensiveren.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT houdt al ettelijke jaren rekening met het aspect "duurzaamheid" in zijn aanpak van de sector en heeft met name in 2022 en 2023 een studie gepubliceerd over de ontwikkeling van het energieverbruik en van de CO₂-uitstoot van de Belgische operatoren sinds 2018. Zoals hieronder zal worden aangegeven, is het BIPT voornemens zijn activiteiten op dat gebied te intensiveren, ten aanzien van zowel de operatoren als de gebruikers.</p> <p>Het BIPT zal verder de positieve effecten als gevolg van de uitrol van nieuwe duurzame netwerken als 5G en fiber monitoren (de directe milieu-effecten als de indirecte effecten) en deze vergelijken met de toename van de digitale voetafdruk als gevolg van de toename van het gebruik van deze nieuwe technologieën.</p>

7.1.3 BELANGRIJKSTE INITIATIEVEN VAN HET BIPT VOOR 2024-2026

a. Concurrentie en ontwikkeling van de markten

De goedkeuring van een **nieuwe marktanalyse voor vaste breedband en omroep** is een van de grote projecten van het BIPT voor 2024-2026. De manier waarop de toegang tot de FTTH-netwerken zal worden georganiseerd, zal een belangrijk punt zijn dat zal worden behandeld in deze analyse die ervoor zal moeten zorgen dat daadwerkelijke concurrentie overeind kan blijven in het kader van de hierboven genoemde "co-opetitie". Deze problematiek, gelinkt aan de ontwikkeling van het Europese regelgevingskader, zou op termijn kunnen leiden tot een meer symmetrische regelgeving²¹ en zal nauwe samenwerking met de mededingingsautoriteiten vereisen, met name voor de coöperatieve uitrol van FTTH-netwerken. In die context wordt gewezen op de toenemende noodzaak om over gedetailleerde dekkingsgegevens te beschikken, teneinde een relevante en objectieve analyse te kunnen maken van de kosten van de uitrol, de realistische mogelijkheden van *overbuild*, de noodzaak om de aanleg van netwerken in bepaalde geografische gebieden te subsidiëren, de definitie en de uitvoering van de universele dienst, enz.

Zoals hierboven vermeld, zal het BIPT ook de ontwikkeling van de onderwerpen die momenteel worden besproken met betrekking tot het **Europees regelgevingskader** voor telecommunicatienetwerken (*Digital Networks Act*; herziening van het Europees wetboek voor elektronische communicatie; aanbeveling van 6 februari 2024 betreffende de gigabitconnectiviteit²²) nauwlettend volgen. Daarnaast zal het BIPT zijn expertise blijven leveren aan het "*Broadband Competence Office*" (BCO) dat door de FOD Economie is opgericht om de uitrol van zeer snelle breedband in België als onderdeel van het nationale breedbandplan te ondersteunen.

Het BIPT zal ook de marktanalyses betreffende **vaste gespreksafgifte (FTR, Fixed Termination Rates)** en **mobiele gespreksafgifte (MTR, Mobile Termination Rates)** herzien. Specifiek met betrekking tot de bedrijvenmarkt (B2B) zal het BIPT **de marktanalyse betreffende specifieke capaciteit** (voorheen "hoogwaardige toegang") herzien.

De komst van de **vierde MNO**, Digi-Citymesh, op de Belgische markt zal nog een belangrijk dossier zijn dat het BIPT zal volgen. Naast de mobiele uitrol heeft Digi ook aangegeven ambities te hebben op het vlak van fiber roll-out. Het BIPT zal er op toezien dat deze nieuwe operator daadwerkelijk toegang heeft tot de inputs die nodig zijn voor zijn uitrol (antennesites, toegang tot de vaste netwerken om convergente gebundelde diensten aan te bieden, ducts enz.). In dit verband zal het Instituut de ontwikkeling van deze operator nauwlettend volgen om snel te kunnen reageren in geval van kritieke problemen.

Wat **5G** betreft, zal het BIPT de ontwikkeling van de openbare 5G-netwerken blijven volgen, met inbegrip van het nakomen van de dekkingsverplichtingen die met bepaalde gebruiksrechten gepaard gaan, zoals voor de 700 MHz-band²³. Het BIPT zal overigens de resterende 20 MHz (3410-3430 MHz) die tijdens de multibandveiling niet verkocht werd, in een nieuwe veiling opnieuw aan de markt aanbieden. Wat de 26GHz-band betreft, zal het BIPT overeenkomstig de Europese richtlijnen de marktvrage geregeld beoordelen en te zijner tijd passende maatregelen nemen. Het BIPT zal ook vergunningen verlenen voor de lokale private 5G-netwerken. Een deel (200 MHz) van de 3800-4200 MHz-band is voor dit doel beschikbaar gesteld. Bovendien zullen met de introductie van 5G de verouderde mobiele technologieën zoals 2G en 3G stilaan uitgefaseerd worden. Het BIPT voorziet dat het 3G-netwerk tegen 2025 volledig buiten gebruik zal zijn gesteld, terwijl 2G langer in gebruik zal blijven, voornamelijk voor de bestaande M2M-toepassingen. Ten slotte zal het BIPT de

²¹ Met name via de bepalingen van de *Gigabit Infrastructure Act*, de toegang tot de dropkabel in gebouwen, geschillenbeslechting en/of verzoeningsprocedures.

²² Aanbeveling (EU) 2024/539

²³ De vergunningen die in 2022 door het BIPT zijn verleend, gaan voor de frequenties op 700 MHz gepaard met dekkingsverplichtingen die zijn vastgesteld op 70% van de bevolking in 2023 en 99,5% in 2024.

betrokken partijen zijn expertise blijven verstrekken met betrekking tot de kwestie van de verdeling van de inkomsten uit de veiling voor 5G tussen de federale en de deelstaatentiteiten²⁴.

Naast 5G, blijft er ook een relevante vraag van de sector naar **netten met gedeelde middelen**. Dit zijn radiocommunicatienetwerken die door een operator openbaar aangeboden worden aan het publiek, en die gebaseerd kunnen zijn op verschillende normen, zoals TETRA, NexEdge, MPT1327, enz. In de praktijk is er echter vooral vraag naar uitbreiding van de netwerken die gebaseerd zijn op de TETRA norm waarvoor reeds gebruiksrechten werden toegekend door het BIPT. Het spectrum dat voorzien is voor netten met gedeelde middelen wordt toegewezen in de PAMR- (Public Access Mobile Radio) band, dewelke zeker in centrumsteden quasi verzadigd is. Het BIPT zal deze aanvragen blijven behandelen en met elkaar in overeenstemming brengen zodat het resterend beschikbaar spectrum zo optimaal mogelijk kan worden benut.

Wat de langetermijnontwikkelingen op het gebied van spectrumbeheer betreft, zal het BIPT de behoeften voor **6G** vaststellen, zodat de eerste lancering en exploitatie van de netwerken en diensten die van deze technologie gebruikmaken, vanaf 2030 van start kunnen gaan. Het BIPT zal ook een langetermijnstrategie bepalen voor de bovenste band van 6 GHz (*upper 6 GHz*), waarvoor zowel wifi als IMT (6G) potentiële gebruikers zijn. Naar verwachting zal hierover in 2025 een Europees besluit worden genomen. Ook de introductie van extra spectrum (bijvoorbeeld in de 42 GHz-band) zal nader worden bestudeerd.

Met betrekking tot het **delen van mobiele infrastructuur** onderzoekt het BIPT de eventuele aanpassingen die in de wet betreffende de elektronische communicatie (met name artikelen 25 tot en met 27) zouden kunnen worden aangebracht als gevolg van de komst van TowerCo's op de markt. Dergelijke spelers bestonden immers niet toen deze wet werd opgesteld, en terwijl artikel 25 (dat de bepalingen beschrijft die van toepassing zijn op antennesites) ook betrekking heeft op antennesites die eigendom zijn van bepaalde derden die geen operator zijn, is dit niet het geval met de artikelen 26 (in verband met de melding van aanvragen voor een stedenbouwkundige vergunning) en 27 (in verband met het gedeelde gebruik van antennesites), waarvoor een uitbreiding naar deze derden (of toch sommige ervan) opportuun zou kunnen zijn.

Wat **de duurzaamheid van de netwerken** betreft, zal het BIPT een initiatief opzetten om milieuvriendelijke praktijken in de telecomsector te bevorderen, en dit zowel voor de consument als voor de operatoren. In het kader van dit initiatief zullen benchmarks worden ontwikkeld om de milieuprestaties te beoordelen, terwijl de beste praktijken voor een meer verantwoord energieverbruik en gebruik van materialen zullen worden geïdentificeerd en bekendgemaakt. Door bewustmaking over en stimulering van innovatie streeft het BIPT naar milieuvriendelijke netwerken met behoud van een hoge dienstkwaliteit. Het BIPT zal ook de ontwikkeling van het energieverbruik, van de CO₂-uitstoot en de circulariteit op jaarbasis blijven volgen, wat het voor het eerst in 2022 heeft gedaan. Dit initiatief zal betrekking hebben op zowel vaste als mobiele netwerken en op de eindapparatuur bij deze netwerken.

Ten slotte zal het BIPT bijzondere aandacht besteden aan de follow-up van de **uitfasering van het kopernetwerk** (*Copper Switch-Off*), waarmee Proximus in bepaalde gebieden van het land al is begonnen en die deze operator zal voortzetten naarmate zijn glasvezelnetwerk (FTTH/B) wordt uitgerold. Net als in andere dossiers zal het BIPT ook hier aandacht besteden aan zowel de economische efficiëntie en de verbeterde ecologische voetafdruk, als aan de concurrentie en de belangen van de gebruikers. Betreffende de consumenten, dient het BIPT er over te waken dat er een duidelijke en transparante communicatie naar de consument. Hiervoor zal het BIPT nagaan of en welke extra informatie er kan gegeven worden op haar glasvezelwebsite (www.glasvezelinfo.be).

²⁴ Cf. met name de [mededeling van 18 april 2020 betreffende het rapport van Capgemini Invent aangaande de evolutie van mobiele data in het Belgisch spectrum voor publieke mobiele diensten en de impact ervan op het media-aandeel](#).

b. Belangen van de gebruikers

Informatieverstrekking

De consument **uitleg verschaffen** en **informer**. De nodige informatie en tools verschaffen om consumenten in staat te stellen weloverwogen keuzes te maken over de telecommunicatiediensten die aan hun behoeften voldoen. Dat is het doel van de acties die het BIPT sinds vele jaren ontwikkelt om de consument mondiger te maken ("**consumer empowerment**"). Deze acties waren eigenlijk al van essentieel belang om de Belgische consument ertoe aan te zetten om de concurrentie meer te laten spelen om voor hem of haar de voordeligste prijs-kwaliteitsverhouding te verkrijgen, maar nu is het nog meer gerechtvaardigd om die acties op te drijven wegens de plotse versnelling van de inflatie de jongste jaren, die veel huishoudens ertoe gebracht heeft na te gaan op welke punten ze konden besparen. In een andere context moet ook de ontwikkeling van de consumptiepatronen inzake telecommunicatie, met name televisie en telefonie, de Belgische gebruikers aanmoedigen om zich af te vragen of de aanbiedingen waarop zij geabonneerd zijn (en de prijs die zij daarvoor betalen) nog relevant zijn in het licht van deze gedragsveranderingen. Deze aanpak maakt ook deel uit van het promoten van de nieuwe technologieën (5G, gigabit-verbindingen) en de toepassingen die zij mogelijk maken.

Het blijft voor het BIPT dus meer dan ooit een sterke wens om de informatie die het publiceert voor de consumenten zo relevant, begrijpelijk en toegankelijk mogelijk te maken. Die wens zal zich met name vertalen in de verdere herziening van de **nationale prijzenstudie** om het potentieel van een nieuwe aanpak van dit onderwerp (gericht op de vraag en de behoeften en profielen van de consumenten) maximaal te benutten. Daarbij zal ook **de jaarlijkse consumentenenquête** worden herwerkt. Het BIPT zal zijn vragenlijsten en de manier waarop de opinie van de consumenten wordt onderzocht hervormen om de efficiëntie ervan te verbeteren, om aangepast te zijn aan de ontwikkeling van de markten en van de technologieën en om zich nog meer te richten op de beleving van de burger, teneinde de "uitdagingen van morgen" zo snel mogelijk aan het licht te brengen. De wens om voor de consument de toegang tot informatie te verbeteren, zal ook impliceren dat zijn **dataportaal** zal worden aangepast om de gebruikersvriendelijkheid te verbeteren en functies toe te voegen, met het oog op een nog betere gebruikerservaring²⁵. Dezelfde aanpak zal worden gevolgd voor de **prijzvergelijker**²⁶, waarvoor overigens een bestek zal worden opgesteld met het oog op een nieuwe offerteaanvraag.

Het BIPT zal ook aandachtig de mogelijkheden onderzoeken om nieuwe kanalen aan te boren om zijn **communicatie en interactie met consumenten te versterken**. In hetzelfde perspectief zal het BIPT zijn dialoog met de Ombudsdienst voor telecommunicatie en met de Ombudsdienst voor de postsector, en in het algemeen, met elke partij die betrokken is bij een van zijn bevoegdheidsgebieden, uitbreiden. Zo ook is het BIPT van plan om informatie in verband met de **uitdagingen op het vlak van energie en milieu in de telecomsector** gestaag te ontwikkelen, opdat gebruikers een klare en algemene kijk zouden krijgen op deze problematiek om met kennis van zaken hun keuze te maken.

Ten slotte zal het BIPT zijn informatieve missie voortzetten via de publicatie van een **tweejaarlijkse studie over de kwaliteit van de netwerken**, alsook via de websites **over5G.be** (ontwikkeld in samenwerking met de FOD Economie en de federale, Waalse, Vlaamse en Brusselse regeringen) en **glasvezelinfo.be** (gewijd aan de uitrol van glasvezel in België en de implicaties daarvan voor zowel particulieren als ondernemingen, operatoren en instellingen). Het BIPT is ook voornemens zijn **ondersteuningsacties voor gebruikers ten aanzien van gigabit- en 5G-technologieën** te intensiveren, opdat (zowel particuliere als zakelijke) gebruikers een beter inzicht krijgen in de voordelen die zij kunnen halen uit het gebruik van dergelijke diensten.

²⁵ Het dataportaal van het BIPT (bipt-data.be) verzamelt al sinds 2019 alle kwaliteitsgerelateerde projecten betreffende de dekking van de door de operatoren geleverde diensten (mobiele en vaste dekking, kwaliteitsbarometer, verslag over de kwaliteit van de mobiele diensten) maar bevat sinds 2022 ook gedetailleerdere kaarten op het niveau van de vaste dekking, met onder andere de dekking per adres, per operator en per technologie (inclusief de glasvezel die wordt uitgerold), alsmede informatie over de snelheden boven 100 Mbps.

²⁶ www.bestetarief.be

Bescherming

Het belang van de gebruikers wordt ook gediend via de bescherming van hun rechten. De activiteiten van het BIPT op dit gebied zijn tweeërlei:

- aan de ene kant het **promoten van deze rechten** (waarvan sommige grotendeels onbekend blijven²⁷) bij de betrokken gebruikers door middel van voorlichtingsinstrumenten (waaronder, behalve de reeds hierboven vermelde, de website van het BIPT en in het bijzonder het deel "Consumenten") en via ad-hoc communicatiecampagnes (bijvoorbeeld die in verband met "Bill Shock"²⁸).
- en aan de andere kant de **controle op de naleving van deze rechten** door middel van acties die later in het hoofdstuk "Controles" worden gepresenteerd.

Sociale inclusie

In verband met de **witte zones** werkt het BIPT mee aan de organisatie en de follow-up van de oproepen tot het indienen van projecten die daaraan gewijd worden in het kader van het nationale plan voor vaste en mobiele breedband. Die projecten zijn erop gericht de operatoren aan te moedigen om in die gebieden te investeren en daar een netwerk aan te leggen dat hoge snelheden kan leveren en dat, in ruil voor overheidssteun, voor alle marktspelers openstaat. Het BIPT verleent ook bijstand, specifiek op het gebied van cartografie, wanneer oproepen voor soortgelijke projecten worden gelanceerd door regionale overheden. Het BIPT zal ook verantwoordelijk zijn voor het bepalen of het goedkeuren van de wholesaletarieven die op deze netwerken van toepassing zullen zijn.

De problematiek van de witte zones wordt ook aangepakt vanuit de invalshoek van het **geografische element van de universele dienst**. Om de toegang tot een breed scala van diensten, waaronder videogesprekken van standaardkwaliteit, mogelijk te maken, is de minimumsnelheid van de adequate breedbandinternettoegangsdiens (voorheen 1 Mbps) onlangs opgetrokken. Ingevolge een koninklijk besluit dat in september 2023 aangenomen is op voorstel van het BIPT, is die snelheid nu vastgesteld op 10 Mbps; vanaf 2027 zal ze nog eens worden verhoogd naar 30 Mbps. Daarna zal het een kwestie zijn van eventueel de potentiële aanbieder(s) van de universele dienst aan te wijzen, overeenkomstig artikel 71 van de WEC; daarvoor zal een uitvoerige geografische analyse nodig zijn die rekening houdt met de vooruitgang van de verschillende lopende projecten van de operatoren.

Wat het element "**sociaal tarief**" van de universele dienst betreft, heeft het BIPT zijn expertise verleend in het kader van de hervorming onder leiding van de minister van Telecommunicatie. Die hervorming bestaat uit de toepassing van een basistariefplan (voor enkel een internetdienst of voor een gebundeld aanbod met daarin een internetdienst) dat enkel toegankelijk is voor personen die aan de wettelijke voorwaarden zullen voldoen om het te krijgen. Deze hervorming is in werking getreden op 1 maart 2024. De toekenning van de nieuwe sociale tarieven wordt voortaan beheerd door de FOD Economie, terwijl het systeem dat al bestond en dat door het BIPT wordt beheerd, zal blijven bestaan naast het nieuwe stelsel gedurende een overgangperiode die wordt geraamd op meerdere jaren.

Op het stuk van **toegankelijkheid** heeft het BIPT de minister van Telecommunicatie in haar werkzaamheden bijgestaan om wat betreft radioapparatuur, elektronische-communicatiediensten en de diensten voor toegang tot de audiovisuele mediadiensten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Richtlijn 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten om te zetten. De eisen van die richtlijn zullen vanaf 28 juni 2025 moeten worden toegepast. Het BIPT zal waken over de markt om te zorgen voor de correcte uitvoering ervan. In die context zal het BIPT

²⁷ Wij vermelden met name (zoals uit diverse enquêtes van het BIPT is gebleken): de praktische voorwaarden bij het opzeggen van een contract; het behoud van het e-mailadres na het opzeggen van een contract; het tarief van de VAS-nummers; enz.

²⁸ "Bill Shock" duidt op het wettelijke waarschuwingsmechanisme via sms waarmee de consument verwittigd wordt in geval van overschrijding van het mobiele forfait.

samenwerken met de betrokken operatoren, alsook met de organisaties die actief zijn op het gebied van de verdediging van de rechten van personen met een beperking.

c. Beveiliging van de digitale infrastructuren

Het BIPT zal zijn **toezichtsactiviteiten** op het gebied van de beveiliging van de infrastructuur van de telecomoperatoren voortzetten (thematische audits; verzamelen en onderzoeken van de risicoanalyses; systematisch onderzoek van de incidenten boven de drempelwaarden; behandeling van de dossiers inzake screening van het personeel en voorafgaande machtiging voor de exploitatie van 5G-netwerken). Deze activiteiten zullen worden uitgebreid in de nieuwe sectoren waarin wordt voorzien door de tenuitvoerlegging van de **CER-** en **NIS 2-**richtlijnen. Zo nodig is het BIPT, naargelang van de besluiten die over deze onderwerpen zullen worden genomen, ook bereid om zijn rol als toezichthoudende autoriteit uit te breiden met elke nieuwe bevoegdheid die eraan kan worden toegekend in het kader van de projecten die op Europees niveau worden bestudeerd op het gebied van conformiteit, beveiliging, databeheer, artificiële intelligentie, of elk ander gebied dat betrekking heeft op de veiligheid van digitale infrastructuur.

Het BIPT zal overigens meeschrijven aan de wetteksten die in Belgisch recht op deze gebieden zullen moeten worden aangenomen. Bovendien kan de opvolging van deze nieuwe wetgeving voor het BIPT inhouden dat **passende digitale tools** moeten worden opgezet om de taken uit te voeren die het nu al moet uitvoeren of zal moeten uitvoeren. Het zal met name gaan over: een platform om de toezichtsactiviteiten (SERIMA) te ondersteunen; een beheersplatform voor de ondersteuning van de naleving van de reglementering (notificaties, cel Justitie, enz.); een platform om de aanvragen voor veiligheidsadviezen te beheren.

Wat de **crisiscoördinatie** betreft, zal het BIPT elk jaar ten minste één oefening organiseren om de technische en operationele procedures en mogelijkheden van de particuliere en openbare actoren te definiëren of te herzien. Deze procedures zullen worden geformaliseerd in een document en worden gedeeld met alle stakeholders die nodig zijn voor de uitvoering ervan. Deze formalisering zal ook worden uitgevoerd om te voldoen aan de operationele vereisten die zijn vastgelegd in het voorontwerp van wet waarin de structuur voor het reageren op federale crisissen wordt gedefinieerd, waarin het BIPT verantwoordelijk is voor de evaluatiecel voor de sector van de digitale infrastructuur (CELEVAL), met inbegrip van de telecomsector.

Om een niveau van weerbaarheid te waarborgen dat in overeenstemming is met de evolutie van de risico's en om aldus te voldoen aan de internationale verplichtingen, zal het BIPT een **sectorale werkgroep inzake weerbaarheid** oprichten. Deze werkgroep zal helpen bij het opstellen en bijwerken van het weerbaarheidsplan van de sector. Het BIPT zal toezicht houden op de uitvoering van dit plan in nauwe samenwerking met het Crisiscentrum.

De **toegang tot de nooddiensten** (112 en 101) is een topprioriteit. Het BIPT zal nagaan of er overeenstemming is tussen de door de nooddiensten geformuleerde behoeften aan weerbaarheid en de maatregelen die zijn genomen om hieraan te voldoen. Hiertoe zal het BIPT zorgen voor de invoering van redundantie via twee operatoren, zoals bepaald in het voorontwerp van wet dat op 19 oktober 2023 voor raadpleging is voorgelegd, en zal het door specifieke oefeningen te organiseren, deze redundantie en de ad-hoc continuïteitsmaatregelen die eventueel nodig zijn, controleren. Deze acties zullen worden uitgevoerd in het belang van permanent overleg tussen de nooddiensten van de politie (101), de algemene directie Civiele Veiligheid (112), Astrid, de NCCN en de operatoren.

Wat betreft **de samenwerking met de gerechtelijke autoriteiten en de inlichtingendiensten**, zal het BIPT blijven interveniëren bij de weinig scrupuleuze of minder zorgvuldige operatoren om hen aan hun wettelijke verplichtingen te herinneren, of zelfs, voor bepaalde inbreuken, bij de verschillende bevoegde parketten gerechtelijke dossiers blijven indienen die tot strafrechtelijke sancties kunnen leiden. De operatoren blijven overigens verplicht om bij te dragen tot de oprichting en actualisering van verschillende databanken die tot doel hebben:

- de interventie van de nooddiensten in kritieke situaties en het werk in het kader van gerechtelijke onderzoeken te vergemakkelijken.

- de verschillende autoriteiten in staat te stellen over de nodige contacten te beschikken voor hun onderzoek in het kader van gerechtelijke onderzoeken.

Het BIPT zal ook **België blijven vertegenwoordigen in verschillende werkgroepen** die zich bezighouden met de cyberbeveiliging van digitale infrastructuren (Berec; WHOIS-groep; NIS-groep voor 5G; NIS 10-werkgroep voor digitale infrastructuur; de standaardisatie van de wettelijke onderschepping; enz.). Het Instituut zal ook regelmatig zijn expertise blijven bijdragen aan andere administraties (zoals het Nationaal Crisiscentrum, de gerechtelijke autoriteiten, de Federale Politie, de FOD Economie, het CCB, enz.) voor talrijke projecten en dossiers.

In verband met het **spectrum** ten slotte, waarop door de 5G-uitrol en de hoge vlucht van de geconnecteerde voorwerpen in toenemende en ongeziene mate een beroep zal worden gedaan, **zal het BIPT zijn controles opvoeren** om enerzijds de stabiliteit en de efficiëntie van de netwerken die er gebruik van maken, te verzekeren, en anderzijds het onrechtmatige of onwettige gebruik dat ervan gemaakt zou kunnen worden te bestrijden. Zoals nu al het geval is, zullen die doorgedreven controles zowel preventief als dwingend zijn.

d. Controles en begeleiding

Wat de controles betreft, naast die welke inherent zijn aan het toezicht op de veiligheid van de digitale infrastructuur (zie supra), zal het BIPT aandacht besteden aan een reeks onderwerpen in verband met concurrentie, waaronder:

- de effectieve beschikbaarstelling van de **toegang tot de inputs** die nodig zijn voor de nieuwkomers, met name voor de uitrol van het mobiele netwerk van de 4e MNO
- de naleving van de verplichtingen van de operatoren die spectrum in de **700 MHz-frequentieband** hebben toegewezen gekregen tijdens de veiling van 2022
- de naleving van de voorwaarden voor effectieve en duurzame concurrentie ten voordele van de eindgebruikers in elk **samenwerkingsproject** tussen de operatoren bij de aanleg van hun netwerken
- **de toepassing van de besluiten die zijn aangenomen** in het kader van de verschillende marktanalyses die door het BIPT zijn uitgevoerd, alsmede, in voorkomend geval, van de aanvullende begeleidende maatregelen
- de opsporing van eventuele **price squeeze-praktijken** (*Margin Squeeze Test*) op de markten die gereguleerd blijven.

Wat de belangen van de gebruikers betreft, zal het BIPT erop toezien dat controles op middellange termijn worden gepland, zodat de operatoren, door het systematiseren ervan, alle wettelijke bepalingen inzake consumentenrechten in acht kunnen nemen. In dit verband zal het BIPT een communicatie ontwikkelen waarin de prioriteiten van deze controles zullen worden vastgesteld in dialoog met de Ombudsdienst voor telecommunicatie in het bijzonder. Zonder vooruit te lopen op de boetes die het BIPT eventueel zou kunnen moeten opleggen, beoogt deze aanpak een belangrijk aspect van "**begeleiding**" op te nemen in de acties van het Instituut op het gebied van controles met betrekking tot consumentenbelangen, met als doel de dialoog met de operatoren over deze onderwerpen te versterken, hen te herinneren aan hun verplichtingen, hen daarover eventueel duidelijkheid te verschaffen als ze vragen hebben, en hen indien nodig te wijzen op mogelijke risico's van misbruik en op de daaruit voortvloeiende sancties.

Het Instituut zal ook verschillende initiatieven instellen om rechtstreeks meldingen van consumenten betreffende mogelijke structurele problemen op de telecommarkt te verzamelen. Het Instituut zal bovendien geregeld acties als "mystery shopper" uitvoeren om mogelijke problematische praktijken op te sporen en zal ook een grondige controle van de **kwaliteit van de netwerkdekking** uitvoeren. Ook zal het BIPT erop

blijven letten dat de operatoren de **netneutraliteit** naleven alsook blijven letten op onder andere de verplichtingen in verband met **Easy Switch** en met de prepaidkaarten.

e. Samenvatting

De belangrijkste thema's en aandachtspunten van het BIPT met betrekking tot de telecommunicatiesector voor de periode 2024-2026 zijn in de onderstaande figuur samengevat.

1. Concurrentie en marktontwikkeling	2. Belangen van de gebruikers	3. Veiligheid van de digitale infrastructuren
Concurrentie, innovatie, duurzaamheid en beheer van schaarse middelen	Informatie, bescherming en sociale inclusie	Betrouwbare en veilige omgeving
FTTH & Marktanalyse breedband en tv Spectrumbeheer en nummering Marktanalyse toepassingsgerichte capaciteiten Energie-efficiëntie van de netwerken	"Consumer Empowerment" Informatie over Gigabit en 5G Bevordering van de rechten van de gebruikers Bevordering van duurzame praktijken	NIS 2 / Cybersecurity Weerbaarheid van de infrastructuren Crisiscoördinatie

4. Controles en begeleiding

Waaronder :

Samenwerkingsakkoorden tussen operatoren – Price squeeze-praktijken – Rechten van de gebruikers waarborgen – Kwaliteit van de netwerkdekking – Veiligheid van de infrastructuren – Controle van het spectrum – Controle van apparatuur

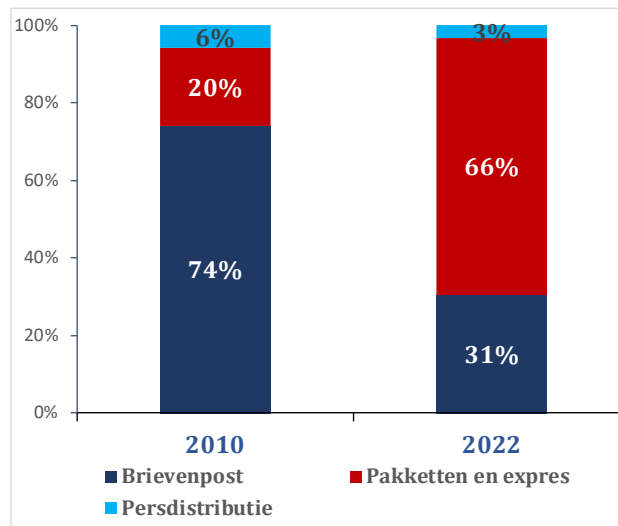
Telecomsector – Voornaamste thema's en aandachtspunten van het BIPT voor 2024-2026

7.2 Postale sector

7.2.1 UITDAGINGEN

Van 20 naar 66%. Dat is de spectaculaire groei van het aandeel van **de pakketten en expreszendingen** in de totale omzet van de postsector tussen 2010 en 2022. Deze groei was gelijkmatig en gestaag in de jaren 2010 (gemiddeld 3,5 punten erbij per jaar) en versnelde sterk in 2020 en 2021, toen - als gevolg van de groei die werd gestimuleerd door de COVID-19-crisis en het massale gebruik van e-commerce dat daarop volgde²⁹ - de bijdrage van de pakketten en expreszendingen in de omzet in slechts twee jaar tijd een sprong maakte van 54% naar 65%, waarna het zich in 2022 stabiliseerde op 66%.

Parallel met de toename van de pakketten en expreszendingen is de omzet van de traditionele activiteit van de postsector (d.w.z. het **verzenden van brievenpost**) drastisch gedaald (-27% tussen 2010 en 2022) en is de bijdrage in de totale omzet van de sector van 74% naar 31% gegaan; de "**persdistributie**" volgde een vergelijkbare trend (-2% inkomsten op twaalf jaar tijd, maar -15% sinds 2017, en een bijdrage in de sector die van 6% naar 3% ging).³⁰ Het is dus een echte paradigmaverschuiving die de postsector in iets meer dan tien jaar heeft doorgemaakt.

Evolutie van de omzetverdeling in de postsector van 2010 tot 2022

Naast deze paradigmaverschuiving (soms net als gevolg van deze verschuiving) zijn in de periode 2020-2023 een reeks problemen ontstaan of intenser geworden, waaronder:

- de (dalende) kwaliteit³¹, de (stijgende) tarieven³² en de (omstreden) reikwijdte van de **postale universeledienstverplichting**, waarvan bpost de aangewezen aanbieder is³³.

²⁹ +15% omzet voor de gehele sector in 2020, en +7% in 2021 tegenover een jaarlijks gemiddelde van +1% tussen 2010 en 2019.

³⁰ De compensatie die door de Staat aan bpost wordt betaald voor het verrichten van de persdistributie aan de abonnees, zit niet vevat in de beschouwde inkomsten.

³¹ [Besluit van 18 april 2023 met betrekking tot de controle van de verzendingstermijnen voor het jaar 2021](#)

³² [Besluit van 26 september 2023 betreffende de analyse van de tariefverhogingen van bpost voor de enkelstuktarieven voor 2024](#)

³³ Het beheerscontract waarbij deze onderneming als aanbieder van de universele dienst wordt aangewezen, is verlengd voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2028.

- de **concentratie van de gehele postmarkt** die weliswaar afneemt, maar **hoog** blijft, met vier operatoren (bpost, UPS, DPD en GLS) die eind 2022 samen (qua omzet) 79% in handen hebben. In het brievensegment controleert bpost bijna de gehele markt. In het segment van de pakket- en snelpostdiensten nemen bpost, United Parcel Service en DPD een marktaandeel van ongeveer 60% voor hun rekening.
- de **rol van de** verticaal geïntegreerde **e-commerceplatforms**, die de "digitale" kant van de onlineverkoop (inclusief de ondersteuning van de betaling en andere aspecten), alsook de uitvoering en fysieke levering van de onlinebestellingen vergemakkelijken, en waarvoor de vraag blijft of die gereguleerd moeten worden.
- de kwestie van **de arbeidsomstandigheden** van de pakketbezorgers (met name geïllustreerd door de onthulling in 2021 van mogelijke frauduleuze praktijken³⁴ door onderaannemers van bepaalde operatoren), waarover op 17 december 2023 de zogenoemde "**SoPlaFi-wet**" is aangenomen, die tot doel heeft de betrokken mensen beter te beschermen.
- de **duurzaamheid** en **het milieueffect** van de leveringsactiviteiten, met name na de sterke versnelling ervan in 2020 en 2021, en waarbij een koninklijk besluit van 14 december 2023 de grootste postoperatoren de rapportering oplegt van een reeks indicatoren om de ontwikkeling van de situatie op dit gebied nauwkeurig te volgen.
- de situatie van **bpost**, dat behalve het beheer van de vele uitdagingen ingevolge de ingrijpende transformatie van de sector³⁵, ook sinds eind 2022 plots moet omgaan met verschillende polemieken waarvan de precieze gevolgen op dit moment nog onzeker zijn³⁶.

Zoals uit dit overzicht blijkt, zijn er heel wat uitdagingen in verband met de postsector en die zijn van zeer uiteenlopende aard. Als een van de autoriteiten die verantwoordelijk is voor de follow-up van een deel daarvan, heeft het BIPT zijn rol gespeeld en zal het blijven spelen in het kader van de bevoegdheden die het heeft gekregen en waaraan hier kort wordt herinnerd:

- de jaarlijkse publicatie van een observatorium van de markt van postactiviteiten in België.
- het toezicht op de uitvoering van de universeledienstverplichtingen en bijbehorende tariefdossiers,³⁷ toezicht op de analytische boekhouding, de nettokosten en de kwaliteit van de dienstverlening, de evaluatie en monitoring van de behoeften van de gebruikers (met bijzondere aandacht voor kwetsbare gebruikers), enz.

³⁴ <https://trends.knack.be/ondernemen/proces-tegen-postnl-en-gls-start-in-september-2022/>

³⁵ Economische uitdagingen wegens onder meer de versnelde daling van de activiteit, die lange tijd zijn corebusiness is geweest, namelijk het verzenden van brievenpost; sociale en operationele uitdagingen, met name de kwesties rond de werkgelegenheid en de organisatie van het werk die deze achteruitgang van de historische activiteit en de transformatie van de sector met zich meebrengen; en concurrentiële uitdagingen met het totale marktaandeel van het bedrijf dat tussen 2010 en 2022 van meer dan 70% tot bij de 50% gezakt is.

³⁶ We vermelden: de verdenkingen van collusie met betrekking tot een eerdere opdracht voor concessie inzake de krantendistributie; de identificatie van "slechte praktijken" met betrekking tot verschillende contracten met de Staat (te veel gefactureerd, enz.); de betrekkingen en het behoorlijk bestuur tussen bpost en zijn meerderheidsaandeelhouder, de Staat; de debatten over het bedrag van de subsidie voor de concessie inzake krantendistributie, eind 2023 gevolgd door de annulering van deze concessie (om het te vervangen door een nog te bepalen systeem van belastingkredieten voor de persuitgevers) nadat bpost door twee concurrenten was geklopt in de offerteaanvraag voor de verlenging van de concessie.

³⁷ De feitelijke verificatie van het beginsel van kostenoriëntatie werd echter het BIPT ontnomen bij de postwet van 26 januari 2018.

- nieuwe bevoegdheden (zie hieronder) op het gebied van sociale duurzaamheid (SoPlaFi, wet van 17 december 2023) en milieuduurzaamheid (koninklijk besluit van 14 december 2023) in de postsector.
- de bevordering van transparantie, met name via projecten als postaalpunt.be, waar gebruikers niet alleen de toegangsnetwerken van de postoperatoren kunnen vinden, maar ook de tarieven van de basisforfaits.
- enz.

In de afgelopen drie decennia zijn overigens, bij gebrek aan een specifieke administratie daarvoor, de voorbereiding, evaluatie en uitvoering van het sectorale beleid betreffende de postdiensten en de elektronische communicatie toevertrouwd aan het BIPT. Concreet heeft het Instituut de ontwerpen opgesteld in verband met de reglementering van de voormelde sectoren alsook voor alle kwesties met betrekking tot deze reglementeringen, om het lid van de federale regering dat verantwoordelijk is voor deze sectoren, bij te staan. In deze hoedanigheid moest de regulator de Belgische Staat vertegenwoordigen in diverse internationale organen waarin de lidstaten samenkomen. Ingevolge het besluit van de huidige regering om deze taken toe te vertrouwen aan een federale overheid (in casu, de FOD Economie), zal het BIPT een samenwerkingsprotocol met deze overheid sluiten waarin ieders taken en opdrachten duidelijk worden afgebakend.

7.2.2 MENINGEN VAN DE DESKUNDIGEN, STANDPUNT VAN HET BIPT

Om het overzicht dat zojuist is gegeven te vervolledigen, voegen we de samenvatting toe van een selectie adviezen en meningen die de deskundigen die door het BIPT zijn bevraagd tijdens interviews met hen hebben gepresenteerd. Ook het standpunt van het Instituut ten aanzien van deze adviezen wordt aangegeven.

Over de universeledienstverplichting

<p><i>Doordat de digitalisering van het verkeer versnelt, zal de aanhoudende daling van de volumes in verband met brievenpost zich voortzetten. Deze ontwikkeling is niet zonder gevolgen voor de universeledienstverplichting, die steeds duurder en ook steeds minder gerechtvaardigd zal worden (behalve ten aanzien van de "kwetsbare" burgers, zie infra). Sommige landen van de Europese Unie hebben deze verplichting al herzien, soms drastisch.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het behoort aan de wetgever om de omvang en vereisten verbonden aan de universele postdiensten desgevallend aan te passen. De verplichtingen aangaande de universele dienst werden in België reeds verschillende malen herzien in het verleden (o.m. de herintroductie van de non-prior zegel) met de bedoeling dat de leefbaarheid kan gewaarborgd worden gegeven het gedaalde volume brievenpost. Dit zal een blijvend aandachtspunt blijven worden, net als de noden van de (kwetsbare) gebruiker aangaande de universele dienst, zodat vraag, aanbod en financiële leefbaarheid op elkaar kunnen afgestemd worden. Vanuit een Europese context bekeken zien we een dalende trend van circa 7% per jaar van het brievenpostvolume (-7,1% overheen de periode 2017-2021 volgens het ERGP Core Indicators rapport 2022).</p>

Over de prijzen die worden gehanteerd voor de postbezorging

<p><i>De prijs voor het verzenden van post is al enkele jaren aan het stijgen. De inflatie die al sinds 2022 heerst, is daar deels verantwoordelijk voor, maar ze is niet de enige reden daarvoor. Ondanks deze trend zijn er geen duidelijke aanwijzingen dat de prijs van de postdiensten voor de overgrote meerderheid van de consumenten onbetaalbaar is geworden (met de mogelijke uitzondering van het "kwetsbare" publiek, cf. infra). De kwaliteit van de dienstverlening lijkt echter achteruit te gaan.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het behoort aan de wetgever om de Belgische postwetgeving in lijn te brengen met de Europese postwetgeving. BIPT is van oordeel dat de sinds 2018 van kracht zijnde price-cap-formule, zoals opgenomen in de postwet, er niet op afgestemd is om een effectieve controle van het principe van de kostenoriëntering te garanderen voor de producten binnen het kleingebruikerspakket (zijnde de enkelstuktarieven zonder hoeveelheidskortingen gericht aan de kleine gebruiker). Het BIPT herhaalt dit standpunt jaarlijks in de besluiten ter goedkeuring van de tariefverhogingen (vb. Besluit van 26 september 2023 betreffende de analyse van de tariefverhogingen van bpost voor de enkelstuktarieven voor het jaar 2024.) Volumewijzigingen, de basis van de price-cap-formule, zijn immers slechts indirect gelieerd aan kosten. Er kan derhalve terecht worden getwijfeld aan de capaciteit van het wettelijk kader om op gepaste wijze de betaalbaarheid van de gereguleerde tarieven te verifiëren, gelet op de grootte van het verschil tussen het inflatiecijfer en de tariefverhogingen die door bpost sinds 2018 werd toegepast.</p> <p>Het BIPT werkt momenteel aan een vergelijkende tariefstudie om de Belgische kleingebruikerstarieven in een Europese context te plaatsen.</p>

Over het kwetsbare publiek

<p><i>"Kwetsbaar" publiek betekent mensen met een beperking, mensen die in afgelegen gebieden wonen, digitale analfabeten, enz., dat wil zeggen een groot aantal uiteenlopende en gevarieerde gevallen. Daarom moet, op het gebied van de universele dienst, worden vermeden dat er één oplossing wordt toegepast die verondersteld wordt voor alle situaties geschikt te zijn, maar moet integendeel worden vastgesteld welke specifieke problemen moeten worden opgelost.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT maakt de studies die ze voert naar de noden van postgebruikers openbaar. In de laatste studie (Mededeling van 23 februari 2021 met betrekking tot de Belgische postale eindgebruiker) heeft het BIPT in de kwalitatieve exploratiefase naar de noden gepeild bij een representatieve doorsnede van particuliere en professionele eindgebruikers en interviews afgenomen specifiek bij kwetsbare gebruikers zoals anderstaligen, hoogbejaarden, chronisch zieken, enzovoort om de noden van specifieke kwetsbare gebruikers op te volgen en mee te nemen. Het BIPT zal aan de hand van dergelijke studies de evoluerende noden van postgebruikers blijven opvolgen als input voor eventuele wetsaanpassingen. Het voorstel om specifiek onderzoek te plegen naar de betaalbaarheid voor kwetsbare gebruikers, zoals het geval is in het Verenigd Koninkrijk en Portugal, werd ook reeds gesuggereerd aan de bevoegde Minister.</p>

Over de arbeidsomstandigheden bij de pakketbezorging

<p><i>Een van de vragen met betrekking tot de arbeidsomstandigheden is of deze problematiek sectorspecifiek is dan wel of ze niet beter horizontaal moet worden aangepakt, voor een aantal sectoren tegelijk.</i></p> <p><i>Een ander punt dat in aanmerking moet worden genomen, is de impact die de maatregelen die in het kader van de SoPlaFi-wet werden genomen, waarschijnlijk zullen hebben op de economische ontwikkeling van de sector.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT heeft naar aanleiding van een studie van 15 juni 2023 inzake de postale aspecten van de e-commerce reeds duidelijk gewezen op de belangrijke impact van het wetsontwerp op de postsector alsook de nood aan een economische impactanalyse. Het BIPT-advies van 13 september 2023 geeft een indicatie van de belangrijke economische impact op de operatoren, de onderaannemers, de eindklanten en de e-retailers en schetst ook een beeld van de mogelijke gevolgen voor de tewerkstelling.</p>

Over de duurzaamheid en milieueffecten

<p><i>Het effectief en correct meten van de ecologische voetafdruk van de sector moet een prioriteit zijn. Consumenten informeren over de mogelijkheden die op dit gebied voor hen beschikbaar zijn, is een andere essentiële hefboom om actie te ondernemen. Op bepaalde specifieke gebieden (elektrificatie van de voertuigenparken, efficiëntie van de distributienetwerken, herstelbaarheid, enz.) kan het nemen van maatregelen nog steeds worden aangemoedigd of opgelegd, hetzij op het niveau van de sector zelf, hetzij voor een breder geheel.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT zal in het kader van het koninklijk besluit van 14 december 2023 (aangaande duurzaamheid) samen met de sector, verdere methodologieën ontwikkelen om de ecologische impact van pakketbezorging te meten. Het BIPT zal overeenkomstig dit Koninklijk Besluit de rapporteringen van de operatoren en de gepubliceerde data van de operatoren auditeren. Ecologische duurzaamheid zal een ruime aandacht genieten in het door het BIPT voorziene jaarlijks sectoroverzicht (observatorium) en in de publicatie van gegevens op de website.</p>

Over de e-commerceplatforms

<i>In de Europese richtlijn moet opnieuw worden bekeken of de grote geïntegreerde e-commerceplatforms al dan niet onder die richtlijn vallen.</i>		Adviezen en meningen van de deskundigen
Standpunt van het BIPT	<p>Het behoort aan de Europese wetgever om de Europese postwetgeving aan te passen waar nodig. De ERGP stuurt aan op een nieuwe Postrichtlijn die rekening houdt met de nieuwe evoluties en spelers op de postmarkt, specifiek ook betreffende het onderwerpen van platformen aan de postwetgeving (Report online platforms ERGP (21) 23).</p> <p>Het BIPT past in afwachting van een nieuwe Postrichtlijn, het toepassingsgebied van de postwetgeving toe in lijn met de rechtspraak van het Hof van Justitie (Confetra-case) en de rapporten van ERGP ter zake.</p>	

Over de pakketautomaten

<i>Wat de pakketautomaten betreft: in theorie zijn er daarvoor weinig toegangsdrempels, maar het voordeel van de "first mover" op sommige belangrijke locaties kan doorslaggevend zijn. Regelgeving op dergelijke plaatsen (en alleen voor dergelijke plaatsen) zou kunnen worden overwogen.</i>		Adviezen en meningen van de deskundigen
Standpunt van het BIPT	<p>Het BIPT heeft de problematiek van "first mover advantage" inzake parcel lockers nog niet eerder geanalyseerd. Parcellockers kennen een gestage groei in België en de behoefte aan regelgeving voor pakketautomaten lijkt vooralsnog beperkt. Pakketautomaten zijn slechts een van de mogelijke kanalen om pakketten te ontvangen of te versturen. Het is een methode die nog weinig gebruikt wordt in landen zoals België en die niet de voorkeur geniet van de meeste particulieren. Dit betekent dat er een groot pakketvolume en een groter marktaandeel van de operator nodig zijn om een netwerk van pakketkluizen levensvatbaar te maken. Als consumentenvoorkeuren in de toekomst veranderen, kunnen de beste locaties (zeker schaarse openbare locaties) al in gebruik zijn. Er zou dus een zogenaamd "first mover advantage" kunnen ontstaan. Zo'n omslag in consumentenvoorkeuren lijkt nu misschien vergezocht, gezien de sterke huidige voorkeuren en het feit dat thuisbezorging voor de universeledienstverlener momenteel nog verplicht is. Maar als dat laatste in de toekomst niet meer het geval zou zijn, bijvoorbeeld vanwege duurzaamheidsoverwegingen, met zelfs een duwtje in de rug van overheden in de richting van het gebruik van afhaalpunten en vooral pakketautomaten, zou deze behoefte aan regulering kunnen ontstaan. Bovendien zal de universele dienst dan, met hogere eenheidskosten voor een beperkter aantal thuisbezorgingen, ook de betaalbaarheid van thuispostdiensten voor de meer kwetsbare gebruikers moeten blijven garanderen. De West-Europese doorbraak van parcel lockers moet nog realiteit worden en heel wat veranderingen met zich meebrengen.</p>	

7.2.3 VOORNAAMSTE INITIATIEVEN VAN HET BIPT VOOR 2024-2026

a. Concurrentie en marktontwikkeling

Duurzaamheidsindicatoren

Via een aanpassing aan de postale regelgeving is er een toevoeging gekomen aan de rapporteringsverplichtingen van de (grotere) postale operatoren. De postale operatoren met meer dan 250 personen actief in de pakkettendienstverlening, dienen bepaalde statistieken met betrekking tot de ecologische duurzaamheid jaarlijks mee te delen aan het BIPT. Deze rapporteringsverplichting heeft 3 doelstellingen:

1. Aan de gebruikers nauwkeurige informatie verstrekken over de milieu impact die veroorzaakt wordt door de verschillende aangeboden manieren om pakjes te bezorgen;
2. Aan het BIPT en aan de overheid actuele informatie verstrekken aan de hand waarvan de evolutie van de problematiek gevolgd kan worden;
3. Bestaande initiatieven beklemtonen, de verspreiding van goede praktijken bij de aanbieders van postdiensten aanmoedigen en België als een voorbeeldlidstaat positioneren.

Hiertoe zal het BIPT, met behulp van een consultant en in overleg met de sector, een methodologie vaststellen, waarop de meetsystemen van de postale operatoren afgestemd dienen te worden. Het BIPT zal de gerapporteerde statistieken ook op regelmatige basis tegen het licht houden via steekproefsgewijze audits, om de grond van vergelijkbaarheid tussen de postale operatoren te vrijwaren.

e-commerce studie / innovatie

De opkomst van e-commerce heeft voor een omwenteling van de postmarkt gezorgd. Om de evolutie van e-commerce in België, en meer specifiek met het oog op de pakkettenmarkt, in kaart te brengen, publiceert het BIPT op regelmatige basis een e-commerce studie. Het doel van dergelijke studies is om belemmeringen voor de groei van e-commerce vanuit het standpunt van de distributie van pakketten te identificeren.

Tarieven

Jaarlijks dient het BIPT ex-ante een besluit te nemen over de zogenaamde enkelstuktarieven aangaande het kleingebruikerspakket van bpost. De enkelstuktarieven zijn de tarieven van de producten die bestemd zijn voor privégebruikers (of voor zakelijke gebruikers die geen verminderde tarieven zouden krijgen voor de afgifte van massaproducten). Deze enkelstuktarieven variëren niet volgens het afgegeven volume of de voorbereiding van de zendingen. Deze controle wordt verricht overeenkomstig artikel 18 van de wet van 26 januari 2018.

Sinds 2020 dient het BIPT de kleingebruikerstarieven jaarlijks goed te keuren. Zoals reeds vermeld in zijn advies van 19 oktober 2017, is het BIPT echter van oordeel dat de sinds 2018 vernieuwde price-capformule zoals opgenomen in de postwet er niet op afgestemd is om een effectieve controle van het principe van de kostenoriëntering te garanderen. Volumewijzigingen, de basis van de price-capformule, zijn immers slechts indirect gelieerd aan kosten. Er kan ook terecht worden getwijfeld aan de capaciteit van deze formule om op gepaste wijze de betaalbaarheid van de tarieven te verifiëren, gelet op de grootte van het verschil tussen het inflatiecijfer en zowel de verhoging die door bpost sinds 2018 werd toegepast als de verhoging die voor 2024 wordt gevraagd.

Het BIPT zal blijven aansturen om de wetgeving inzake postale tarifiering in lijn te brengen met de Europese wetgeving en daarnaast ook het lopend vergelijkend tariefonderzoek (in een Europese context) afronden.

Ook in verband met concurrentie en ontwikkeling van de markten worden hieronder de initiatieven inzake de **analytische boekhouding van bpost** en de **SoPlaFi**-wetgeving gepresenteerd in het hoofdstuk "Controles", dat meer specifiek daarop betrekking heeft. Het BIPT draagt ook bij tot de overpeinzingen van

de Europese Commissie en de ERGP over de **evolutie van het toekomstige regelgevingskader** dat op termijn ten uitvoer zou moeten worden gelegd.

b. Belangen van de gebruikers

Tariefstudie en tariefvergelijker – “Consumer Empowerment”

De sterke tariefstijgingen van de postale producten van bpost gericht op kleine gebruikers roepen al van voor de inwerkingtreding van de huidige postwet vragen op bij het BIPT. De lopende tariefstudie vloeit voort uit die bezorgdheid en heeft als doel een grondige Europees vergelijkende tariefstudie inclusief regressieanalyse te ontwikkelen om de hoogte van de Belgische tarieven correct te kunnen kaderen. Deze studie zal begin 2024 worden gefinaliseerd.

De webtool van het BIPT www.postaalpunt.be, waar gebruikers alle postale punten kunnen opzoeken, werd eind 2023 aangevuld met een nieuwe tool om de tarieven van basispostpakketten van 2 kg te kunnen vergelijken. De tool bevat alle informatie over de postpakkettarieven voor verzendingen binnen België en de rest van de EU. In de komende jaren zal deze tool verder worden ontwikkeld om nog meer een echte tariefvergelijker te worden waarop kleine gebruikers de dienstverlening kunnen vinden die het best aansluit bij hun noden.

Consumentenstudie (universele postdienst)

De postwet stelt dat de universele postdienst dient te evolueren overeenkomstig de technische, economische en sociale ontwikkeling en de reële behoeften van de gebruikers. Hiertoe dient er op regelmatige basis een consumentenstudie uitgevoerd te worden om deze aan verandering onderhevige behoeften in kaart te brengen, zowel voor brievenpost als voor pakkettenpost.

c. Controles en begeleiding

Analytische boekhouding van bpost

Op basis van de verslagen opgesteld door het College van Commissarissen, neemt het BIPT elk jaar een besluit aangaande de overeenstemming of niet-overeenstemming van de analytische boekhouding van bpost. Die eis inzake gescheiden boekhouding tussen de diensten en producten die onder de universele dienst vallen en diensten en producten die er niet onder vallen, beoogt de transparantie van de werkelijke kosten die worden teweegebracht door deze twee categorieën van producten en diensten, om te garanderen dat kruissubsidies de concurrentievoorwaarden in het segment van de universele-dienstverlening niet nadelig beïnvloeden (cf. considerans 28 van Richtlijn 97/67 en considerans 41 van Richtlijn 2008/6). Sinds 2020 nam het BIPT besluiten aangaande de analytische boekhouding van 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 en ten slotte 2022. Voor 2017 ging het, net als voor 2016, om een besluit van niet-overeenstemming omwille van de niet-aanvaarding van de reallocatie van de meerkosten van het zogenaamde “historische” personeel alsook de ombudsdienstbijdrage. Na aanpassingen hieraangaande, werd vanaf de analytische boekhouding van 2018 tot en met de meest recente van 2022 een besluit van overeenstemming bekomen.

Voor de periode 2024 tot en met 2026 zal het BIPT samen met het College van Commissarissen verder blijven inzetten op een grondige doorlichting van de analytische boekhouding. Een waarbij de steekproefsgewijze jaarlijkse controle verder zal uitgebreid en tevens uitgediept worden.

SoPlaFi

Het parlement heeft een aanpassing aan de postwet over de verbetering van de werkomstandigheden van pakketbezorgers gestemd. Hiermee wil de overheid een betere sociale bescherming bereiken voor koeriers (pakketbezorgers). Ook wil ze komen tot een duurzame concurrentie binnen de sector van de pakjesdiensten (aanbieders van postdiensten). De nieuwe bepalingen in de postwet hebben tot doel de markt voor pakketbezorging te reguleren, sociale of commerciële dumping te voorkomen, de uitbuiting van werknemers

in loondienst of zelfstandigen te voorkomen, te voorkomen dat onafhankelijke bezorgers te weinig compensatie ontvangen en zwartwerk of andere fraude te voorkomen.

De informatie naar de sector betreffende de nieuwe verplichtingen wordt in overleg met alle betrokken overheidsdiensten (RSZ, BIPT, FOD Economie, Sociale zekerheid Zelfstandige Ondernemers, WASO) gecentraliseerd op de website www.belparcel.be.

De betrokken actoren zullen zich via dit online platform dienen aan te melden. Het BIPT zal toezien dat de kennisgeving correct en volledig is gebeurd door de operatoren en een lijst publiceren op de BIPT-website van de lijst met de aangemelde aanbieders die in orde zijn met de notificatie. Geregistreerde aanbieders zullen via hetzelfde platform semestrieel dienen te rapporteren over hun distributieactiviteiten, op basis waarvan het BIPT een jaarlijks verslag zal overmaken aan de Minister.

Betrekkingen met de platformen

De Belgische pakketmarkt groeit snel, gedreven door binnenlandse en grensoverschrijdende pakketten e-commerceleveringen en gekenmerkt door recente marktintroducties van B2C-leveringen bedrijven. Het toegenomen gebruik van geïntegreerde platforms, de ontwikkeling van omnichannel-mogelijkheden, en de opkomst van verticale of gespecialiseerde marktplaatsen zijn belangrijke opkomende trends in de digitalisering van de B2B-verkoop. Nieuwe marktspelers treden op die nauw verbonden zijn met e-commerce handelsplatforms, zoals vb. verticaal geïntegreerde online marktplaatsen die de 'digitale' kant van de online verkoop (inclusief de betalings- en andere ondersteuning) faciliteren alsook de fysieke uitvoering en levering van de online bestelling.

Het BIPT heeft eerder reeds juridisch en economisch de evolutie ervan gemonitord, o.m. in toepassing van Cross Border Verordening, al brengt thans de nieuwe postwet deze spelers onder het toepassingsgebied van de sectorale postregulering (postwet) in al zijn aspecten.

Het BIPT zal de ontwikkelingen op de Belgische pakjesmarkt nauwlettend blijven volgen m.i.v. de C2C-, B2C- en B2B-segmenten, en de indicatoren die de afhankelijkheid van de exploitanten weergeven. De economische gegevensvergaring is belangrijk voor het BIPT en de mededingingsautoriteiten om bijvoorbeeld gevallen met mogelijk misbruik van marktmacht te kunnen vaststellen. Het BIPT zal daarom werken aan een selectie van aanvullende indicatoren om de door e-commerce aangedreven dynamiek beter weer te geven (definitie van geschikte marktsegmenten) en de veerkracht van de sector (toenemende vraagconcentratie).

d. Samenvatting

De belangrijkste thema's en aandachtspunten van het BIPT met betrekking tot de postale sector voor de periode 2024-2026 zijn in de onderstaande figuur samengevat.

Postale sector – Voornaamste thema's en aandachtsgebieden van het BIPT voor 2024-2026

7.3 Digitale sector

7.3.1 UITDAGINGEN

"DSA" en "DMA". Twee acroniemen die een revolutie symboliseren: de Europese Unie die haar digitale soevereiniteit weer in eigen hand neemt. De *Digital Services Act* (DSA of "Wet inzake digitale diensten") en de *Digital Markets Act* (DMA of "Wet inzake digitale markten") hebben de spelregels voor de digitale economie in Europa fundamenteel herzien. Deze twee regelgevingen werden in 2020 aangenomen ter vervanging van de richtlijn betreffende de elektronische handel uit 2000, die geleidelijk aan achterhaald raakte als gevolg van de technologische ontwikkelingen. Hun doel: consumenten beter beschermen op het internet, digitale platforms dwingen verantwoordelijker en transparanter te handelen, en innovatie, groei en concurrentie stimuleren.

Deze twee wetgevende initiatieven vormden slechts het begin van de ambitieuze plannen van de EU op digitaal gebied. De afgelopen jaren nam de **EU wetgever** nog een reeks andere regels aan met betrekking tot de digitale sector en diverse instrumenten worden momenteel nog gefinaliseerd. Deze teksten die van toepassing zijn op een groot gamma van socio-economische activiteiten (concurrentie, innovatie, justitie, veiligheid, data, enz.), hebben al een grote invloed op veel aspecten van onze samenleving, of zullen die hebben.

Wat de **nationale regelgeving** betreft, heeft deze intensieve Europese wetgevingsactiviteit onder andere volgende gevolgen:

- omvangrijke werkzaamheden (die nog enkele jaren zullen duren) om de betrokken teksten in Belgisch recht om te zetten of om uitvoeringsmaatregelen te nemen;
- voor elke aldus ingevoerde wetgeving, de aanwijzing van één (of, in voorkomend geval, meerdere) bevoegde autoriteit(en) die met de follow-up is (zijn) belast;
- het opzetten van governance die de follow-up van de acties van deze bevoegde autoriteiten coördineert, niet alleen om doeltreffende acties op een bepaald gebied te waarborgen, maar ook om een samenhangende digitale strategie vast te stellen en een innovatief investeringsklimaat te ontwikkelen.

Door zijn rol in België is het BIPT in vele gevallen betrokken bij de omzetting of implementatie van de nieuwe digitale regelgeving. Het Instituut is reeds aangewezen als bevoegde autoriteit voor bepaalde digitale aangelegenheden en zal, in voorkomend geval, de verantwoordelijkheid opnemen voor nieuwe controle- en adviestaken die het op dit gebied toegewezen zou krijgen. Het BIPT zal ook collegiaal blijven samenwerken voor de totstandbrenging op Europees niveau van de verschillende digitale wetgevingsprojecten.

7.3.2 VISIE VAN DE DESKUNDIGEN, STANDPUNT VAN HET BIPT

Om het overzicht dat zojuist is gegeven te vervolledigen, voegen we de samenvatting toe van een selectie adviezen en meningen die de deskundigen - die door het BIPT zijn bevroegd - hebben gepresenteerd tijdens interviews met hen. Ook het standpunt van het Instituut ten aanzien van deze adviezen wordt aangegeven.

Over de omvang van het geheel van nieuwe digitale regelgeving

<p><i>Hoewel de bevroegde deskundigen over het algemeen de acties van de Europese Commissie op het gebied van de digitale sector toejuichen, maken zij zich, gelet op de vele teksten die ermee gemoeid zijn, zorgen over de "inflatie in de regelgeving" die hieruit voortvloeit, de mogelijk daaruit resulterende risico's van last en verwarring bij de actoren in de sector, en de gevolgen daarvan voor de innovatie en de ontwikkeling van de markt.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT heeft begrip voor de omvang van het werk dat door de betrokken spelers moet gebeuren om te verzekeren dat de nieuwe regels gekend zijn en nageleefd worden. Het BIPT erkent dat de beheersbaarheid van het geheel gegarandeerd moet blijven. Globaal genomen meent het BIPT dat de nieuwe verplichtingen een juist evenwicht creëren qua regelgeving in het digitale ecosysteem. Zo wordt er meer de nadruk gelegd op de verantwoordelijkheden van grote buitenlandse spelers, zowel fabrikanten als platforms. Het creëren van een gelijk speelveld komt onze bedrijven en in het bijzonder kmo's ten goede, wat innovatie kan stimuleren.</p> <p>Bovendien komt een versterkte aandacht voor online veiligheid en cybersecurity geenszins te vroeg. De ontwikkeling van een sterke interne markt is gebaat bij duidelijke en geharmoniseerde afspraken rond illegale producten en diensten. Het bevorderen van het vertrouwen van de burger in de nieuwe digitale producten en diensten kan ook enkel maar helpen om de uptake te stimuleren en de verdere uitrol van innovatieve diensten te bevorderen.</p>

Over voldoende duidelijkheid aangaande de nieuwe regels en consistentie van het toezicht

<p><i>Gelet op het in het vorige punt genoemde risico roepen sommige deskundigen de regulatoren op om een proactieve rol te spelen bij het uitleggen en verduidelijken van de betrokken teksten en bij het ondersteunen van de stakeholders bij hun uitvoering ervan. Deze roep om duidelijkheid heeft ook betrekking op de identificatie van de regulerende gesprekspartners waarmee deze stakeholders moeten interageren.</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Het BIPT gaat er volledig mee akkoord dat een situatie moet vermeden worden waar burgers en ondernemingen voor elk aspect van de digitale economie een andere gesprekspartner moeten zoeken bij de overheid. Waar doenbaar moet zoveel mogelijk de voorkeur worden gegeven aan een coherente aanpak met één aanspreekpunt. Dit kan er eveneens voor zorgen dat een globaal overzicht van, en eventuele interactie tussen, de verschillende regelgevingen niet uit het oog verloren wordt.</p> <p>Het BIPT beseft dat de aannahme van diverse nieuwe wetgevende kaders voor bedrijven en burgers een uitdaging vormt. Het zal daarom, zoals het steeds voor de telecomsector heeft gedaan, een gidsfunctie opnemen en zorgen voor heldere richtlijnen voor de domeinen waarvoor het uiteindelijk bevoegd zal zijn, teneinde transparantie en rechtszekerheid te garanderen.</p>

7.3.3 BELANGRIJKSTE INITIATIEVEN VAN HET BIPT VOOR 2024-2026

Zoals hieronder geschetst wordt, varieert de voortgang van het wetgevingsproces soms sterk, afhankelijk van de tekst in kwestie. Het BIPT zal de verantwoordelijkheid op zich nemen voor de bevoegdheden die het reeds zijn toegewezen en is het, zoals reeds eerder vermeld, bereid om in voorkomend geval zijn rol als toezichhoudende overheid uit te breiden. Daarnaast zal het BIPT de nodige hulp en expertise blijven bieden tijdens de onderhandelingen van elk project dat op Europees niveau wordt ontwikkeld met betrekking tot de digitale regelgeving. Daartoe zal het BIPT samenwerken met de andere betrokken spelers op federaal en deelstatelijk niveau, om te zorgen voor een coherente omzetting of implementatie van de verschillende teksten.

a. Concurrentie en ontwikkeling van de markten

Copyright Directive en naburige rechten

Beschrijving: deze tekst creëert een nieuw kader voor de verantwoordelijkheid van aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij met betrekking tot de auteursrechtelijk beschermde inhoud die door hun gebruikers wordt geëxploiteerd. Hij kent een nieuw naburig recht toe aan persuitgevers voor het onlinegebruik van hun inhoud door aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij.

Wetgevende situatie: deze tekst werd in 2019 aangenomen op Europees niveau en in 2022 omgezet in Belgisch recht.

Rol van het BIPT: het BIPT heeft in 2022 de taak van geschillenbeslechting tussen persuitgevers en aanbieders van de diensten van de informatiemaatschappij toegewezen gekregen. Er bestaat echter onzekerheid over de toekomst van de bevoegdheid van het BIPT op dat gebied, gelet op de hangende beroepen bij het Grondwettelijk Hof, die de gegrondheid en de reikwijdte ervan ter discussie stellen. In afwachting van een besluit daarover, zal het BIPT zijn expertise blijven ontwikkelen, waar nodig door informatie te vragen bij de stakeholders, waaronder regulatoren met vergelijkbare bevoegdheid in andere lidstaten.

Data Act

Beschrijving: De verordening inzake geharmoniseerde regels voor eerlijke toegang tot en gebruik van gegevens (Data Act) beoogt de Data Governance Act³⁸ aan te vullen door regels vast te stellen voor de toegang tot gegevens die betrekking hebben op alle economische sectoren van de Europese Unie, teneinde concurrentie en innovatie te stimuleren, en om gebruikers en dienstverleners van elke omvang op een meer gelijke voet te plaatsen met betrekking tot deze toegang.

Wetgevende situatie: de Data Act is op 11 januari 2024 in werking getreden en zal in september 2025 van toepassing zijn.

Rol van het BIPT: het BIPT is een van de instanties die als bevoegde autoriteit ter zake zou kunnen worden overwogen (de Data Act verwijst immers naar specifieke kennis van elektronische communicatie om toezicht te kunnen houden op een bepaald hoofdstuk van de Data Act). Het BIPT zal de verantwoordelijkheid opnemen voor de taken die het in dit verband toegewezen zou krijgen en zorgen voor de nodige samenwerking op nationaal niveau zodat de doelstelling van deze wet (meer uitwisseling van gegevens) de bestaande bescherming van persoonsgegevens niet in gevaar brengt.

Digital Markets Act (DMA)

Beschrijving: deze verordening beoogt de strijd aan te binden tegen concurrentieverstorende praktijken die de digitale economie kunnen beïnvloeden vanwege het overwicht van een aantal zeer grote spelers. De betrokken spelers worden gedefinieerd als *gatekeepers* (poortwachters), waarvan bepaalde alomtegenwoordige diensten voortaan zullen onderworpen worden aan strenge regels.

³⁸ De *Data Governance Act*, die in 2022 aangenomen is en sinds september 2023 in België van kracht is, is erop gericht het vertrouwen in gegevensuitwisseling te vergroten en gegevensuitwisseling binnen de Europese Unie en tussen sectoren te vergemakkelijken.

Wetgevende situatie: de DMA werd in 2022 aangenomen op Europees niveau en is sinds 6 maart 2024 van toepassing.

Rol van het BIPT: de betrokkenheid van het BIPT situeert zich voornamelijk binnen de werkzaamheden van Berec. Zo was het BIPT betrokken bij de voorbereidende wetgevende werken op EU-niveau en zal het zijn expertise blijven leveren wanneer dat nodig is op het vlak van het toezicht op deze wetgeving, bijvoorbeeld in het kader van een onderzoek of naar aanleiding van een klacht.

b. Belangen van de gebruikers

Digital Service Act (DSA)

Beschrijving: "Wat offline verboden is, is online verboden". Zo wordt in het algemeen de DSA voorgesteld. Deze heeft tot doel de verspreiding van illegale inhoud of illegale producten online te bestrijden. Het toepassingsgebied ervan omvat de aanbieders van online tussenhandeldiensten, met name de digitale platforms (sociale netwerken, zoekmachines, enz.) en internetproviders en aanbieders van clouddiensten.

Wetgevende situatie: deze tekst werd in 2022 op Europees niveau aangenomen en is sinds 17 februari 2024 van kracht voor alle betrokken aanbieders. De aanwijzing van de bevoegde autoriteiten in België wordt momenteel op het gebied van de wetgeving onderzocht.

Rol van het BIPT: het BIPT is aangewezen als een van de bevoegde nationale instanties voor de DSA. In het Overlegcomité is op 14 februari 2024 overeengekomen dat het BIPT in België als DSC of *Digital Services Coordinator* wordt aangewezen, d.w.z. de instantie die verantwoordelijk is voor de coördinatie op nationaal niveau en die een consistent toezicht op deze verordening verzekert.

Het wetgevingsproces dat tot deze aanwijzing moet leiden, is in gang gezet en zal naar alle waarschijnlijkheid in de komende maanden voltooid worden. Het BIPT zal de nodige maatregelen nemen om zijn nieuwe verantwoordelijkheden op te nemen. In het kader van de taak van coördinator voor de digitale diensten zal het BIPT de aanbieders van tussenhandeldiensten identificeren en hen informeren over de nieuwe verplichtingen waaraan zij zullen moeten voldoen. Het BIPT zal ook alle klachten met betrekking tot de DSA ontvangen en deze behandelen of doorzenden naar de andere bevoegde autoriteiten. Het Instituut zal ook samenwerken met de Europese Commissie en de andere lidstaten en de Belgische aanpak coördineren³⁹.

Terrorist Content Online Act

Beschrijving: deze tekst heeft tot doel het misbruik van hostingdiensten voor terroristische doeleinden te bestrijden.

Wetgevende situatie: de *Terrorist Content Online Act* werd in 2021 op Europees niveau aangenomen en is sinds 7 juni 2022 van kracht. Deze werd in december 2023 omgezet in Belgisch recht.

Rol van het BIPT: in december 2023 werd het BIPT aangewezen als de Belgische bevoegde instantie voor de *Terrorist Content Online Act*. Het Instituut brengt momenteel de nodige maatregelen ten uitvoer om deze nieuwe verantwoordelijkheden die het zijn toegewezen op zich te nemen (waaronder de samenwerking met het federaal parket, de andere voor België aangewezen bevoegde autoriteit).

Child Sexual Abuse Material Act

Beschrijving: deze tekst beoogt seksueel misbruik van kinderen te voorkomen en te bestrijden, en met name seksueel misbruik van kinderen dat online wordt gepleegd, op te sporen en te melden.

Wetgevende situatie: deze tekst wordt nog verder uitgewerkt op Europees niveau.

³⁹ Ces mesures et activités concernant le DSA feront l'objet de plus amples développements de la part de l'IBPT lorsque les textes de loi les concernant auront été adoptés.

Rol van het BIPT: het BIPT is betrokken bij de follow-up van dit dossier. Indien het Instituut op Belgisch niveau enige bevoegdheid op dit gebied krijgt toevertrouwd, zal het in voorkomend geval de vereiste stappen ondernemen om de taken uit te voeren die daaruit voortvloeien.

e-Evidence Regulation en e-Evidence Directive

Beschrijving: deze twee teksten hebben betrekking op het elektronisch bewijsmateriaal in strafprocedures. De eerste betreft de bevelen tot verstrekking en tot bewaring van elektronisch bewijsmateriaal, de tweede betreft de aanwijzing van vestigingen en van wettelijke vertegenwoordigers voor het verzamelen van elektronisch bewijsmateriaal in dit verband.

Wetgevende situatie: beide teksten werden in 2023 op Europees niveau aangenomen. De eerste zal gelden vanaf augustus 2026; de tweede wordt momenteel omgezet in Belgisch recht.

Rol van BIPT: het Instituut werkt samen met de FOD Justitie en Economie bij de toepassing en omzetting van deze teksten in Belgisch recht. In voorkomend geval zal het BIPT zijn rol als toezichthoudende autoriteit uitbreiden met elke nieuwe bevoegdheid die in dit verband aan het BIPT zal kunnen worden toegekend.

c. Veiligheid van de digitale infrastructuren

VEILIGHEID TEN BEHOEVE VAN DE VEERKRACHT VAN DIGITALE INFRASTRUCTUREN

Richtlijn "Network & Information Security 2" (NIS 2)

Beschrijving: deze richtlijn heeft betrekking op de cyberbeveiliging van netwerk- en informatiesystemen. Ze volgt op de NIS-richtlijn van 6 juli 2016 houdende maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van beveiliging van netwerk- en informatiesystemen in de Unie.

Wetgevende situatie: deze tekst werd eind 2022 aangenomen op Europees niveau. Ze treedt in werking op 17 oktober 2024. De omzetting ervan in Belgisch recht is momenteel aan de gang.

Rol van BIPT: het Instituut was nauw betrokken bij het proces van omzetting van deze richtlijn in Belgisch recht. Het BIPT komt in aanmerking om te worden aangewezen als bevoegde sectorale autoriteit en sectorale inspectiedienst voor de sector van de digitale infrastructuren, met uitzondering van de sub-sectoren van de aanbieders van EIDAS-diensten, alsook voor de postsector en de sector van de pakketbezorging. Het BIPT zal voor de uitoefening van zijn bevoegdheden moeten samenwerken met het CCB (*Cybersecurity Center Belgium*) dat een horizontale rol in deze wetgeving opneemt. Voor het overige ligt dit in het verlengde van de opdracht die het BIPT reeds vervult in het kader van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor openbare veiligheid. Het aantal sub-sectoren waarvoor het BIPT verantwoordelijk is, wordt sterk uitgebreid, onder andere met de aanbieders die actief zijn in de cloud, datacenters en CDN-aanbieders (*Content Delivery Network*).

Richtlijn "Weerbaarheid van kritieke entiteiten" (CER)

Beschrijving: deze richtlijn vervangt de richtlijn van 8 december 2008 inzake de identificatie van Europese kritieke infrastructuren, de aanmerking van infrastructuren als Europese kritieke infrastructuren en de beoordeling van de noodzaak de bescherming van dergelijke infrastructuren te verbeteren.

Wetgevende situatie: deze richtlijn is eind 2022 op Europees niveau aangenomen. Ze treedt in werking op 17 oktober 2024. De omzetting ervan in Belgisch recht is momenteel aan de gang.

Rol van BIPT: het BIPT wordt overwogen als bevoegde sectorale autoriteit en sectorale inspectiedienst voor de sector van de digitale infrastructuur (met uitzondering van de aanbieders van vertrouwensdiensten). Dit ligt in het verlengde van de huidige rol die het BIPT reeds vervult in het kader van de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuur. Het aantal sub-sectoren waarvoor het BIPT verantwoordelijk is, wordt sterk uitgebreid.

Cybersecurity Act (CSA)

Beschrijving: deze tekst voert een systeem in van Europese certificering van ICT-producten, -diensten en -processen. Het doel van deze verordening is het niveau van beveiliging tegen cyberdreigingen te verhogen en ervoor te zorgen dat fabrikanten en dienstverleners niet in elke lidstaat afzonderlijk een certificaat hoeven te verkrijgen.

Wetgevende situatie: de *Cybersecurity Act* werd in 2019 aangenomen op Europees niveau en is van kracht sedert juni 2021.

Rol van het BIPT: Het BIPT zal de certificeringsregelingen moeten gebruiken als toezichtinstrumenten. Bovendien voorziet de wetgeving in de mogelijkheid voor het BIPT om voor een gegeven regeling bepaalde taken van de nationale certificeringsautoriteit over te nemen of deze te ondersteunen bij de uitvoering van een van deze regelingen.

Cyber Resilience Act (CRA)

Beschrijving: deze tekst beoogt de cyberbeveiligingsregels te versterken om de veiligheid van hardware- en softwareproducten met digitale elementen te verbeteren. De CRA dient ter aanvulling en uiteindelijk ter vervanging van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/30 tot aanvulling van de Richtlijn Radioapparatuur (EU) 2014/53 in het kader waarvan het BIPT is aangeduid als markttoezichtautoriteit.

Wetgevende situatie: deze tekst wordt momenteel uitgewerkt op Europees niveau.

Rol van het BIPT: over de omzetting van deze tekst (wanneer deze op Europees niveau aangenomen zal zijn) en over de aanwijzing van de Belgische, ter zake bevoegde autoriteit(en) is nog geen besluit genomen. In voorkomend geval kan het BIPT (dat deze kwestie nauwlettend volgt en betrokken is bij de besprekingen hierover) de controle op het in de Unie in de handel brengen van producten met digitale elementen op zich nemen, gezien dit een verderzetting is van de controles die zullen gebeuren in het kader van voornoemde Gedelegeerde Verordening.

Artificial Intelligence Act (AIA)

Beschrijving: deze tekst beoogt een wettelijk kader te creëren voor de ontwikkeling, het in de handel brengen en het gebruik van artificiële-intelligentieproducten en -diensten in de EU.

Wetgevende situatie: deze tekst wordt momenteel uitgewerkt op Europees niveau.

Rol van het BIPT: over de omzetting van deze tekst (wanneer deze op Europees niveau aangenomen zal zijn) en over de aanwijzing van de Belgische, ter zake bevoegde autoriteit(en) is nog geen besluit genomen. Gezien de bevoegdheid van het BIPT op het gebied van radioapparatuur lijkt het logisch dat het Instituut verantwoordelijk zou zijn voor het toezicht op het in de Unie op de markt brengen van AI-systemen die ook radioapparatuur zijn, waarvoor het al een markttoezichtautoriteit is. Daarnaast zou het BIPT ook andere taken kunnen opnemen of worden aangewezen als Belgisch contactpunt, zoals in het geval van de DSA.

Ter aanvulling van het overzicht dat zojuist is gemaakt over deze belangrijke wetgevingsteksten betreffende de beveiliging van digitale infrastructuur, zal het BIPT de volgende punten benadrukken of eraan herinneren:

- **Certificering en standaardisering** worden steeds belangrijker en worden grote uitdagingen op het gebied van beveiliging. Enerzijds zal de certificering een monitoringtool worden, met name door de invoering van Europese certificeringsregelingen (zie 5.4.2 hieronder). De wetgeving voorziet in een rol voor het BIPT op dit gebied, waarbij de certificering kan ingezet worden als instrument om de tenuitvoerbrenging van bepaalde veiligheidsmaatregelen te controleren, waaronder de toeleveringsketen van de entiteiten die aan beveiligingsverplichtingen zijn onderworpen. Anderzijds

maakt de standaardisatie de conflicten van uiteenlopende geopolitieke visies en conflicten tussen de visie van bedrijven en die van overheden steeds duidelijk, met name op het gebied van de eisen inzake beveiliging en medewerking met de gerechtelijke autoriteiten.

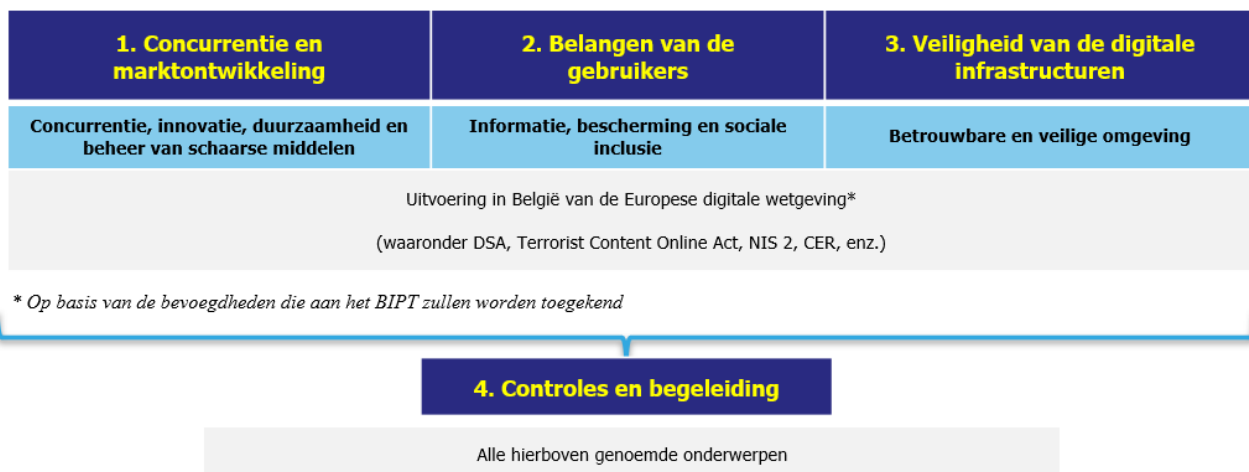
- Naast het toezicht op de sectoren van de digitale infrastructuur moet het BIPT zich aanpassen om **fraude** door middel van elektronische-communicatiediensten **doeltreffender te bestrijden**.
- Ten slotte zal het BIPT voor het toezicht op de nieuwe wetgeving **passende digitale tools opzetten**, met name een platform om de toezichtsactiviteiten (SERIMA) te ondersteunen, een beheersplatform voor de ondersteuning van de naleving van de reglementering (notificaties, cel Justitie, e-evidence, enz.), een platform om de aanvragen voor veiligheidsadviezen te beheren.

d. Controles en begeleiding

De controleactiviteiten zullen een belangrijk onderdeel vormen van de activiteiten van het BIPT op het gebied van de digitale sector en van de producten met digitale componenten. Deze controles zullen worden uitgevoerd in het kader van de hierboven aangehaalde wetteksten en overeenkomstig de bevoegdheden die op dit gebied aan het BIPT zijn of zullen worden toebedeeld. Hoewel de precieze scope van deze bevoegdheidsuitbreidingen nog niet volledig bekend is, lijkt het geen twijfel, in het licht van de meer geavanceerde onderwerpen (DSA, NIS 2), dat aanzienlijke middelen en processen nodig zullen zijn om deze controles uit te voeren. Het BIPT zal met een open geest onderzoeken hoe deze nieuwe bevoegdheden het efficiëntst mogelijk in zijn organisatie kunnen worden geïntegreerd.

e. Samenvatting

De belangrijkste thema's en aandachtspunten van het BIPT met betrekking tot de digitale sector voor de periode 2024-2026 zijn in de onderstaande figuur samengevat.

Digitale sector – Voornaamste thema's en aandachtspunten van het BIPT voor 2024-2026

7.4 Andere sectoren die verband houden met elektronische communicatie

7.4.1 Particulieren en socio-economische spelers die gebruikmaken van private (radio- of 5G-)netwerken

Uitdagingen

Tot de opdrachten van het BIPT behoren de verdeling van de radiofrequenties om te garanderen dat ze efficiënt worden ingezet en het voortdurend waken over de radiogolven om schadelijke storingen te laten stopzetten. Behalve de frequenties die zijn toegewezen aan de openbare telecomoperatoren (zie hierboven), slaat deze opdracht ook op particulieren en op socio-economische spelers in het algemeen, wat hun gebruik van private (radio- of 5G-)telecomnetwerken betreft.

De covid-19-pandemie heeft geleid tot het uitstel van talrijke evenementen of tot een ingeperkte versie ervan en heeft daardoor een zware impact gehad op de vraag naar private netwerkvergunningen. Sedert de zomer van 2022 is die vraag opnieuw gestegen en die zit nu weer op het vroegere niveau.

De industrie is overigens geïnteresseerd in de mogelijkheden van lokale private breedbandnetwerken. Vooral de grote ondernemingen laten hun belangstelling blijken voor het (privé)gebruik van 5G voor een deel van hun communicatie. Frequenties kunnen vanaf nu aangevraagd worden voor het uitbaten van een eigen privé-netwerk.

De ontwikkeling van dronetoepassingen staat niet stil en wordt gevolgd om op de verschillende soorten aanvragen te kunnen antwoorden. Verschillende spelers zoals het Directoraat-generaal Luchtvaart en skeyes zijn eveneens betrokken in de ontwikkelingen en staan in nauw overleg met het BIPT.

Tijdens de Wereldradioconferenties WRC-'15 en WRC-'12 is beslist om bepaalde kanalen in de maritieme VHF-band voor te behouden voor digitale toepassingen. Het *Very High Frequency Data Exchange System* (VDES) is ontwikkeld om extra capaciteit te scheppen, betere prestaties te leveren en nieuwe toepassingen (e-navigation) mogelijk te maken. Om dat systeem in te stellen moesten acht maritieme kanalen worden vrijgemaakt en verplaatst, wat praktische gevolgen heeft gehad. In nauw overleg tussen de dienst Maritiem (BMR) en de dienst Private Vergunningen zijn de vergunninghouders gecontacteerd om indien nodig wijzigingen aan te brengen in het netwerk ofwel zijn ze ingelicht over de praktische gevolgen van de invoering van het VDES-systeem.

Ten slotte blijft het spectrum dat in de grote steden beschikbaar is, een probleem. Het BIPT levert inspanningen om de aanvragers zo goed mogelijk te begeleiden en te informeren over de schaarste van het spectrum. Aanvragen worden kritisch beoordeeld met als doel een zo efficiënt mogelijke toewijzing van het spectrum te bekomen.

Voornaamste initiatieven voor de komende drie jaar

Het BIPT is gestart met het verlenen van vergunningen voor de **lokale private 5G-breedbandnetwerken**. Een deel (200 MHz) van de 3800-4200 MHz-band is voor dit doel beschikbaar gesteld. De eerste vergunningen voor lokale private 5G-breedbandnetwerken werden intussen afgeleverd. De aanvragen worden in volgorde van ontvangst behandeld.

Momenteel wordt het **koninklijk besluit (KB) van 18 december 2009** betreffende de private radiocommunicatie en de gebruiksrechten voor vaste netten en netten met gedeelde middelen herzien in samenwerking met de betrokken diensten van het BIPT. Het gaat om een poging om de administratieve last voor de aanvragers tot een minimum te beperken, het efficiënte gebruik van het frequentiespectrum (financieel) te belonen en het KB aan te passen aan de jongste technologische ontwikkelingen.

Wat **drones** betreft neemt het BIPT deel aan verscheidene werkgroepen om op de hoogte te blijven en het regelgevend proces te kunnen sturen, maar ook om te vermijden dat de gebruikers van die toepassingen schadelijke interferentie veroorzaken voor gebruikers van andere radiocommunicatiemiddelen of dat ze zelf interferentie ondervinden die zou kunnen leiden tot oncontroleerbare drones.

In verband met het **spectrum**, waarop door de 5G-uitrol en de hoge vlucht van de geconnecteerde voorwerpen in toenemende en ongeziene mate een beroep zal worden gedaan in de komende drie jaar, zal het BIPT, zoals vermeld supra in sectie 7.1.3 (deel d) zijn controles opvoeren om enerzijds de stabiliteit en de efficiëntie van de netwerken die er gebruik van maken, te verzekeren, en anderzijds het onrechtmatige of onwettige gebruik dat ervan gemaakt zou kunnen worden te bestrijden. Zoals nu al het geval is, zullen die doorgedreven controles zowel preventief als dwingend zijn. Toekomstige toepassingen zullen altijd kritisch worden geëvalueerd en indien nodig zullen we een contract sluiten met de aanvragers om een evenwichtige oplossing te vinden tussen de beveiligingsbehoeften van de klant in kwestie en het beperkte beschikbare frequentiespectrum. De bescherming van de frequenties die worden gebruikt door de veiligheids-, luchtvaart- en zeevaartdiensten zal ook een prioriteit blijven voor het BIPT.

7.4.2 Markt voor radioproducten

Uitdagingen

Het BIPT is de autoriteit die toezicht houdt op de markt voor radioproducten die onder **de RED-richtlijn** vallen (*Radio Equipment Directive*), waaronder smartphones, mobiele radiozondontvangers, enz. Het Instituut is enerzijds verantwoordelijk voor het controleren van de conformiteit van apparatuur die in België in de handel wordt gebracht of via België in de Europese Unie wordt ingevoerd, en anderzijds voor het waarborgen van de veiligheid van de consument. De bepalingen van de RED-richtlijn zijn in hoofdzaak gericht op een efficiënt gebruik van de spectrale hulpbronnen, het waarborgen van een passend niveau van elektromagnetische compatibiliteit en de bescherming van de gezondheid en veiligheid van personen.

De RED-richtlijn is de afgelopen jaren aangevuld en aangepast met diverse richtlijnen en gedelegeerde verordeningen, waaronder:

- een verordening uit 2018 (van toepassing sinds maart 2022) die de **locatie** van de beller in **noodcommunicatie** vanaf mobiele apparaten verplicht stelt.
- een verordening uit 2022 (van toepassing vanaf 1 augustus 2025), waarbij bepalingen van de RED-richtlijn worden uitgebreid naar **radioapparatuur die op het internet is aangesloten**.
- een richtlijn uit 2022 en een verordening uit 2023 die uiterlijk op 28 december 2024 de **universele oplader** invoeren.
- de **Toegankelijkheidsrichtlijn** (aangenomen in 2019 en omgezet in Belgische wetgeving in 2023), waarin onder meer "toegankelijkheidsvoorschriften voor elektronische communicatiediensten en verwante producten [worden] geharmoniseerd". Daarin "worden tevens voorschriften in het kader van de universeledienstverplichtingen vastgesteld wat betreft de betaalbaarheid van internettoegang en gesproken communicatie alsmede wat betreft de betaalbaarheid en beschikbaarheid van verwante eindapparatuur, specifieke uitrusting en diensten voor consumenten met een handicap".

De markt voor radioproducten is overigens ook betrokken bij verschillende Europese wetgevingsprojecten die reeds zijn goedgekeurd of in voorbereiding zijn, waaronder:

- de verordening inzake algemene productveiligheid (*General Product Safety Regulation* of **GPSR**), vastgesteld in mei 2023 en van toepassing vanaf 13 december 2024;
- hierboven al genoemd: de verordening inzake cyberweerbaarheid, **CRA** (*Cyber Resilience Act*), die momenteel wordt ontwikkeld en die tot doel heeft de regels voor cyberbeveiliging te versterken om de veiligheid van hardware- en softwareproducten te verbeteren;

- ook al hierboven genoemd: de verordening inzake cyberbeveiliging, **CSA (Cybersecurity Act)**, die in 2019 is aangenomen en die een Europees certificeringssysteem voor ICT-producten, -diensten en -processen invoert;
- ook reeds hierboven genoemd: de verordening inzake artificiële intelligentie, **AI Act (Artificial Intelligence Act)**, die momenteel in ontwikkeling is en tot doel heeft de ontwikkeling van deze nieuwe technologie te reguleren, met name wat betreft de impact die ze zou kunnen hebben op de kritieke infrastructuur;
- de momenteel ontwikkelde verordening inzake **ecologisch ontwerp (Ecodesign)** om het duurzame, repareerbare en recycleerbare karakter van producten te versterken;
- het initiatief "noodinstrument voor de eengemaakte markt" (*Single Market Emergency Instrument of SMEI*), dat "is bedoeld om een flexibel en transparant mechanisme [...] in te stellen om snel te kunnen reageren op noodsituaties en crises die de werking van de interne markt bedreigen".

Voornaamste initiatieven voor de komende drie jaar

Om **na te gaan of aan de nieuwe eisen** op het gebied van gezondheid, veiligheid, duurzaamheid en toegankelijkheid **wordt voldaan**, zal het BIPT zijn rol van toezicht op radioproducten die op de markt worden gebracht, zijn samenwerking met andere controleorganen (met name de douane en de FOD Economie) en zijn technische conformiteitscontroles versterken, zodat de CE-markering zijn garantie behoudt voor een product dat aan de geldende voorschriften voldoet en de veiligheid van het gebruik voor de consument garandeert.

Het BIPT zal ook op nationaal en Europees niveau blijven deelnemen aan **de ontwikkeling van regels** voor het op de markt brengen van radioapparatuur, met name het IoT, teneinde de gebruikers te beschermen door middel van beveiligingsregels van hoog niveau en tegelijkertijd de flexibiliteit van het gebruik te behouden.

Op het gebied van **cyberbeveiliging** worden verschillende teksten op Europees niveau bestudeerd (zoals de CRA, Cyber Resilience Act en de AIA, Artificial Intelligence Act) en het BIPT zal daarmee rekening houden naargelang van wat daarover zal worden beslist. Ook hier zal BIPT, als marktautoriteit, de nodige controles instellen om de conformiteit van de op de Belgische markt verkochte apparatuur te waarborgen.

7.4.3 Sector van de audiovisuele mediadiensten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad

Uitdagingen

In het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, is het BIPT verantwoordelijk voor de activiteiten van de audiovisuele-mediasector die niet exclusief aan een van de twee aanwezige gemeenschappen (Vlaamse Gemeenschap en Franse Gemeenschap) worden gekoppeld. In dit kader, ziet het BIPT vooral toe op de inachtneming van het opgelegde wetgevingskader inzake audiovisuele mediadiensten (bijvoorbeeld het verbod om bepaalde inhoud te verspreiden die schadelijk kan zijn voor minderjarigen of de gezondheid of de openbare veiligheid schade kan toebrengen) en videoplatformdiensten (bijvoorbeeld het door de aanbieder invoeren van procedures ter waarschuwing voor onwettige inhoud).

Enkele belangrijke kwesties in deze sector zijn:

- de verandering in de manier waarop audiovisuele media worden gebruikt, met een steeds grotere evolutie van "lineaire" consumptie naar "streaming"-consumptie en het verschijnen van nieuwe spelers;

- piraterij en illegale verspreiding van content via IP-TV, waardoor audiovisuele-mediaspelers een deel van hun inkomsten wordt ontnomen;
- nieuwe Europese wetgeving over mediavrijheid (*Media Freedom Act*, die momenteel wordt aangenomen en regels introduceert "om de pluriformiteit en de onafhankelijkheid van de media in de EU te beschermen), en transparantie van gerichte politieke reclame (aangenomen door de Raad en het Europees Parlement op 11, resp. 13 maart 2024), en de impact ervan op de regels in de DSA.⁴⁰

Vornaamste initiatieven voor de komende drie jaar

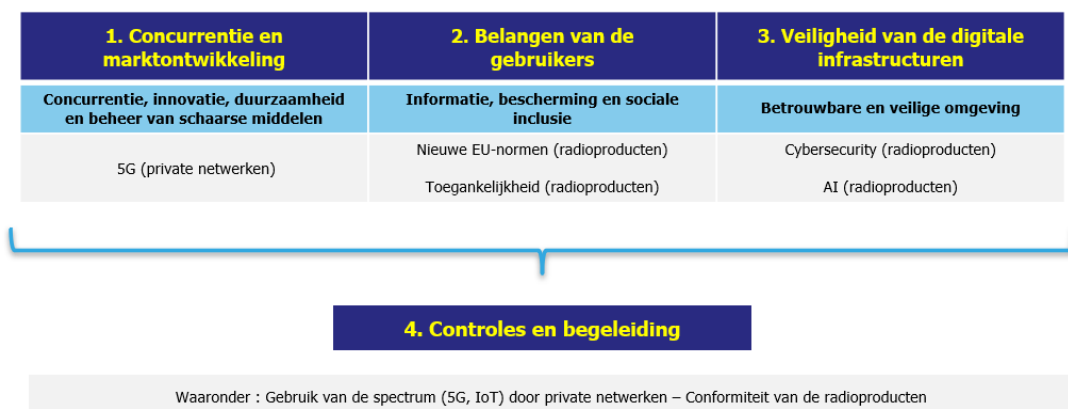
Om de ontwikkelingen in deze sector in kaart te brengen, zal het BIPT op gezette tijden zowel de consumptiepatronen als de betrokken spelers monitoren. Om iedereen de regels te doen naleven en de consumenten te beschermen, zal het BIPT een dialoog aangaan met de nieuwe spelers, waaronder vloggers en onlineplatforms, in zoverre ze bewegende beelden of geluid doorgeven die bestemd zijn voor het publiek in het algemeen, of voor een deel ervan, en geen vertrouwelijk karakter hebben.

Het fenomeen van hacking is in wezen een kwestie van inbreuk op het auteursrecht, maar het kan ernstige gevolgen hebben voor de levensvatbaarheid van het economische model van veel spelers in de sectoren die door het BIPT worden gereguleerd. In dit verband zal het Instituut aandacht besteden aan de juridische en technische maatregelen die het zou kunnen nemen om deze plaag te bestrijden. Het spreekt echter vanzelf dat deze maatregelen alleen tot stand kunnen komen in overleg met de andere betrokken regulatoren, zowel op nationaal als op internationaal niveau.

War de Europese wetgeving inzake mediavrijheid betreft, zal het BIPT onderzoeken in hoeverre het kan bijdragen tot de tenuitvoerlegging van deze regels en tot een effectievere bescherming van de pluriformiteit en de onafhankelijkheid van de media.

7.4.4 Samenvatting

De belangrijkste thema's en aandachtspunten van het BIPT voor de periode 2024-2026 met betrekking tot de particulieren en socio-economische spelers die gebruikmaken van private (radio- of 5G-)netwerken, de markt voor radioproducten en de sector van de audiovisuele mediadiensten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad zijn in de onderstaande figuur samengevat.

Andere sectoren – Vornaamste thema's en aandachtspunten van het BIPT voor 2024-2026

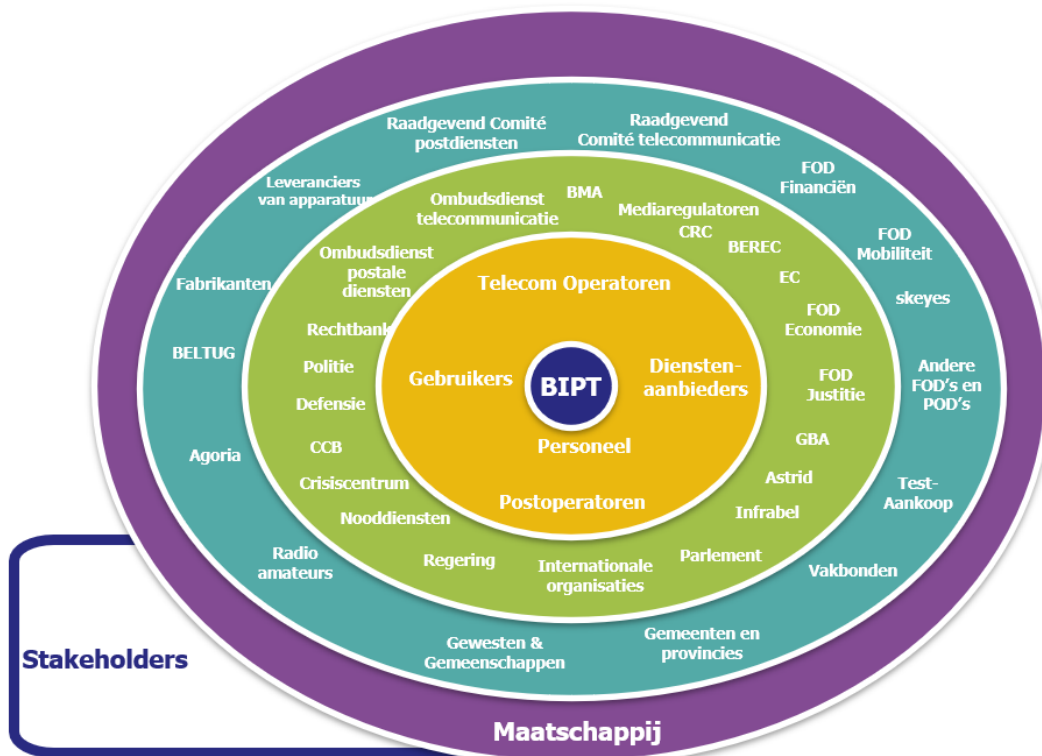
⁴⁰ Verordening tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor mediadiensten op de interne markt ("verordening mediavrijheid"; zie [Europees Parlement](#)) en Verordening betreffende transparantie en gerichte politieke reclame (zie [Europese Raad](#)).

7.5 Het BIPT, zijn werking en zijn stakeholders

7.5.1 UITDAGINGEN

De *stakeholders* van het BIPT zijn talrijk en divers. Vanzelfsprekend vormen de directe actoren⁴¹ in de sectoren die door het Instituut worden gereguleerd of gecontroleerd, een essentieel onderdeel van deze "belanghebbende partijen" maar daarnaast zijn er nog veel andere belangrijke partijen die op de een of andere manier betrokken kunnen zijn bij het optreden van het BIPT, net zoals het BIPT betrokken kan zijn bij hun optreden.

Sommige van die andere betrokken partijen zijn privaat (zoals leveranciers van apparatuur van telecomoperatoren), andere zijn overheden (FOD's, gewesten, gemeenschappen, gemeenten, andere regulatoren en toezichthoudende autoriteiten, gerechtelijke autoriteiten), nog andere academische instellingen (universiteiten, onderzoeksinstituten) of vertegenwoordigers van verschillende sociaal-economische categorieën (vakbonden, werkgeversorganisaties, gebruikersorganisaties, enz.). En hoewel de meeste Belgisch zijn, zijn een aantal van hen, soms met een fundamentele rol, Europees (alle instellingen van de Unie; Berec), zelfs internationaal (OESO, ITU, UPU, enz.). Kortom, de diversiteit van de stakeholders van het BIPT is groot en hun belangen kunnen soms uiteenlopen of zelfs tegenstrijdig zijn.

Overzicht van de stakeholders van het BIPT (niet-uitputtende lijst)

In zo'n situatie zijn overleg en dialoog essentiële houdingen die een maatschappelijk verantwoordelijke organisatie in alle openheid moet aannemen. Luisteren naar alle belanghebbenden, hun eigen uitdagingen en bezorgdheden identificeren en hen zoveel mogelijk laten meedenken over de werking van het Instituut maken integraal deel uit van wat ons bezighoudt. Met die gedachte in het achterhoofd heeft de nieuwe Raad van het BIPT in januari en februari een veertigtal stakeholders van het Instituut ontmoet om hen te leren kennen en

⁴¹ Operatoren, aanbieders van diensten en gebruikers.

hun mening te horen over zowel de ontwikkeling van hun sector als hun betrekkingen met het BIPT. Uit deze gesprekken (die noch een nieuwigheid⁴² noch een relationele "one-shot"⁴³ zijn) hebben we een reeks commentaren en vragen geselecteerd. Sommige, die sectorspecifiek zijn, kwamen aan bod in de vorige hoofdstukken, terwijl die welke meer verband houden met het Instituut als zodanig, hierna zullen worden behandeld. Daarna zullen wij de initiatieven van het Instituut in verband met "Efficiënte werking" voor de periode 2024-2026 presenteren.

Eerst een woord over een categorie van stakeholders die voor de Raad van het BIPT bijzonder belangrijk is: het personeel. Het spreekt voor zich dat de leden die het Instituut vormen zijn belangrijkste troef zijn en dat zij door hun werk, betrokkenheid en samenhang uiteindelijk de kwaliteit en continuïteit van het Instituut waarborgen. In de weken direct na zijn aantreden heeft de nieuwe Raad van het BIPT een groot deel van deze medewerkers ontmoet en met hen van gedachten gewisseld over de uitdagingen van het Instituut, over zijn organisatie, zijn sterke punten en zijn aandachtspunten. Nu de nieuwe Raad van het BIPT, door de talrijke gesprekken die hij sinds januari heeft gehad, een algemeen beeld heeft van zowel de interne als externe uitdagingen met betrekking tot het Instituut, zal hij in de komende maanden dieper ingaan op het denkwerk dat samen met het personeel is aangevat, om mogelijke acties te bepalen die zowel het functioneren van het Instituut als de ontwikkeling en het welzijn van zijn medewerkers zullen verbeteren. Dat denkwerk zal worden uitgevoerd parallel aan de acties die reeds in dit verband zijn ondernomen, waarvan de belangrijkste in punt 7.5.3 onder de titel "Interne werking" worden beschreven.

⁴² De vorige Raad van het BIPT had al soortgelijke zittingen georganiseerd in het kader van de voorbereiding van het strategisch plan 2020-2022.

⁴³ Zoals verschillende belanghebbende partijen tijdens de gesprekken in januari en februari hebben onderstreept, heeft de Raad van het BIPT altijd blij gegeven van maximale beschikbaarheid voor iedereen die ermee wil spreken over welk onderwerp dan ook. Evenzo aarzelt de Raad van het BIPT niet om, telkens wanneer hij het nut of de noodzaak ervan voelt, een onderhoud met zijn stakeholders te vragen om de ontwikkeling van de sectoren waarvoor hij verantwoordelijk is, te volgen.

7.5.2 VISIE VAN DE DESKUNDIGEN EN DE STAKEHOLDERS, STANDPUNT VAN HET BIPT

Om het overzicht dat zojuist is gegeven te vervolledigen, voegen we de samenvatting toe van een selectie adviezen en meningen die de deskundigen en stakeholders die door het BIPT zijn bevroegd, tijdens interviews met hen hebben uiteengezet. Ook het standpunt van het Instituut ten aanzien van deze adviezen wordt aangegeven.

Over de rol van het BIPT in het algemeen met betrekking tot de sectoren waarvoor het verantwoordelijk is

<p><i>"Het BIPT moet een partner zijn voor de ondernemingen in de betrokken sectoren".</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>De wens dat het Instituut zich meer als een "partner" zou gedragen, is een terugkerend thema van de besprekingen die de Raad van het BIPT heeft gevoerd met de ondernemingen (of verenigingen die hen vertegenwoordigen) in de sectoren waarvoor het verantwoordelijk is.</p> <p>In antwoord op deze verzoeken herinnert het BIPT eraan dat het bovenal een onafhankelijke, toezichhoudende en regulerende autoriteit is. In het kader van de opdrachten die eraan zijn toevertrouwd, moet zijn optreden dan ook rekening houden met de belangen en de situatie van <u>al</u> zijn stakeholders, die, zoals hierboven is gebleken, talrijk zijn.</p> <p>Los daarvan is het BIPT wel degelijk bereid om, naargelang van het dossier in kwestie en voor zover het Instituut het gerechtvaardigd en verenigbaar acht met zijn opdrachten en zijn onafhankelijkheid, specifieke acties te ondernemen om de actoren van een sector te ondersteunen. Dergelijke gevallen hebben zich in het verleden al meermaals voorgedaan en het BIPT is van plan dit in de toekomst te blijven doen, hetzij op eigen initiatief, hetzij na overweging van een verzoek van een of meer betrokken partij(en)⁴⁴.</p>

Over de complexiteit van de regelgeving en de hulp die het BIPT kan bieden

<p><i>"Het BIPT moet ons helpen een steeds ruimere en complexere regelgeving te beheren en te begrijpen".</i></p> <p><i>"In ingewikkelde dossiers, met verscheidene stakeholders op verschillende niveaus, moet het BIPT optreden als orkestleider van een ecosysteem, als coördinator tussen de betrokken partijen".</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Dit onderwerp (waarover hierboven al iets gezegd is in het hoofdstuk "Digitale sector") is ook vrijwel systematisch ter sprake gekomen tijdens de interviews van de Raad van het BIPT, en heeft in feite betrekking op een specifiek aspect van het vorige.</p> <p>Wat de complexiteit van de regelgeving betreft, begrijpt het BIPT de zorgen van de betrokken sectoren en is het van plan zijn inspanningen te intensiveren om meer duidelijke richtsnoeren te verstrekken teneinde de spelers de transparantie en rechtszekerheid te garanderen die nodig zijn voor de ontwikkeling van hun activiteiten.</p> <p>Met betrekking tot een coördinerende rol die het Instituut zou kunnen spelen, benadrukt het BIPT dat het al in heel wat situaties zo heeft gehandeld of handelt. Aangezien</p>

⁴⁴ Een recent voorbeeld: het BIPT heeft onder andere de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) aangeschreven om enerzijds opheldering te vragen over de retributies die sommige van deze gemeenten vragen bij het openbreken van trottoirs voor het leggen van vezel, en anderzijds, te herinneren aan de wettelijke bepalingen die in dergelijke situaties van toepassing zijn.

	<p>dergelijke gelegenheden zich meer en meer zullen voordoen als gevolg van de ontwikkelingen op het gebied van de wetgeving en de toenemende interactie, zowel tussen de actoren in dezelfde sector als tussen actoren in tot nu toe gescheiden sectoren, zal het BIPT telkens wanneer dat mogelijk is, tussenbeide komen om de uitwisseling tussen de betrokken partijen te vergemakkelijken en zijn expertise ter beschikking stellen om eventuele problemen op te lossen.</p>
--	---

Over de timing van de raadplegingen van het BIPT

	<p><i>"Zou ervoor gezorgd kunnen worden dat de raadplegingen en verzoeken om inlichtingen van het BIPT niet allemaal tegelijkertijd plaatsvinden? En zo mogelijk ook dat ze niet tijdens vakantieperioden plaatsvinden?"</i></p>	<p>Adviezen en meningen van de deskundigen</p>
<p>Standpunt van het BIPT</p>	<p>Dit onderwerp mag onbelangrijk lijken, maar toch is het aan de ene kant aangekaart door bijna alle operatoren waarmee de Raad van het BIPT heeft gesproken, en symboliseert het aan de andere kant, de kwestie van operationele uitmuntendheid die het Instituut wil bereiken in zijn betrekkingen met zijn stakeholders.</p> <p>In het algemeen neemt het BIPT nota van de wensen die de operatoren onder zijn aandacht hebben gebracht met betrekking tot de timing en de eventuele gelijktijdigheid van zijn raadplegingen en verzoeken om inlichtingen, en het zal daar in de toekomst zoveel mogelijk rekening mee proberen te houden.</p> <p>Het BIPT herinnert er echter aan dat enerzijds deze raadplegingen en verzoeken om inlichtingen soms samenhangen met verplichtingen waarover het Instituut niet noodzakelijkerwijs altijd volledige controle heeft, en anderzijds, dat er geen sprake van kan zijn dat door rekening te houden met de wensen van de operatoren de voortgang van de door het BIPT behandelde dossiers aanzienlijk belemmerd zou worden. Het Instituut zal deze kwestie echter waar mogelijk constructief aanpakken.</p>	

Over de Raadgevende Comités Post en Telecom

	<p><i>"Hoe komt het dat de Raadgevende Comités Post en Telecom niet meer zijn samengekomen? Blijven zij bestaan?"</i></p>	<p>Avis et opinions des experts</p>
<p>Uitleg van het BIPT</p>	<p>Deze vraag kwam terug bij verschillende stakeholders en wordt hier vanuit het oogpunt van transparantie voor alle stakeholder hernomen. De Raadgevende Comités zullen voortaan worden ondergebracht bij de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Het BIPT zal nog wel deelnemen als actor maar zal het secretariaat niet meer op zich nemen.</p>	

Naast deze vragen brachten verschillende stakeholders de goede samenwerking met het BIPT ter sprake. Deze pluim willen we op de hoed steken van onze medewerkers die onze eerste ambassadeurs zijn.

7.5.3 BELANGRIJKSTE INITIATIEVEN VAN HET BIPT VOOR 2024-2026

a. Efficiënte werking

De efficiëntie van het functioneren van het BIPT is in de eerste plaats het resultaat van de inspanningen van **zijn personeel**. Hiertoe werken alle medewerkers samen in een positieve sfeer binnen de verschillende diensten. De resultaten van het werk zijn te danken aan zowel de werking van de specifieke verticale diensten als aan de verschillende horizontale diensten die de organisatie op vele gebieden ondersteunen.

De **integratie van nieuwe bevoegdheden** zal een belangrijke uitdaging zijn die het BIPT de komende jaren zal moeten aangaan. Zoals hierboven uiteengezet, met name in het hoofdstuk over de digitale sector (7.3.3), wordt verwacht dat de werkgebieden van het Instituut zullen worden uitgebreid en, hoewel de precieze omvang van deze uitbreiding nog niet helemaal duidelijk is, bestaat er geen twijfel over, gelet op de verst gevorderde onderwerpen (DSA, NIS 2) dat hiervoor aanzienlijke middelen en processen zullen moeten worden geïmplementeerd. Het BIPT zal met een open geest onderzoeken hoe deze nieuwe bevoegdheden het efficiëntst mogelijk in zijn organisatie kunnen worden geïntegreerd.

Een ander groot intern project voor het Instituut is de **verhuis** van het hoofdkantoor naar een nieuw gebouw. Deze verhuis is gepland voor eind 2024 en biedt ons personeel een gemoderniseerde werkomgeving waarin zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de behoeften die de personeelsleden naar voren hebben gebracht. Deze nieuwe werkomgeving is ook geselecteerd om volop rekening te houden met alle **duurzaamheidsaspecten** en om de interne initiatieven te intensiveren die het Instituut de afgelopen jaren in dit verband al heeft ontplooid.

Steeds moderniseren: het BIPT heeft nagedacht over de verdere integratie van de recente technologische ontwikkelingen in zijn manier van werken, met name op het gebied van **datawetenschap en databeheer**. Het doel van deze bezinning is de relevantie, snelheid en efficiëntie van de informatieverwerking te vergroten, zodat de kwaliteit van de werkzaamheden en besluiten van het Instituut daarvan kan profiteren. Dit initiatief zal de komende jaren worden geïntensiveerd en zal erop gericht zijn tools en processen in te voeren waarmee het streefdoel kan worden bereikt. Daarbij zal ook worden nagedacht over de voordelen die het BIPT bij zijn werkzaamheden kan halen uit de invoering en het gebruik van artificiële-intelligentietechnieken.

Op het gebied van **gegevensbescherming** (zowel persoonsgegevens van gebruikers of van het personeel, als vertrouwelijke gegevens van de operatoren, enz.) heeft het Instituut stappen gezet om de maturiteit op het gebied van informatiebeveiliging te vergroten door een algemeen informatiebeveiligingsbeleid aan te nemen en door een eerste cyclus van risicobeoordeling, beperkt tot een kleine tental prioritaire activa, uit te voeren. Als gevolg van deze analyse zijn al of worden momenteel een aantal verouderde informatiesystemen vervangen. Het BIPT zal die gegevensbescherming blijven verbeteren en de **weerbaarheid van zijn activiteiten** vergroten (voorbereiding op cyberaanvallen, bewustmaking van de personeelsleden, integratie van de volgens NIS 2 vereiste maatregelen, enz.). Het BIPT houdt ook rekening met de toepassing van de Algemene verordening gegevensbescherming, zodat iedereen, zowel intern als extern, van wie de persoonsgegevens door het BIPT worden verwerkt, verzekerd is van een adequate bescherming van zijn of haar persoonsgegevens.

Op het gebied van **digitalisering, organisatiebeheer** alsook **integriteitsbeleid** en **-beheer** zet het BIPT zijn inspanningen voort naar het voorbeeld van wat zal worden ingevoerd op federaal niveau om een moderne en efficiënte werkomgeving te creëren. Het BIPT blijft zich ook inspannen op het gebied van een efficiënt beheer van de activiteiten.

Het BIPT zal nieuwe stappen ondernemen om zijn **humanresourcesbeleid** binnen het vastgelegde kader te moderniseren en zal opleidingen blijven aanbieden die zijn afgestemd op de behoeften van de diensten en van de individuele medewerkers. De permanente opleiding van het personeel maakt immers integraal deel uit van het beleid van het BIPT. Enerzijds is ze gericht op alle personeelsleden, ongeacht hun profiel. Anderzijds analyseert de dienst Opleiding eventuele opleidingsbehoeften met betrekking tot de uitoefening van de betreffende functies (of het nu gaat om het verwerven van kennis, knowhow of sociale vaardigheden). Dankzij dat beleid, dat nu stevig verankerd is in het BIPT, verbeteren onder meer de prestaties en het welzijn van het personeel.

Tot slot zal de nieuwe Raad van het BIPT, zoals hierboven vermeld aan het einde van punt 7.5.1, samen met het personeel grondig nadenken over mogelijke acties die zowel de werking van het Instituut als de ontwikkeling en het welzijn van zijn werknemers zullen verbeteren.

Betrekkingen met de stakeholders

Zoals hierboven gezegd heeft de Raad van het BIPT altijd getracht om maximaal beschikbaar te zijn voor iedereen die er over gelijk welk onderwerp mee wil spreken, en het belooft om dat te blijven doen, in dezelfde geest van **dialoog** en **luisterbereidheid**. Evenzo zal het BIPT op verschillende manieren de pols blijven voelen van de sectoren waarvoor het verantwoordelijk is, om in die sectoren snel veranderingen en ontwikkelingen op te sporen en volledig op de hoogte te blijven van hun belangen en uitdagingen en van de zorgen van al hun actoren.

Op het gebied van **communicatie** zal het BIPT de transparantie van zijn doelstellingen, verwezenlijkingen, financiering en resultaten blijven waarborgen via de publicatie van zijn driejarig strategisch plan, werkplannen en jaarverslagen. In de dagelijkse praktijk zal het BIPT met de pers transparant blijven communiceren over belangrijke gebeurtenissen. Het Instituut zal ook trachten het grote publiek bewuster te maken van zijn werking, onder meer door middel van de publicatie van gerichte boodschappen via de sociale media. Bovendien zal de website van het Instituut (die eind 2019 grondig is herzien) worden geëvalueerd om te bepalen welke aspecten geoptimaliseerd kunnen worden om het gebruik ervan nog beter aan de behoeften van de bezoekers aan te passen.

In het kader van wat in de rubriek "Interne werking" over datawetenschap en databeheer is vermeld, zal het BIPT een initiatief lanceren om de wijze waarop het de **gegevensverzameling** organiseert bij de spelers in de sectoren waarvoor het verantwoordelijk is, te **automatiseren**.

In het algemeen neemt het BIPT, zoals hierboven vermeld, nota van de wensen die de operatoren onder zijn aandacht hebben gebracht met betrekking tot de timing en de eventuele gelijktijdigheid van **raadplegingen en verzoeken om inlichtingen** die het lanceert, en zal het daar in de toekomst zoveel mogelijk rekening mee proberen te houden. Het BIPT herinnert er echter aan dat enerzijds deze raadplegingen en verzoeken om inlichtingen soms samenhangen met verplichtingen waarover het Instituut niet noodzakelijkerwijs altijd volledige controle heeft, en anderzijds, dat er geen sprake van kan zijn dat door rekening te houden met de wensen van de operatoren de voortgang van de door het BIPT behandelde dossiers aanzienlijk belemmerd zou worden. Het Instituut zal deze kwestie echter waar mogelijk constructief aanpakken.

Wat de **institutionele stakeholders** betreft, zal de ontwikkeling van de sectoren waarvoor het BIPT verantwoordelijk is en de uitbreiding van zijn bevoegdheden naar nieuwe domeinen ertoe leiden dat het Instituut zijn samenwerking met een aantal van hen intensiveert. Een aantal van deze intensere samenwerkingen zijn reeds vermeld in de vorige hoofdstukken van dit document, waaronder (niet-uitputtende lijst) met:

- de Belgische Mededingingsautoriteit (BMA), met name in het kader van samenwerkingsovereenkomsten die de telecomoperatoren voornemens zijn te sluiten met betrekking tot het delen van infrastructuur;
- de mediaregulatoren van de Belgische taalgemeenschappen (VRM, CSA en Medienrat), met name in het kader van (via de CRC⁴⁵) de herziening van de analyse van de breedband- en omroepmarkten, maar ook in het kader van de DSA;
- het CCB (*Cybersecurity Center Belgium*), de Staatsveiligheid en het Nationaal Crisiscentrum, met name in het kader van NIS 2 en cyberbeveiliging, alsmede, in het algemeen, van de beveiliging en weerbaarheid van de digitale infrastructuren;

⁴⁵ [Conferentie van Regulators voor de elektronische-Communicatiesector](#)

- de gerechtelijke autoriteiten (waaronder de Federale Politie en de FOD Justitie), ook met betrekking tot NIS 2 en cyberbeveiliging, maar ook in de context van onderwerpen zoals: de "e-Evidence"-teksten; de Child Sexual Abuse Material Act ; de "Terrorist Content Online Act"; enz.;
- de Ombudsdienst voor telecommunicatie en de Ombudsdienst voor de postsector, als onderdeel van initiatieven ter bescherming van de gebruikers;
- de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), in het kader van de "Data Act" (afhankelijk van de bevoegdheden die aan het BIPT zullen worden toebedeeld);
- enz.

Het BIPT zal ook zijn expertise blijven bijdragen aan de **FOD Economie** in een aantal dossiers, zoals het nationale breedbandplan en de oprichting van het BCO (*Broadband Competence Office*), of de overgang naar het nieuwe sociale tariefstelsel voor telecommunicatiediensten. Wat de FOD Economie betreft, moet er nog een ander punt worden vermeld. In de afgelopen drie decennia zijn immers, bij gebrek aan een specifieke administratie, de voorbereiding, evaluatie en uitvoering van het sectorale beleid betreffende de postdiensten en de elektronische communicatie toevertrouwd aan het BIPT. Concreet heeft het Instituut de ontwerpen opgesteld in verband met de reglementering van de voormelde sectoren alsook alle vragen behandeld met betrekking tot deze reglementeringen, om het lid van de federale regering dat verantwoordelijk is voor deze sectoren, bij te staan. In deze hoedanigheid moest het BIPT de Belgische Staat vertegenwoordigen in diverse internationale organen waarin de lidstaten samenkomen. Ingevolge het besluit van de huidige regering om deze taken toe te vertrouwen aan een federale overheid (in casu, de FOD Economie), zal het BIPT met deze overheid een samenwerkingsprotocol sluiten, met een duidelijke afbakening van ieders taken en opdrachten, met inachtneming van de wettelijke bevoegdheden.

Telkens wanneer dat nodig zal zijn, zal het BIPT ook op eigen initiatief of op verzoek van deze entiteiten zijn samenwerking en dialoog met de andere federale entiteiten (FOD en andere) en deelstaatentiteiten (gewesten, gemeenschappen, gemeenten, enz.) voortzetten.

In de afgelopen jaren heeft het BIPT ook verschillende uitwisselingen gehad met leden van de **academische wereld**, of zelfs de expertise van sommige van hen gezocht. Het Instituut is van plan deze relaties te verdiepen en te ontwikkelen en te onderzoeken hoe zij de activiteiten van het BIPT ten goede kunnen komen.

Tot slot moet nog iets gezegd worden over de Europese instellingen, en meer in het bijzonder over de **Europese Commissie**, waarmee het BIPT interageert, hetzij rechtstreeks in het kader van bepaalde onderwerpen die specifiek zijn voor België, hetzij indirect via organisaties zoals Berec en de ERGP. De tweede soort interacties (indirecte interacties) zal worden behandeld in het volgende hoofdstuk over de internationale activiteiten van het BIPT. Wat de eerste (directe interacties) betreft, verheugt het Instituut zich over de kwaliteit van de dialoog en de uitwisselingen met de Commissie in het kader van de dossiers die met de Commissie worden besproken en aan haar ter beoordeling worden voorgelegd, zoals de marktanalysebesluiten. Het BIPT apprecieert het ook dat de Commissie om zijn deskundigheid vraagt wanneer zij dit nuttig acht in het kader van het onderzoek van dossiers die verband houden met België en een van de sectoren waarvoor het Instituut verantwoordelijk is; het BIPT zal uiteraard snel en gevat blijven antwoorden op elk verzoek om informatie of bijstand dat de Commissie in dergelijke gevallen doet.

Internationale activiteiten van het BIPT

Op Europees en internationaal niveau wil het BIPT een actieve rol blijven spelen bij de opstelling van regulering en zijn rol als expert voortzetten in de internationale organisaties voor postdiensten en telecommunicatie.

Dankzij het engagement van het BIPT op Europees en internationaal niveau kan het BIPT enerzijds zijn stempel drukken op Europese en internationale dossiers en krijgen BIPT-experten anderzijds een unieke kans om hun vakkennis te verbreden en samen te werken met andere regulatoren.

De komende drie jaar zijn de uitdagingen drieledig, namelijk:

1. Op het niveau van de **Europese Unie** zal, na het roulerende voorzitterschap van België (1 januari tot en met 30 juni 2024) en de Europese verkiezingen (6 tot en met 9 juni 2024), een nieuwe Europese Commissie (EC) worden benoemd. In dit verband zal het BIPT een overzicht houden van de dossiers in verband met telecommunicatie en postdiensten, zodat het gepast kan reageren op de nieuwe uitdagingen die zich in de volgende zittingsperiode zullen voordoen.
2. Medewerking in organen voor internationaal overleg voor telecom en digitale diensten. **Berec** zal een belangrijke rol blijven spelen voor de internationale activiteiten van het BIPT. Op zijn beurt zal de internationale coördinatie met betrekking tot de digitale sector waarschijnlijk intensiever worden. Het BIPT zal aan deze coördinatie bijdragen op basis van zijn bevoegdheden en deskundigheid. Verder zal er misschien ook meer aandacht nodig zijn voor de werkzaamheden van het gespecialiseerde agentschap van de VN voor internationale elektronische-communicatiediensten, de ITU, en in het bijzonder de coördinatie van BIPT-werkzaamheden met de Belgische ambassade in Genève die nu in hoofdzaak de high-level ITU-coördinatie doet.
3. Medewerking in organen voor internationaal overleg voor postdiensten. De **ERGP** zal de komende drie jaar een zeer belangrijke rol blijven spelen voor de internationale activiteiten van het BIPT, parallel met de werkzaamheden van de Europese Commissie, terwijl de internationale coördinatie in de postsector intensiever zou kunnen worden. Verder zal er misschien ook meer aandacht nodig zijn voor de werkzaamheden van het gespecialiseerde agentschap van de VN voor internationale postdiensten, de UPU.

In voorkomend geval zullen deze activiteiten worden voortgezet in volledige samenwerking met de andere betrokken Belgische instellingen (FOD Economie, FOD Bosa, deelstaten, enz.).

b. Samenvatting

De belangrijkste thema's en aandachtspunten van het BIPT voor de periode 2024-2026 met betrekking tot zijn efficiënte werking zijn in de onderstaande figuur samengevat.

Efficiënte werking – Voornaamste thema's en aandachtspunten van het BIPT voor 2024-2026

8. ONZE ACTIES EN PLANNEN – PER STRATEGISCHE AS

De voornaamste aandachtsgebieden van het BIPT voor 2024-2026 werden in het vorige hoofdstuk uitvoerig voorgesteld per sector. In dit hoofdstuk worden diezelfde aandachtsgebieden samengevat voor elk van de strategische assen die in hoofdstuk 5 van dit document worden beschreven.

8.1. Concurrentie en marktontwikkeling

1. Concurrentie en marktontwikkeling	
Sectoren	Concurrentie, innovatie, duurzaamheid en beheer van schaarse middelen
Telecom	FTTH & Marktanalyse breedband en tv Spectrumbeheer en nummering Marktanalyse toepassingsgerichte capaciteiten Energie-efficiëntie van de netwerken
Post	Duurzaamheidsindicatoren E-commerce & Innovatie Tarieven
Digitaal	Uitvoering in België van de Europese digitale wetgeving
Andere	5G (private netwerken)

Concurrentie en marktontwikkeling – Voornaamste aandachtsgebieden van het BIPT voor 2024-2026

Op het vlak van concurrentie en ontwikkeling van de markten zal, wat de **telecomsector** betreft, de aandacht van het BIPT voor 2024-2026 met name gericht zijn op de herziening van de marktanalyses voor "breedband en televisie" en "specifieke capaciteit". De uitrol van FTTH-glasvezelnetwerken, die intrinsiek verband houdt met de eerste van deze analyses, zal ook nauwlettend worden gevolgd, met name wat betreft de "overbuild"-aspecten, mogelijke samenwerkingen en samenwerkingsovereenkomsten tussen operatoren en de naleving van het mededingingsrecht.

De komst op de markt van een vierde mobiele operator (Digi-Citymesh) zal ook minutieus onder de loep worden genomen door het BIPT om ervoor te zorgen dat deze operator zijn activiteiten kan ontwikkelen in een kader dat in overeenstemming is met het mededingingsrecht en dat de bepalingen in de teksten betreffende de toekenning van de mobiele multibandvergunningen in 2022 eerbiedigt. In het algemeen zal het BIPT er ook op toezien dat de operatoren aan wie deze vergunningen zijn toegekend, voldoen aan de bijbehorende dekkingsdoelstellingen. Het BIPT zal ook de verzoeken om uitrol van lokale **private 5G-netwerken** analyseren en machtigingen voor dergelijke netwerken verlenen, met name rekening houdend met de optimalisering van het gebruik van spectrummiddelen.

Wat de **postsector** betreft, behoren de kwesties in verband met de tarieven en e-commerce tot de prioriteiten van het BIPT op het gebied van concurrentie en ontwikkeling van de markten. Houden ook verband met dit gebied: de conformiteit van de analytische boekhouding van bpost en de follow-up van de maatregelen die in het kader van het SoPlaFi-dossier zijn genomen, hieronder vermeld onder de strategische as "Controles".

Wat de **digitale sector** betreft, zal het BIPT zijn bevoegdheden op het gebied van naburige rechten blijven uitoefenen. Het BIPT zal ook de processen en middelen instellen die nodig zijn voor de uitoefening van de opdracht in verband met de bevoegdheden die aan het BIPT kunnen worden toegekend in het kader van de omzetting van de *Data Act* in Belgisch recht. Hetzelfde geldt voor alle andere wetgevingsteksten die verband houden met concurrentie en ontwikkeling van de markten waarvan de omzetting in Belgisch recht het BIPT nieuwe verantwoordelijkheden zal geven.

Specifiek op het stuk van **duurzaamheid** zal het BIPT duurzame praktijken in de telecomsector bevorderen door een duidelijke zichtbaarheid te geven aan de energie-efficiëntie van de netwerken en operatoren. Dit initiatief zal benchmarks ontwikkelen om de milieuprestaties te beoordelen en tegelijkertijd beste praktijken voor een meer verantwoord energieverbruik identificeren en uitwisselen. Door bewustmaking voor en stimulering van innovatie streeft het BIPT naar milieuvriendelijke netwerken met behoud van de kwaliteit van de dienstverlening. Het BIPT zal ook de ontwikkeling van het energieverbruik en van de CO₂-uitstoot van de operatoren op jaarbasis blijven volgen, wat het voor het eerst in 2022 heeft gedaan. Wat de postsector betreft, zal het BIPT een reeks duurzaamheidsindicatoren vaststellen om de impact van deze sector op het milieu te meten.

8.2 Belangen van de gebruikers

2. Belangen van de gebruikers	
Sectoren	Informatie, bescherming en sociale inclusie
Telecom	"Consumer Empowerment" Informatie over Gigabit en 5G Bevordering van de rechten van de gebruikers Bevordering van duurzame praktijken
Post	"Consumer Empowerment" Consumentenstudie (universele postdienst)
Digitaal	Uitvoering in België van de Europese digitale wetgeving
Andere	Nieuwe EU-normen (radioproducten) Toegankelijkheid (radioproducten)

Belangen van de gebruikers – Voornaamste aandachtsgebieden van het BIPT voor 2024-2026

Inzake de belangen van de gebruikers zal, wat de **telecomsector** betreft, de aandacht van het BIPT 2024-2026 met name gericht zijn op de voortzetting en intensivering van de initiatieven op het gebied van "Consumer Empowerment" (prijsvergelijker, nationale prijzenstudies, dataportaal, enz.). Het BIPT is ook voornemens zijn acties te intensiveren om over de gigabit- en 5G-technologieën te informeren, opdat de (zowel particuliere als zakelijke) gebruikers een beter inzicht krijgen in de voordelen die zij kunnen halen uit het gebruik van dergelijke diensten. De acties van het Instituut zullen ook gericht zijn op het bevorderen van de consumentenrechten (informatie verstrekken aan de consumenten) en op het controleren van de naleving ervan (voor het laatste punt, zie het deel „Controles”).

Wat de **postsector** betreft, zal de aandacht van het BIPT op het gebied van de belangen van de gebruikers zich met name richten op "Consumer Empowerment" (waaronder de prijsvergelijker) en de "Consumentenstudie".

Wat de **digitale sector** betreft, zal het BIPT de processen en middelen instellen die nodig zijn voor de uitvoering van de opdracht die verband houdt met de bevoegdheden die het in december 2023 heeft gekregen in het kader van de omzetting in Belgisch recht van de *Terrorist Content Online Act*. Het BIPT zal op dezelfde wijze handelen voor alle andere nieuwe bevoegdheden die het toegewezen kan krijgen in het kader van de omzetting in Belgisch recht van de DSA, de *Child Sexual Abuse Material Act* en de teksten met betrekking tot *e-Evidence*. Hetzelfde geldt voor elke andere wetgevingstekst met betrekking tot de belangen van de gebruikers waarvan de omzetting in Belgisch recht nieuwe verantwoordelijkheden aan het BIPT zal toebedelen.

Wat in het bijzonder **duurzaamheid** betreft, is het BIPT van plan om de informatie in verband met de uitdagingen op het stuk van energie en milieu in de telecomsector gestaag te ontwikkelen, opdat de gebruikers een klare en algemene kijk hebben op deze problematiek en met kennis van zaken hun keuze kunnen maken.

Wat betreft **de activiteiten van de audiovisuele-mediasector waarvoor het Instituut verantwoordelijk is in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad** (cf. stuk 7.4.3), zal het BIPT erop

toezien dat de spelers in de sector de hun opgelegde verplichtingen nakomen, om zoveel mogelijk ervoor te zorgen dat de door de mediaregulatoren verdedigde waarden worden geëerbiedigd, in het bijzonder de vrijheid van meningsuiting, de bescherming van minderjarigen, non-discriminatie en de bestrijding van elke vorm van aanzetten tot haat tegen anderen of tot geweld. Daartoe zal het BIPT toezicht houden op zowel de audiovisuele diensten die via de omroep (televisie- en radiokanalen) als diegene die op onlineplatforms worden aangeboden, waarbij met name rekening zal worden gehouden met de nieuwe wetgevingen, met name inzake mediavrijheid (Media Freedom Act) en gerichte politieke reclame.

Om ten slotte na te gaan of aan de nieuwe verplichtingen op het gebied van gezondheid, veiligheid, duurzaamheid en toegankelijkheid wordt voldaan, zal het BIPT zijn controlerende rol inzake **radioproducten** die op de markt worden gebracht, versterken, meer samenwerken met de andere controleorganen (met name de douane en de FOD Economie) en zijn technische conformiteitscontroles intensiveren, zodat de CE-markering een waarborg blijft voor een product dat aan de geldende voorschriften voldoet en de veiligheid van het gebruik voor de consument blijft garanderen.

8.3 Veiligheid van de digitale infrastructuren

3. Veiligheid van de digitale infrastructuren	
Sectoren	Betrouwbare en veilige omgeving
Telecom	NIS 2 / Cybersecurity Weerbaarheid van de infrastructuren Crisiscoördinatie
Post	n.v.t.
Digitaal	Uitvoering in België van de Europese digitale wetgeving
Andere	Cybersecurity (radioproducten) AI (radioproducten)

Veiligheid van de digitale infrastructuren – Voornaamste aandachtsgebieden van het BIPT voor 2024-2026

Wat de veiligheid van digitale infrastructuren betreft, zal de aandacht van het BIPT met betrekking tot de **telecomsector** voor 2024-2026 vooral uitgaan naar de uitbreiding van zijn toezichtactiviteiten, zoals bepaald in de CER- en in de NIS 2-richtlijn. Het BIPT zal de processen en middelen instellen die nodig zijn om de missie in verband met deze bevoegdheden uit te voeren. Het Instituut zal bovendien zijn huidige toezichtactiviteiten binnen de telecomsector voortzetten en, wat de crisiscoördinatie betreft, elk jaar ten minste één oefening organiseren om de technische en operationele procedures en mogelijkheden van de particuliere en openbare actoren te definiëren of te herzien. In verband met het spectrum, waarop door de 5G-uitrol en de hoge vlucht van de geconnecteerde voorwerpen in toenemende en ongeziene mate een beroep zal worden gedaan, zal het BIPT zijn controles opvoeren om enerzijds de stabiliteit en de efficiëntie van de netwerken die er gebruik van maken, te verzekeren, en anderzijds het onrechtmatige of onwettige gebruik dat ervan gemaakt zou kunnen worden te bestrijden. Zoals nu al het geval is, zullen die doorgedreven controles zowel preventief als dwingend zijn.

In de **digitale sector** zal het BIPT de processen en middelen instellen die nodig zijn voor de uitvoering van de opdracht in verband met de bevoegdheden die aan het BIPT kunnen worden toegekend naar aanleiding van de omzetting in Belgisch recht van de NIS 2- en CER-richtlijnen, alsmede van de *Cybersecurity Act*, *Cyber Resilience Act* en *AI Act*. Hetzelfde geldt voor elke andere wetgevingstekst met betrekking tot de belangen van de gebruikers waarvan de omzetting in Belgisch recht nieuwe verantwoordelijkheden aan het BIPT zal toebedelen. Het Instituut zal dezelfde aanpak volgen voor alle uitwerkingen van deze wetgevingsteksten in het kader van de **radioproducten**.

8.4 Controles en begeleiding

4. Controles en begeleiding	
Sectoren	Gevalideerde omgeving
Telecom	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerkingsakkoorden tussen operatoren Price squeeze-praktijken Rechten van de gebruikers Kwaliteit van de netwerkdekking Veiligheid van de infrastructuur Controle van het spectrum
Post	<ul style="list-style-type: none"> Analytische boekhouding van bpost SoPlaFi Betrekkingen met de platformen
Digitaal	<ul style="list-style-type: none"> DSA NIS 2 en CER
Andere	<ul style="list-style-type: none"> Gebruik van de spectrum door private netwerken Conformiteit van de radioproducten

Controles en begeleiding – Voornaamste aandachtsgebieden van het BIPT voor 2024-2026

Het aspect "controle", dat inherent is aan de bevoegdheden van het BIPT, maakt natuurlijk deel uit van bijna alle acties die in de vorige strategische assen zijn gepresenteerd. In dit hoofdstuk worden de voornaamste onderwerpen aangegeven waarop het Instituut deze controles wil toespitsen.

Wat de **telecomsector** betreft, zal veel aandacht worden besteed aan de studie van de samenwerkingsovereenkomsten tussen de operatoren, met name (maar niet uitsluitend) in verband met de glasvezelprojecten (FTTH/B). De naleving van de voorwaarden voor effectieve en duurzame concurrentie ten behoeve van de eindgebruikers zal een element zijn dat het BIPT in het bijzonder zal analyseren. Bovendien zal de opsporing van eventuele price squeeze-praktijken (*Margin Squeeze Test*) op de markten die gereguleerd blijven, nog altijd op de voet worden gevolgd.

Wat de belangen van de gebruikers betreft, zal de intensivering en de systematisering van de controles om ervoor te zorgen dat de operatoren alle wettelijke bepalingen inzake consumentenrechten naleven, een prioriteit van het BIPT zijn. Het BIPT zal bovendien geregeld acties als mysteryshopper ondernemen om mogelijke problematische praktijken op te sporen en zal ook een grondige controle van de kwaliteit van de netwerkdekking verrichten. Tevens zal het BIPT erop blijven letten dat de operatoren de netneutraliteit naleven alsook blijven letten op onder andere de verplichtingen in verband met *Easy Switch* en met de prepaidkaarten. Zonder vooruit te lopen op de boetes die het BIPT eventueel zou moeten opleggen, zullen de acties van het Instituut op het gebied van controles op de consumentenbelangen ook een belangrijk aspect van "preventie en begeleiding" omvatten. Zijn doel zal zijn de dialoog met de operatoren over deze onderwerpen te versterken, hen aan hun verplichtingen te herinneren, eventueel duidelijkheid te verschaffen in geval van vragen van hun kant, en hen in voorkomend geval te wijzen op mogelijke risico's van misbruik en de daaruit voortvloeiende sancties.

Wat het **spectrum en de telecominfrastructuren** betreft, is de intensivering van de controles op het gebruik ervan al eerder genoemd in de strategische as "Veiligheid van digitale infrastructuren". Hetzelfde geldt voor de controles op **radioproducten**, die al zijn genoemd in de strategische as "Belangen van de gebruikers".

Wat de **postsector** betreft, zal de aandacht van het BIPT zich vooral richten op de controle van de analytische boekhouding van bpost en op de naleving van de regels die zijn vastgelegd in het kader van de zogenoemde "SoPlaFi"-wet.

Wat de **digitale sector** betreft, zal het BIPT de processen en middelen invoeren die nodig zijn om de opdracht uit te oefenen die verband houdt met de nieuwe bevoegdheden die aan het BIPT kunnen worden toegekend in het kader van de omzetting in Belgisch recht van de reeds genoemde Europese wetgeving (DSA, NIS 2, CER, Cybersecurity Act, enz.).

8.5 Efficiënte werking

Efficiënte werking – Voornaamste thema's en aandachtspunten van het BIPT voor 2024-2026

De belangrijkste aandachtspunten van het BIPT voor 2024-2026 inzake efficiënte werking werden in punt 7.5.3 hierboven beschreven. We nodigen de lezer uit om daarnaar te refereren.

8.6 Samenvatting

	1. Concurrentie en marktontwikkeling	2. Belangen van de gebruikers	3. Veiligheid van de digitale infrastructuur	4. Controles en begeleiding
Sectoren	Concurrentie, innovatie, duurzaamheid en beheer van schaarse middelen	Informatie, bescherming en sociale inclusie	Betrouwbare en veilige omgeving	Gevalideerde omgeving
Telecom	FTTH & Marktanalyse breedband en tv Spectrumbeheer en nummering Marktanalyse toepassingsgerichte capaciteiten Energie-efficiëntie van de netwerken	"Consumer Empowerment" Informatie over Gigabit en 5G Bevordering van de rechten van de gebruikers Bevordering van duurzame praktijken	NIS 2 / Cybersecurity Weerbaarheid van de infrastructuur Crisiscoördinatie Correct en efficiënt gebruik van het spectrum	Samenwerkingsakkoorden tussen operatoren Price squeeze-praktijken Rechten van de gebruikers Kwaliteit van de netwerkdekking Veiligheid van de infrastructuur Controle van het spectrum
Post	Duurzaamheidsindicatoren E-commerce & Innovatie Tarieven	"Consumer Empowerment" Consumentenstudie (universele postdienst)	n.v.t.	Analytische boekhouding van bpost SoPlafi Betrekkingen met de platformen
Digitaal	Uitvoering in België van de Europese digitale wetgeving (waaronder DSA, Terrorist Content Online Act, NIS 2, CER, enz.)			DSA NIS 2 en CER
Andere	5G (private netwerken)	Nieuwe EU-normen (radioproducten) Toegankelijkheid (radioproducten)	Cybersecurity (radioproducten) AI (radioproducten)	Gebruik van de spectrum (5G, IoT) door private netwerken Conformiteit van de radioproducten

Efficiënte werking

Toegankelijke en toekomstgerichte werking
Aantrekkelijke werkgever

Integratie van nieuwe bevoegdheden

Verhuis

Datawetenschap en databeheer

4+1

9. ONZE EVALUATIE

Het BIPT evalueert periodiek de operationele doelstellingen en projecten van het jaarlijkse werkplan. Deze evaluatie vindt plaats via een follow-up van de vooraf vastgelegde kritieke prestatie-indicatoren van de projecten. Een presentatie van deze evaluatie wordt besproken met de verschillende stakeholders (Parlement, stakeholder meeting). Deze evaluaties van het werkplan worden uitgedrukt per operationele doelstelling in het BIPT-jaarverslag.

Het BIPT zal per geval de marktgebeurtenissen die voortvloeien uit een besluit van het BIPT beoordelen.

Het BIPT zal er rekening mee houden dat deze resultaten ook beïnvloed zullen worden door de ontwikkeling van de omgeving, de verwachtingen van de gebruikers, de dienstenaanbieders, de markten en de Europese agenda.